

5977 5978

M. S. B.

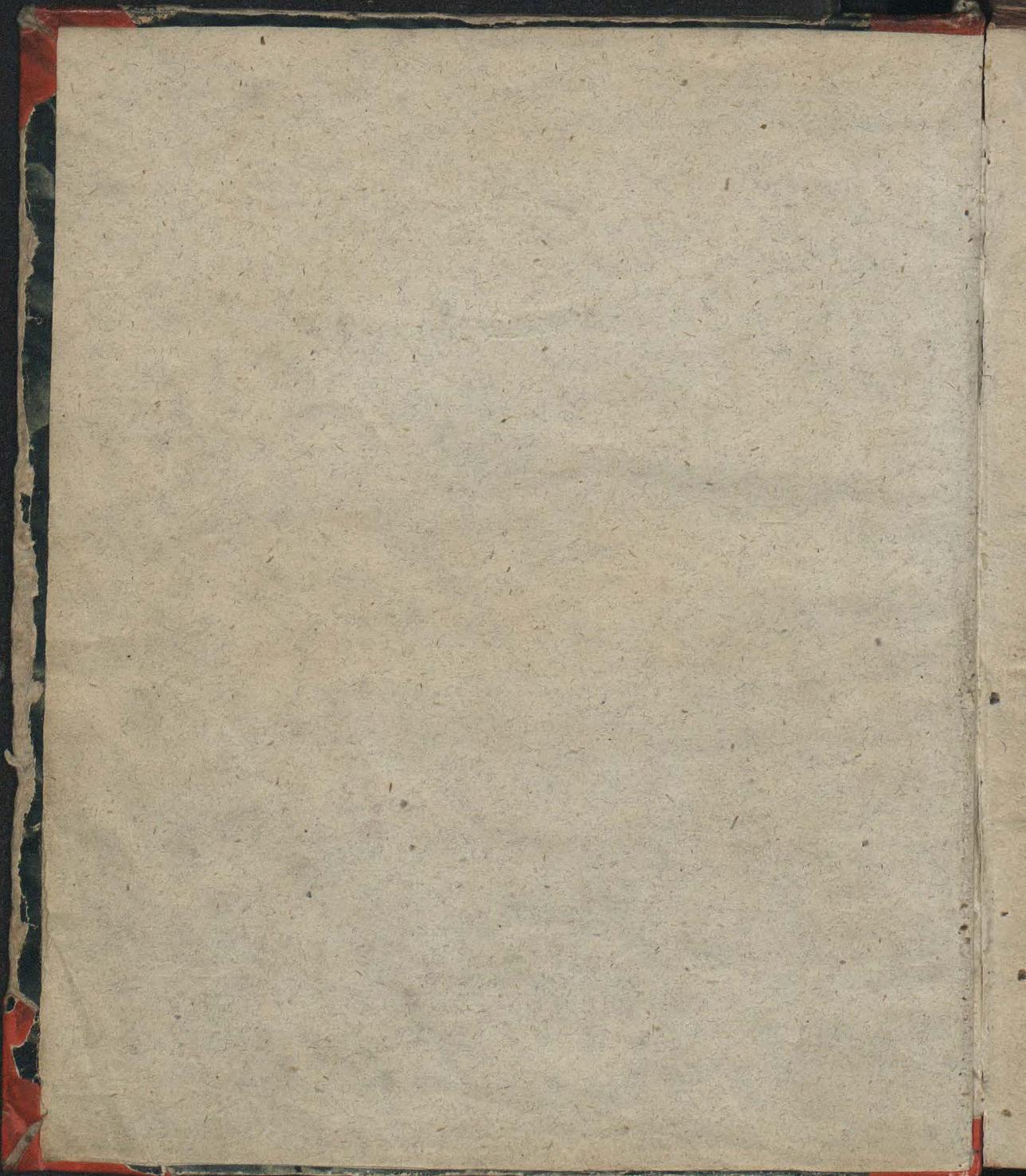
Nie pożycza się
do domu.

~~Literat.~~ 243. 244.

XIX. e. 3. a. b.

55

SIMONIS STARO-
VOLSCI
SCRIPTO-
RVM POLONI-
corum
EKATONTASE;
Scu
CENTVM ILLV-
strium Poloniæ Scri-
ptorum
ELOGIA ET
VITÆ.

FRNCO FORTI
Sumptibus Iacobi
de Zetter,
Að 1625.

Nicolaus Gedius imprimit
utriusq[ue] editio anno 1672.

OT 11102

11102

11102

11102

11102

11102

11102

11102

11102

5977+

1622

PRVDENTI SENATVI
P. Q.
LEOPOLIENSI, &c.

V M ante triennium forte, bellica virtute Il-
lustrium virorum Elogia, in patrium sermo-
nem, patriis intermixtis exemplis, versâ, vo-
bis offerrem, AMPLISSIMI VIRI, statue-
ram, si studium meum à vobis probaretur, ea-
dem statim ratione, & Illustrum Sarmatiæ no-
stræ Scriptorum vitas, breuiter colligere, ac
vobis ysdem Patronis dicare & consecrare; idque duplicum ob can-
sam. Prima est, quia, quos hic doctissimos viros collegi, potissimum
eos apud vos, aut in circumiacenti Roxolania, cuius vos caput estis,
natos & educatos reperi, ac proinde non nisi vobis, vestros populares
offerre volui: ut quemadmodum ipsi, maioribus prudentia & erudi-
tione, semper pares esse studiis, ita & filiis successoribusque vestri,
hos eosdem à me breuiter descriptos proponatis, vera & valida virtu-
tis incitamenta. Namque ut scitis, & veteres illi Romani, non alia
postoris suis ad res praelare agendas exempla, quam maiorum imagi-
nes ac statuas in foro pro templis ponebant, titulis etiam facinorum
in basi appositis: quibus conspicuus atque perfectus, emulatione gloria
excitata inuentus, nullum labore ac periculum pro salute ac digni-
tate patriæ recusarent. Secunda, quia vos metu soli in tota Polonia estis,
qui assidue in illo angulo vestro insonante Ottomanum tuba, tibias
& fistulas ut sic dicam Musarum cogitatis, & ea constantia inter
primas Russie splendoris, ut nusquam non habeatis litteras ac littera-
tos suo honori. Quos, quia ego quoque colo, & vos tales (non blandi-
endo dico) veneror semper & suspicio, ideo me quoque, quamvis igno-
rum & imerentem, tenuemque illam scriptiōnem meam, cum ad

A 2 VOS VE-

vos venissem, sic exceperitis benigne, ut maiorem tunc à vobis gratiam
retulerim, quam unquam habere sperauerim. Cuius quidem huma-
nitatis tantæ, iterum etiam mihi è bello Turcico redeunti exhibite,
ut me gratum etiamnum & memorem serio credatis, en hoc vile ac
leue munus Elogiorum, vestro inclito nomini sacrum, lubens in vul-
gus emitto, & ut à maligni liuoris dente, pro innato in litteras amore
defendatis, vestra auctoritati & iudicio summittio. Valete, ac ani-
mimi erga vos communiaque litterarum studia promptitudinem,
et qui bonique consulite.

LECTO-

LECTORI MEO.

IRABERIS fortasse, LECTOR, quod è tota
Sarmatia, non plures tibi eruditos, quam
centum collegerim: idq; per totum diua-
gatus spatium, ex quo sub frigidum hunc
axem. Apollo cum sororibus suis venerit.
Desine quæso, & facti mei has causas breui-
ter accipe. Primam, quia nostri Sarmatæ, priscis illis tempo-
ribus, plus Marti seruiere, quam Mineruæ, vt i & omne ge-
nius. Seytharum, ac propterea etiam quæ gesse, obliuionis
puluere conspersa videmus; quod nemo fuerit, qui calamo
per stricta transmitteret posteris. Primus sub hoc Tirione
nostro Mecislavus Princeps fidei lucem, & aliis cum illa, lit-
terarum splendorem post eum agnouit: propagauit autem
per Septentrionis oras, Magnus Iagello, Gymnasio Craco-
uiensi excitato. Et hinc est, quod viri apud nos eruditii pau-
ci, quia paucæ quoq; nunc primum ætates, ex quo erudiri
cœpimus. Secunda causa est, quia vt in aliis rebus, ita & in
propaganda sui apud posteros memoria, nescio more ne;
an errore, nostri sunt negligentes; maluntq; satius, vt eorum
fert animositas, laudanda facere, quam quæ fecissent, ipsi
laudare: ex quo etiam scripta maiorum egregia, in Biblio-
theçis Monasteriorum, in scrinii nobilium, in chartophili-
aciis eruditoru, passim à tineis corrodi videntur: in lucem
vero non emittri, vel quia nō audent se nobiliissimis aliorum
populorum ingeniis, barbari ad id æui ab illis habiti, exæ-
quare: vel quia patronos sibi, scriptisq; suis difficillime nan-
ciscuntur, cum quisq; Megistanum nostrorum malit sum-
ptus in canes, equos, vestes, seruos, vina aut aromata spen-
dere, quam in ea, quæ æternum pergentes & ætates nomen

P R A E F A T I O.

suum propagarent. Tertia, quia hic non nisi eos enumerare animus fuit, quibus æternitatis Genius affuit, quiq; ingenii sui specimen non nisi seriis scriptis, posteris probarunt: eorum enim qui nihil, aut leue aliquod argumentum tractarunt, & ipsi alias eruditissimi viri fuerunt, semper infinitus erat, estque etiamnum in Polonia numerus: quinimo & illorum potuisset reperiri multo maior catalogus, cæterum nos haud omnium notitiam, præsertim veterum assequi valuimus. Quæ autem potuimus, ea libentes, ut & alia nostra, in tuum ô Magne Deus honorem, in vestrum ô Poloni mei, ac quique Candidi Lectores, bonum, moliti sumus, quo, & vos isti sciatis, durum quoque Sarmatam, aliquid ingenio valere, & inter cultissimas quasuis gentes, haud inferiorem omnino Polonum, Dei benignitate esse; & illi ipsi, tot inter se excellentibus ingeniis, vel in tanta negligentia, conspetis, sedulius in posterum bonis artibus incumbant, ac litteratos homines fauore & amore prosequantur; quo vel sic, immortalitati sese, felicius suis maioribus, consecrare valeant. Actu quoque, Candide, Vale.

STANISLAI STOSLAVII
ad auctorem.

Centum Sarmatici monstrasti sedulus orbi
Ornamenta, viros & decus omne soli.
Virtutem haud pateris Starouolsci condier umbra
Inter virtutes hac quoque summa tuas.

Simonis

SIMONIS STAROVOLSCI
SCRIPTORVM P-
LONICORVM
 'EKATONTA' Z;
 Seu
CENTVM ILLVSTRIVM PO-
 loniae Scriptorum
 ELOGIA ET VITÆ.

STANISLAVS HOSIVS.

Vt Elogia Doctorum virorum scripsere (vti longam In libello de
 eorum seriem Bartholomæus Keckermanus recen- legenda Hi-
 set; & nos in Penu Historico fecimus) illi fere omnes
 methodum suam, vel per modum Alphabeti, vt Paul- floria.
 us Iouius, vel per ætates singulorum, scientiasue, vt
 alii, disponuere: putantes se, vel feliciorem sic, legen-
 tis memoriam reddere posse, vel faciliorem inueni-
 endi vnumquemque, cum opus, rationem. Vtrig; recte. Sed quod v-
 trumq; vel ex solo indice nostro, sub finem apposito, facile assequare.
 Hic autem seruabimus ordiné Doctissimi viri Auberti Miræ; qui suos Ordine no-
 ornans Elogiis Belgas, illos priore loco ponendos putauit, qui dum vi- stræseri-
 uerent nobiscum, priore quoq; seu præstantiore loco fuerant ornati. ptionis.
 Talem ego inter nostros Sarmatas STANISLAVM Hosivm putarim,
 virum plebeio quamuis ordine natum, omni attamen sæculorum me-
 moria dignum, & inter Theologiæ Candidatos, non minus fulgentem,
 quam inter ignes minores Luna. Et quem ita censem, clausus ille
 nostræ Sarmatiæ Orator, claroque genere ortus Oretchouius, puta-
 uit, vt se indignum calamum ipsius, cum scribendo fatigatus po-
 suisset,

Judicium suisset, sumere, aut facem lucentem, cum codicem sacrum legeret, tenere, in suis Dialogis, palam fateri non erubuerit. Is etenim patria Cra-
Orechouij de Hosio li. couiensis, fundamentis studiorum domi firmiter iactis, laureaq; prima
3. Dialogo- in artibus obtenta, in tantum in aliis scientiis, atque simul virtutibus
rum. Profecerat, ut suis duntaxat meritis, non suffragatione aut favore Prin-
Vsus fami- cipum, in Senatum primum Polonicum, & deinde Purpuratorum PP.
liariter Be- nedicto à Tit. S. Laurentii Cardinalis S.R.E. adscitus esset. Quo in ordine usque
Cosmin, adeo ab insigni ingenio, tenaci memoria, corporis dotibus etiam mi-
q; ui Profes- rabilis extitit, ut iudicij grauitate, consummatæ prudentia Senatori-
sor in Aca- bus æquatur. Sed heu inuisam mortem! inuidiebat Sarmatiæ, imo o-
demia, scri- ptæ Latini- ti Europæ, illum, ynius virti splendorem; eiusque stamen resecat emen-
sermonis satis- sis supra quindecim vitæ lustris, ipsis Nonis Augusti Anni 1579. Con-
obseruatio- ditus est in Ecclesia sua titulari, sepulcro latericii operis, cui brevis hic
nes. Et ser- totius vitæ eius decursus adscriptus est.

D. O. M.

STANISLAO HOSIO POLONO.

S.R.E. PRESB. CARDIN.

VARMIENSI EPISCOPO MA-

IORI POENIT.

VITÆ SANCTIT. ERVDIT. ET

ELOQ. GLORIA CELEBER.

Catholicæ fidei propugnatori acerr. qui cum antiquæ
probitatis, & Episc. vigilantiæ præstantiam in humilitate,
caritate, castitate, beneficentia expressisset. Hæret. sectas
scriptis, & consiliis sapientiis. feruenter oppugnasset, mul-
tos ab errore reuocasset, grauissimeq; legationibus pro pa-
ce Ecclesiæ, cum apud Carolum V. & Ferdin. Cæs. tum pre-
cipue in S. Concil. Trid. Pii IV. Pontificis nomine feliciss.
perfunctus, Christianæ Reip. plurimū profuisset: omnium
virtutum laudibus & exemplis ad imitandum abudans ob-
dormiuit in Domino MD LXXIX. etatis sue LXXVI.

Stanislau Patruo, & Stanislau Rescio Patrono beneficentis.
execut. Testam. Pos.

PLura de hoc viro qui cognoscere volet, legat vitam illius, aut à Stan-
islao Rescio supra nominato, prosa conscriptum: aut à Thoma
Trete-

Treterō, breuib⁹ poematib⁹ comprehensam, ac tabul⁹ æneis per icones expressam. Hi sui alumn⁹ (vti & plurimi alii viti illustres) atque familiares fuere; & postea præclaris honoribus in Ecclesia Dei ob insignem eruditionem condecorati, velut canes pro domo Dei larrantes, aduersus nascentes hæreses vigiles storuere. Digni quorum scriptis non fides modo aut veneratio adhibeatur, sed gratia etiam & recordatio à posthumis debetur.

STANISLAI STOSLAVII.

*Quem stupuit doctum doctissima turba Tridenti,
Pontificum, toto ex orbe vocata, virum.
Hosiu est gentis laus, fama, decusq; Polona.
Quem tulit, & proprio nutrit illa sinu.
Præfuleâq; mira redimuit; Roma sed illum
Dignum purpureâ censuit esse togā.
Promovuitq; sua, vt templi, virtute subiret,
Romana sedis cardinis ille vices.
Felix cardo; fides fors Lechis vera rauiss;
Tunisitam forticardine nixa fores.*

IOANNES LASCIUS.

II:

A RCHIEPISCO PVS Gnesnensis, vir generis nobilitate, linguarum peritia, & rerum tractandarum vsu, toti pñne Europæ notus. Præter enim splendorem familiae suæ, quam Comites à Łasko, toga pariter ac sago illustres semper ornarunt (& quales inter illos fuerunt, Hieronymus atque Albertus, ex ordine sibi succedentes, in Palatinatū Siradiensem, cladibus Turcarum Sultano toties illatis, Dacisque deuictis, illustres; vt eos seriò Hungarici Annales, atque Polonici commendant: & nos in Elogiis, bellica virtute illustrium virorum fecimus) haud postrem quoque & ipse gloriam genti suæ attulit: cum à puero in aulis Principum enutritus, grauissimas legationes pro patria, tanta cum laude absoluisset, vt paucos sibi pares, in eo munere obeundo haberet: qui & in Concilio Lateranensi magna cum autoritate sui Regis personam ges-
fit, & primus Ecclesiæ suæ Legati nati titulum, ex eo tempore peperit; *Vide Bon-*
quamuis & ante illum, semper Archiepiscopi Gnesnenses, Primates Regni, & *finum, Cu-*
Principes Religionis in Polonia haberentur. Cumque adhuc Præpositus tan-*spianum,*
tam Posaniensis, & Regni, Gnesnensisq; Ecclesiæ Cancellarius esset, *Vaponium,*
nummos veteres, signa, tabulas, librosque calamo exaratos, magna indu-*Kureum,*
& alios.

*Primus in
Polonia
statutum
lo. Lascius
scripsit.*

stria collegit. & ut eius æui geniū erat, primus iussu Regis Alexandri, con-
scriptis statuta & Leges Polonia. Erat enim antiquitatis in primis studiosus, &
in paucis peritus, proindeque constitutiones Regni omnes, priuilegia, li-
bertates & immunitates, paucis ante cognitas, ex archivio & scriniis de-
promptas, ad notitiam & usum ciuium, in unum volumen compedit, at-
que in lucem dedit. Præterea, librum Iuri Feudali fecit. & Iuri Magdeburgen-
sis, quo communiter in Polonia oppidani vtuntur, libros duos. Demum, iu-
ris quoque antiquignarus, summa Raymundi Parthenopæi libros quinque, tum
& cœlia ad Ecclesiam Remque pub. ac litterariam pertinentia, quæ in char-
tophilatio Ecclesiæ Gnesnensis, à tineis corroso adhuc latitant: quam ille
annis vno & viginti summa cura atq; diligentia rexit. Et inaugurate nobis
Rege Sigismundo Augusto è vita decessit Anno 1531. 19. Maij, sepultus in
cæmiterio Ecclesiæ suæ titularis, cum tali inscriptione.

JOANNES DE LASKO EX CANCELLA-
RIO REGNI ARCHIEPV GNESNEN. LE-
GATIONIS NATE AVCTOR. TERRAM FI-
GVLI EX VRBE, ET AB HIEROSOLIMIS IN-
DVCIT. QVA CIMITERIVM HOC CONSPER-
GIT, ET VRNAM GLEBÆ SVÆ HOC LOCI
PONIT, MORITVR TANDEM ANNO D. 1531.

CLEMENTIS IANICII.

Relligionis amor, patriæ pater, auctor honoris
Gnesna tui, castus cum pietate pudor.
Lascius, ô sancta mors sancta simillima vita,
Sic, ô si fas est, sunt mea vota mori.

STANISLAI STOSLAVII.

Ausonias toties per agrauit Lascius oras,
Personamq; sui Regis in vrbe gerit.
Legatus Lateranam dum discedit ad vrbum
Legatos Natos, Natus & ipse parit.

ANDREAS CRICIVS.

III.

Eiusdem Gnesnensis Ecclesiæ Metropolita. Natus is maior in Polonia,
E Lenciciensi Palatinatu adscripta, qui, oppidum Canonicorum Col-
legio, & schola ab Academia Crac. Professoribus acceptis, illustre habet;
vbi ille humanioribus primū, dein Cracoviæ Philosophicis studiis ope-
ram posuit, & Alexandru de Mysczyn, qui post Canonica dignitate, & suf-
fraganeus

fraganei munere Vladislauiae ornatus vixit, assidue audiuit. Provectus or
Lutetiam Parisiorum lustrandæ Galliæ concessit. Inde in Italiam trans-
gressus, Bononiæ se ad percipiendam Iurisprudentiam contulit, eoq; in
studio, tantos brevi tempore progressus fecit, ut adhuc adolescentis publi-
ce de utroq; Iure, magna cum omnium admiratione responderit, eosque
honores consecutus, qui amplissimi confecto studiorum curriculo de-
latis lau-
ceri solent. Mox in patriam reuersus, non Principi solum, sed omnibus reæ Bono-
etiam, ob ingentes animi dotes gratiosus, quæ eum gradatim per hono-
res, in supremo ad extrellum dignitatis fastigio, post obitum Martini
Dreuxy, Archiepiscopi Gnesnensis, collokarunt. Hic primæ illi curia Bi-
blio thecam instruere, veterum scrinia excutere, & manuscripta exempla-
lia conquitare. Quæ in re cum aliis plurimos viros litteratos sibi coadiu-
tores habuit, tum præcipue Clementem Ianicium Poetam illum in tota
Sarmatia clarissimum, ad Præmisiensem adhuc, & postea ad Plocensem
Episcopatum euctus, magno sumptu penes se aluit. Quamuis enim in Fonsit &
dicendo facundissimus haberetur, multaque rotundo tum ore, contra Laurétium
crescentes Hærcles diceret, & grauissime scriberet, magistramen eum (vt Cœrinum
& Ioanne in Dantiscum Episcopum Varmiensem Collegam suum, cum Rhetorem,
legationibus apud diuersos Princeses clarum, tum grauibus Poematibus cuius nunc
scriptis illustrem) ligatum scriptionis genus oblectabatur, quo, Elegias, E- rum Ora-
pigrammata, & librum Epistolarum, ad imitationem Ovidij, ad amicos con- toriarum
scripsit. Ipse inter togatos Regis consiliarios, & tranquillis & turbidis Hortulus
rebus, semper è principibus unus, cum & doctrina, & vsu rerum, & pru- exiat.
dentia excelleret. Quem Deus Opt. Max. magna Ecclesiæ Polonæ com- Afferuantur
moda agitantem, altero Archiepiscopatus anno, Cracoviæ humanis re- Bibliothe-
bus exemit, redempti vero Orbis, Anno 1537. ætatis suæ. 54. Corpus ea Episco-
locum sepulturæ in suo Episcopio sortitum est (succedente sibi in eam pali Brons-
dignitatem Ioanne Latalscio) die Lunæ. 8. Iulij, tali cum inscriptione. keræ.
Ipsa die Af-
fensionis
Domini
hora 17.

ROMO IN CHRISTO PATRI DOMINA ANDREÆ
CRICIO, ARCHIEPISCOPO GNESNEN.&c.
INCOMPARABILI VIRO, DE RELIGIONE
ATQVE REPVB. BENE MERITO, MVLTISSQ.
NATVRÆ ET INGENII DOTIBVS INSIGNI-
TER PRÆDITO, POSTREMVM HOC PIE-
TATIS MVNVS, AB AMICIS CHARAM IL-
LIVS MEMORIAM RETINENTIBVS POSI-
TVM MORITVR. A.D. MDXXXVII. ÆTATIS
VERO SVÆ. A.LIV.

CLEMENTIS IANICII.

*Omnis solus erat Cricius, quem sorsq; Deusq;
Certabant summis vincere muneribus.
Sors tandem indoluit quod erat contempta sub illo,
Maiuramq; virum sustulit ante diem.
Heu! que resistuerit misero mihi saecula talem.*

VITELLII.

*Victori Ennius Africano adhesit,
Augustus quoque Horatium, Maronem,
Attium Brutus, Achiam Latinam
Flos lingue Cicero, atq; principibus,
Istos hi celebres viri Poetas.
Impensa veneratione amarunt,
Divinam Cricius Poësim ita arsit
Magnus ut prope par for et Poetis.*

STANISLAI STOSLA VII.

*Critius in meritos, vtroque in Iure peritus
Qui quondam tulerat præmia iure referat.
Felix per magnos est tandem rectus honores
Donec & in summo constitut illi gradu.
Orbaq; vix tanto latata est Præfule Gnesna.
Ex incti plorat funera moesta viri.
Mors vitam rapuit non laudem, maximus illi.
Merces perpetui factus honoris honos.*

NICOLAI ZORA VII.

*Anchora doctorum Cricius fuit atque leuamen
Quid mirum quando doctus & ipse fuit.*

STANISLAVS KARNOVIVS.

VIR multiplici præditus eruditione, atque in primis Iuris Pontificii cognitione: in Episcopatu Vladislauensi post Jacobum Vchanicum constitutus, à fundamentis plane labantem illam Diœcesim exerat, tempa à Hæreticis profanata aut spoliata innouauerat, vestibus sacris & imaginibus decenter ornauerat, Clerum reformatuerat, atque dignitatem eorum auxerat, editis in usum illorum Constitutionibus Synodalibus Diœcesanis, quibus & Cathecheses lingua vernacula pro meliore informatione addiderat.

IV.

*Scripsit V-
chanicus
ille librum
contra Hæ-
reticarum Ha-
resiarib;,
& alium,
de Sacri-
ficio Missæ.
Romanum
Cathechis-
mum, Polo-
nicum fe-
cerat.*

diderat, simulque Seminaria & Scholas, vbi hæc talia, sacris initiandi ordinibus iuuenes, ediscere possent, instituerat, assignatis in alimentum ipsorum de mensa sua redditibus annuis. Cumque vir & in Politicis rebus prudens & bene versatus esset, idcirco multos sibi à Rep. impositos labores, multa negotia, multasque legationes strenue peregit, atque rerum earum omnium testes, libros Epistola: num familiarium edidit, tum Panegyricos nonnullos ac librum de iure provinciali terrarum, ciuitatumque Prussiae. Scriptit & Sermones ad Parochos. Messiam. Atque Historiam interregni, post discessum è Polonia Henrici Andegauensis. & Orationem longe disertissimam, qua eum aduentantem in Regnum excepérat, tum & aliam in Comitijs Varsouienibus Ann. 1570. in Senatu habitam, qua explicantur acta legationis Gedanensis. Cumque Regem Stephanum, solus, & promulgasset electum, & inaugurasset exceptum, præter morem auitum, & voluntate dissentientis tum ab electione Archiepiscopi Gnesnensis, qui ipse hanc in rem ius & auctoritatem Rex in Polonia, non habet, ideo iste post deceſſum discordantis, ex Episcopo Vladislauensi in Metropolitanum promotis, meruit & alterum nobis Regem Sereniss. Sigismundum III. legitima iam potestate inungere, Stephano è rebus humanis sublato. Hac igitur in specula locatus, verbo & exemplo greci inaugurari solet. Apostolus, Sacrī enim tam sancte viri pius quotidie operabatur, ut inter sacrificandum & lacrymas effunderet frequenter, & easdem aliis excutere, scriperitque annis labentibus, egregium de Ecclesia virag libellum, tum & alium lingua nativa Eucharistia intitulatum, cuius dum vixit vel hemens assertor enituit. Quem, cum plurimi, qui se ab Ecclesia, priuata sui cerebri opinione segregant, paulo diligentius reuoluissent, confessim ad gregem & gremium illius postliminio quasi sunt reuersi, exemplo bono, cæteris in societatem præclari facti adductis; quos tanti viri vel ipsa auctoritas allegerat. Erat enim nomen ipsius propter summam virtutem & eruditio[n]em, tum apud tuos, tum apud exterios summum; eoque magis inclarescebat in dies, quo magis ad doct: in æ singularem opinionem, vita perpetuam innocentiam adiungeret. Quid hic liberalitatem ipsius in egenos? quid munificentiam in Religiosos Ordines commemorem? quid Collegium PP. Societatis Iesu, sumptu operoso Calissij extructum? quid Seminaria, Gnesnæ, Vladislauæ, atque itidem Calissij instituta? Quid Iuris, Theologiæque Magistros in eis? nonne & hinc erunt qui compellent, compellenturque intrare? cum vel ex ipsis scholis tot agmina iuuenum, pietate & litteris præstantissimorum, in singulas Regni prouincias, singulis annis euolent? O magnum & laudabilem Præsulem;

atque utinam sint, qui se ad præclaram Præsulis maximi virtutum diuinorum conformem imitationem: dignus utique hoc sepulchri titulo, ac marmoris ornamento, quod in æde à se Calissii extructa spectatur, atque etiam Gnesnæ ante sepulchrum Diui Tutellaris (S. Adalberti) supra fores conclavis 20. Capituli legitur.

D. O. M.

Æternæ memorie incliti Præsulis & Principis D. Stanislai Karnkouij, Archiepiscopi, Gnesnen. Legati Nati. Regni Poloniæ Primatis Primiq; Principis, &c.

Quod præstantium salubriumque consiliorum in Ecclesia & Republica, Dux, author, & moderator semper feliciss. Cum exsolutis pie liberaliter & magnifice suis vtriq; muneribus. Erectoq; & fundato Calissij Soc. Iesu Gymnasio ampliss. Bursa item Karnkouiana, Seminarioque Archidiœcesano, felici nichilominus ex honesta lautaque parsimonia opum prouentu floreret.

Basilicam hanc venerandam Capituli aliorumq; Collegiorum eius sacerdotalium adauætis liberalitate incomparabili censibus illustriorem reddiderit, luculenter sac. indumentis instruxerit, aram maximam sumptuosi operis iconibus exornauerit XII. clericos ad eiusdem ministerium coemptis in eorum alimenta, iurisq; sacri studium fixis redditibus, instituerit, gratamque in templo complura, cœnobia prochodochiaque beneficen. & in clerum vniuersum paternæ charitatis & indulgen. memoriam reliquerit.

Capitulum almæ huius Ecclesiæ metropolitanæ Gnesnenensis Pro æterna eius requie perpetuum singulis mensibus Missæ sacrificium ad Mausoleum D. Adalberti facien, decreuit, gratique hoc & memoris animi M. P.

Vixit annos LXXVIII. D. XXIX. Sedit in Archiepiscopatu A. XI. M. IV. D. V. Obiit Louicij vi. Idus Iunii Anno Domini M. D C. III. Calissii in templo Societatis Iesu inter sacrarium aramque maximam sepultus,

Episcopa
tum Cuia-
sionem suu
vlad slau.
18. annis
admini-
strauit.

VITEL-

VITELLII.

Vites perennitatis auro Karnkoui
Lumen decusq; Lechia
Ecclesiastiq; columen atque egenitum
Patronus & primus Pater.
Oblivione ab intuida te vindicant
Theatra virtutis tuae.

ZORAVII.

Mentibus ex hominum prius oliui ad arua Canopi
Tecta euanescent barbara Pyramidum
Calisti quam Karnkouii ampla palatia I E S V.
Quo struxit socijs haud tua curta manus.

STANISLAI STOSLAVII.

Sauromatum proprijs minitatur terra ruinam
Et regni casum Regibus orba timet.
Karnkouiu studio ceu robore maximus Athlas,
Sub molem tanti ponderis ipse subit.
Sauromati Regem Samuel velut vngit oliuo
Est modo, ceu quondam v. Etor ybique David
Condere non minus est quam conseruare beatum
Qui conseruauit conditor esse poset.

Io. Dem.
Solice,

IO. DEMETRIVS SOLICOVIVS.

V.

Archipræsul Leopoliensis. & Vachocensis primo, postea Sieciecho-
uiensis Abbatia perpetuus Administrator: equestris quidem ordinis
maioribus, sed tenuerat iam sortis, in Palatinatu Siradiensi natus, non modo
illis ipsis in obscuro versantibus, verum etiam vniuerso Ecclesiastico Or-
dini, virtute sua præluxit, & assecutus est inter Roxolaniæ Magnates su-
prenum dignitatis gradum. Quæ enim duæ res in vnum eundemq; ho-
minem raro admodū conuenire solent, præstans ingenium, & summa ani-
mi modestia, ex ambæ in illo ita eniterunt, vt de eo ornādo certasse inter
fere videatur. Nam & in Philosophiæ studiis, quibus primos annos Crac-
i in Academia dedit, ita excelluit, vt superiorum ætatum Philosophis inge-
nio doctrinaq; par haberetur. Quo factum, vt nō suis modo, ob eximiam
morum facilitatem, hilaritatemque naturæ, esset gratus, sed externis
etiam quibusuis, atque Magno illi Lipsio Censori eruditorum rigido
& graui, magnopere laudatus; imo toti Europæ, quatuor & viginti
obitis

Illam enim
Hierony-
mo exfra-

tre Nepoti
I.V. D. re-

gendam
commis-
rat.

Vsus praec-
ptore in ar-

tibus Gre-
gorio Sam-

boritano,
cuius nunc

Elogia ex-
stant &

Theoris.

*Labores
Solicouij
pro Rep.*

Eleemosynæ.

*Scripta
Solicouii.*

obitis pro Rep. ad diuersos Principes legationibus, clarus. Primus is Confraternitatem D. Annæ, ardore pietatis in Poloniam introduxit, & cum fere passim, tum inter D. Francisci Religiosos sectatores excitauit. Patres Societatis I E s V, vtiles in partibus illis, schismate Græcanico à nobis disiunctis, operarios Leopolim introduxit; & cum aliis pluribus per vniuersam Diocesim suam Ecclesis prouidit, tum Vestalibus etiam, sub D. Benedicti præscripto viuentibus, in eadem vrbe monasterium erexit. Academiæ Crac. in qua institutus fuit, & cuius solius præceptis ad vitam cum virtute traducendam informatus erat, semper bene voluit, bene fecit; maxime studiosis pauperibus. Tam enim effusa erga indigentes misericordia & beneficentia fuit, ut credibile multis videatur, mediocres ipsius reditus, ad usum tantæ liberalitatis diuinitus, ut aliquando farina & oleum illud Sareptanæ viduz, auctos interdum fuisse. Feruntque de illo, quod pauperi semel importune eleemosynam petenti, annulum quo secretiores literas ob signabat, non habens quod largiatur, dederit: accedit, ut aliquot post Menses scribens ad amicum, sigillum quod non erat in promptu, in arcula solita quæreret, & ecce inopinato, quem pauperi dedisset, annulum conspiceret. Attonitus itaq; miraculo, procidit in faciem glorificans Deum, & exinde ad largiendum promptior fuit. Fuit & in contemplatione fere totus, in lectione vero Græcorum & Latinorum scriptorum, etiam tum cum in itinere esset, affiduuus reliquitque de talento suo. Super Psalm. 67. *Exurgat Deus & dissipentur inimici eius. Meditationis seu explicationes; vere pias, vere dignas Præsule tanto. Item Fastorum Christianorum libellum. Lutheri Triumphum, contra Thrasonicum eiusdem triumphum, à quodam Lutherano confictum. Prusiam Dualem, eiusque sub Augusto Rege tumultum. Et hæc ligata Oratione. Soluta vero. In obitum eiusdem Regis Augusti Orationem, & Panegyrim ad Gallos atque Sarmatas: quæ sub nomine probi virianæ titut Annalibus Cromeri. In Chariophilacio vero suo reliquit, super Euangelia, Psalmos, Epistolæ atque Hymnos per annum in templo decantari solitos, expositionem, Ephemeris sacra nuncupatam. Itemque Meditationes quotidiana. Iuriu Liuonici lib. II. ac eiusdem Prouincia Topographiam. Familiares autem eius epistolæ, in seriis etiam grauibusque rebus scriptæ, innumerabiles pœnè in Cenobio Vachocensi, sed indigestæ, afferuantur; plurimæ dispersæ: in quibus omnibus stilus electus, recondite elegans, rerum varia cognitio, notatum subtilitas, censuræ maturum quoddam iudicium: & ante omnia nescio quid altum & ingenuum, quod spirat in eius scriptis (legi enim post huma fere omnia) quodque animus legenti obiicit non plebeium. Conditus est ante aram maximam, augustinæ in*

SCRIPTORVM POLONICORVM.

17

sta in æde SS. Trinitatis apud Leopolien. quam annis circiter viginti
irreprehensibiliter rexit, ut ex adiuncto testamenti illius, & Para-
phrasi Matthiae Sisinii. S.T.D. in illud, cuique videre fas est.

Obiit An
1603.

VITELLII.

Solicouio præconium
Famamq; factus comparem
Ambire simi'e est ad faciem
Inferre lichnum Phœbeam.
Contermina eius est Polo
Laus, meritaq; superant solum.

ZORAVII.

Veni, vidi, hostes vici, semel ore superbo
Caſar protulerat magna trophya crepans.
Legatus vi:ibus viginti quatuor idem
O Solicouit resonare potes.

PETRVS TOMICIVS.

VI.

EPiscopos inter agmen ducat Petrus Tomicius. Nobilis de domo
Nauis, primum Cracoviæ, liberalibus artibus institutus, & laurea
Philosophica ornatus: Dehinc Lipsiæ, post Bononiæ & Romæ, cum
politioribus litteris ab Antonio Burgo Hispano, tum Iure Ciuiti &
Canonico à Philippo Beroaldo egregie informatus, & Doctor creatus;
Domum reuersus Cancellarium apud Fridericum Cardinalem, ger-
manum Regium aliquandiu egit; quo vita functo, Sigismundo Regi
ad secreta adscitus, breui ad Episcopatū Præmislien, & Vicecancella-
riatum Regni prouectus, officium tanta cum laude domi forisque ges-
sit, vt eo retinente paulo post ad sedem Posnanien, postea ad Craco-
vien, anno quinto translatus, tantum gratia & auctoritate, cum apud
Principem & Regni Summates, tum etiam apud exteros processerat,
vt secundum Regem, summus omnium haberetur. Erat enim vir qua-
druplici lingua desertissimus, (vt facile ex Latina Oratione illius ad Augu-
stum Regem, & libro legationum, quas pro Rep. obierat, colligere poteris) præ-
terea forma conspicuus, animo excelsus, & ingenio atque consilio ad-
mirandus: in cultu & apparatu splendidus: in pauperes & omnes ali-
os liberalis: in ceremoniis tam Ecclesiasticis, tam aulicis præcipuus:

C

exter-

An. 1490.

An. 1510.

externorum, oppressorum, ac cleri, iuriumque Ecclesiasticorum, iustitia ac veritatis, propugnator acerrimus. Annum agens circiter septuagesimum, febre primum, post hydropsi sesqui annum decumbens, nihilominus sui officii munia, circa suam molestiam exequebatur. Tandem superante morbo, viribus sensim destituzus, perceptisque sacramentis Ecclesiasticis, ac rebus omnibus dispositis, legi sibi Euangelium passionis dominicae mandauit. Quo cum gemitu & lacrimis auditio, dum ad verba illa, *Pater in manus tuas, commendabo spiritum meum*, & hac dicens expirauit, ventum erat, spiritum uno nixu efflauit, incredibili omnium dolore ac Reip. iactura. Die XXIX. Octob. Anno partæ per virginem salutis 1535. Cracoviæ. Cuius mortem cum alii plurimi scriptis suis luxissent, tam domestici quam extranei, tum etiam Andreas Cricius Archiep. Gnesnen. tali carmine suum dolorem testatus est.

Petro Tomicio Episcopo Cracoviensi, & Regni Vicecancelario, Auunculo incomparabili, Cricius Archiepiscopus Gnesnensis Nepos, amari doloris plenus posuit.

Tabula in
fuo Orato-
rio affixa.

Defunctum ploret semper Cracovia Petrum,
Ingenti cuius pastor honore fuit.
Publica res ploret diris obnoxia Fatis,
Consilio illius qua bene fulta stetit.
Ploret Religio: plorent Ecclesia, Clerus,
Inuictus quorum semper erat clypeus
Moerat aula suum qua porrigit vna tenorem
Omnibus, extinctum iam decus esse suum.
Ingemat & Princeps tam digno orbatus Achate,
Quo sine succedant, quam sua facta videt.
Nam Petro extinto vigor aulicus ille refixit,
Consilij, eloquij, ponderis, & calami.
Oppresi ac inopes plorent doctij, probij,
Patronus quorum doctus & ipse fuit.
Denique plorem ego Nauclerus cui tradita sacra
Summa Rati: solo hoc remige fretus eram.

Exul-

Exultent patria pestes & monstra sacrorum
 Hercule ad hac vno cum satis esse nequit.
 Heu Petro color est mutatus ut optimus vno,
 Regni, Aula, Templi, Principis & Populi.
 Ille tamen felix medis sublatuſ ab vndis
 Quas scelus ambitio numinalis mouent.
 Nunc ego Auuncule mi mōrentem hoc carmine mentem
 Testatam volui, cum tibi, cum Patria.
 Tu vita exutus viues tamen: omnia quamuis
 Mors rapiat: in famam non habet illa manus.

EPITAPHIVM.

Petrus hic & comites artes, prudentia, virtus,
 Maiestas species, gratia & eloquium.
Quem non ambitio, non dona, non aulicate hna,
 Sed Regum euexit gloria, voxq; hominum.
 Constitit in sede hac potius, renuitq; supremam,
 Sponte datam: Regni sed potiore bono.
 Templorum columen, Patria laus, norma Senatus,
 Iusticia clypeus, Pontificumq; decus.
 Hac summa, hic tantum, nam non moritura viator
 Fusiſ exponet singula fama tibi.

Similiter quoque Ioannes Dantiscus Episcopus Var-
 miensis, tabulam cum his carminibus pa-
 rieti appendit.

Hic iacet Antistes templi clarissimus huius
 Gentis Tomicua Petrus in Orbe decus.
 E viuis fractus longa agritudine cefit
 Illi quam, Regni sedula cura dedit.
 Ardua tractabat quas epe negotia: magnus
 Consilio, triplici magnus & eloquio.
 Iudicio quoque sublimi, prudentia, & aqui
 Cultura, constat non habuisse parem.
 Hunc aula & lug: ns Respublica sentit ademptum
 Cuius praesidio commoda multa tulit.
 Omnibus hic post se virtutum exemplare reliquit,
 Per quas cum Christo viuit in arce Poli.

Vir multis
 legatio-
 num fun-
 etu honori-
 bus, & poe-
 tica lauro
 ornatus.

'Ex aeternis.'

Aliud eiusdem.

Hoc viuens bustum sibi struxit Episcopus iste
Prudenter reputans quod moriturus erat.
Exornauit & hoc pulchrum cum dote sacellum.
Nec desunt mystis munera larga sacris
Pauperibus piis & doctis Pater esse solebat,
Nulli cui potuit ferre negabat opem.
Quicquid habent sophiae duplicesq; volumina Iuris
Hauserat in Latij non sine laude sc. holiis.
Hoc igitur fieri vita durante sepulchrum
Iussit, & hic oculis vidit adesse suum.
Qui memor est mortuus metuit peccare subinde
Peccat qui mortuus non solet esse memor.

Hanc mcerens posuit suo tabellam
Patrono bene & optime merenti
Dantisq; requiemq; sempiternam
Cuius subsidio est Episcoporum
Adscriptus numero, pie precatur.

JACOBI VITELLI.

Patriæ quantum, Fidei q; sanctæ
Quisque deberet, memorandus omni
Tempore, ostendit Tomici, doctisq;
Archetypo ipso.

STANISLAI STOSLA VII.

Tomicius patriam decorauit honoribus am; lis
Nuntius in variis cognitus ille plagi.
Grata suo natum mater prefecit ouili
Fuitq; ouibus vita pastor imago suis.
Et tenet aeternam merito post funera vitam
In vita doctus qui fuit ante mori.

NICOLAI ZORAVII.

Regi commendasse animam te Petre supremo
Dum moreris non est causa stupenda mihi.
Moribus integris vixti conclusio recta
Ex bene pramissis non male consequitur.

PETRVS

PETRVS VOLSCIVS.

VII.

Episcopus Plocensis. Tulliana facundia potius, quam aut generis nobilitate, aut muneric magnitudine, clarus quamvis & hæc utraque habuerit magna. Istam, quod Plociæ Antistes, inter primos Senatus Polonici Patres numeraretur. Illam, quod Duninorum è prosapia deriuaretur, quæ multos toga & lago viros illustres protulit. Nihilominus tamen, in quo tertia hæc diuina Diua (eloquentiam intellige) *Eloquentia conspicitur, arte vel natura comparata, quomodo non longe præstantius.*

tiorem eiusmodi virum faciet? Apud Athénenses profecto magnus putatus est Demosthenes, quia difficillimo tempore supremos magistratus constanti animo gessit. Magnus apud Romanos Cicero, quia nūus homo & obscuris parentibus, Consularem dignitatem adeptus fuit. Magnus & apud Venetos Beimbis, patrum nostrum memoria habitus, quia & patricio genere ortus, & inter Purpuratos Patres Romæ connumeratus. Magnus ad extreum & noster Hosius fuit, quod plebeii parentibus natus, propria virtute, non Senatoriam modo in Polonia dignitatem, sed Cardinalitam quoque mitram (quod non multis, claro etiam sanguine ortis, contigit Polonis) asseditus esset. Nihilominus tamen, omnes isti tales, eloquentia potius sua, atque dicendi felicitate, immortalem consecuti sunt famam, quam aut alia ex prædictis rationibus. Nam & qui magistratus in Græcia, & qui Consultum Romæ, aut Cardinalium galerum in Ecclesia nuper, tam obscuris, quam claris è parentibus nati, gessere, multi fuere profecto, quorum memoria, vel tota iam perit labentibus annis, vel difficulter admodum memoratur, quamvis Fastis inserta reperiatur. At quos præclara virtus, linguaque diserta fecere beatos, horum ego nomen, memoriaque perennantem existimo fore, obscurissimis quamvis nati *Vera immortalitas fama unde fuerint penatibus.* Quis enim nosset Roxolanum nostrum Orichonium, equestri licet fuerit prognatus loco? quis Lipsum illum Magnum, & omnium eruditorum Aristarchum, non postremæ & iste quamvis fuerit suos inter Belgas Stirpis? quis Manutios illos, Politianos, Moretos, Sigonios, nostrumque Simonidem, Socoloum, Gorsum, aut alios infinitos, nisi eos omnes hæc illa talis extulisset. Quæ & Volciuum vna, adeo supra alios, vel generis splendore, vel Senatori riti, Episcopalisue thyrae dignitate æquales extulit, vt non per Poloniæ solum nomen ipsius, eruditorum sermonibus celebretur, sed per

*Librum de
SS. Trini-
tate.*

Europam fere vniuersam. I, sique Italici scriptores, qui cæteris ingenii subtilitate dicendi que libertate præstare videntur, scripta ipsius, pauca quamvis illa, ast optima, suo idiomate redditia habent. Qui autem Latino in sermone viri facundiam cognoscere cupit, legat vel solam illam *Orationem*, qua Henricum olim Polonia Regem Cracoviæ ingredientem, omnium Regni Ordinum nomine excipiebat. Vel Epistolas illius, quas in series etiam & magnis rebus, ad diuersos terrarum Principes, ex tempore dictare solebat, à Karnkouio Archiepiscopo Gnesnensi, aliis illumini virorum Epistolis insertas.

VITELLII.

*Corpore quantum animus præstat, tantum inclita virtus
Ingenij, quavis nobilitate prætit.
Volscius ex viraque sibi nomerq; decuq;
Quasit, insignis stemmate & eloquio.*

ZORAVII.

*Quid sit flexanum facundia nosse requiri
Scire hoc ex ipso vel Cicerone potes
Quod si usum in magno populo & sapiente Senatu
Volscius ostendet quanta sit utilitas.*

VIII.

LAURENTIVS GOSLICIVS.

POSNANIENSIS Antistes. Vir cui mores inculpati, vita sine crimine, Fama apud probatissimos quoque sine macula fuit, quique idem cum Theologie atque Astronomiæ cognitione, naturalem quoque prudentiam, rerumque publicarum vñium & intelligentiam coniunxit, eximia Latinæ dictionis elegantia, quæ scriberet agetur, comitante. Igitur in Acad. Crac. vtraque Philosophiæ laurea insignitus, & in Italianam excolendo potissimum ingenio profectus, apud Principes viros & scientiarum Coryphæos summo in honore fuit, scripsitque cum Patauii maneret, optimum illum De optimo Senatore libellum. & qui solus pœne aditum ei ad Senatoriam dignitatem in patria fecit, Abbatemque primo Ordinis Cisterciensis Sodalium Clati tumbæ creatum, ad Camenecensem Episcopum, deinde ad Chelmensem, atque ad extremum ad Posnaniensem, virtutis ergo, sedem erexit, in qua olim Lubrascius ille eruditus sedijs ille in quam de Repub. de Ecclesia sua, deque pauperibus & studiosis optime meritus, & qui ipse diuinis pariter

*Baccalaureatus gra-
dum Anno
1561. sum-
ptu.*

*Lubrascius
Collegij
Posnanien-
sis auctor.*

ac huma-

achumanis litemque iuribusque ac singulari prudentia præditus, perpetuum sibi monumentum Bonarum artium Collegium Cracoviensis Academæ Professorum, Posnaniæ erexit. Goslicius vero inter eos eruditus, scripsit & alium libellum *De Optimo Cive*, idem probi & partiam amantis viri, & qualem sese præstare studuit temper: Clarus & carmine pangendo, variisque poematum genetibus, claris plerisque ea tempestate viris inscriptis, relictis: tum quoque illa insigni prostatu sacerdotali *Oratione*, cum occulta per id tempus deprauatorum in Religione opinionum lues, & Machiauelliitarum fraudum labes, inuadere Poloniam nostram cœpisset: Inflammassetque id malum, quo *Hanc Var-*
occultius, eo periculosius est pars igniculis ottum, totum fere Re-
gnum, nisi ad incendium restinguendum mature atque alacriter, ye-
rushic pastor & custos, cum aliis sacri sui Ordinis viris aduolasset. Fa-
to functus est octogenarius fere senex, meruitque marmoreum sepul-
chrum, in angulo Posnaniensis basilicæ capella erecta, quæ ad læuam
introeuntibus maxima porta, occurrit, tali epithaphio inscripto.

Hanc Var-
satu in Se-
natu reci-
tauit.

III^{mo} & R^{mo} Domino Laurentio Goslicki, gente Grimallio, territorii Plocensis. Viro pietate singulari, ingenio præstanti, consilio excellenti, candido, aperto, & animoso, Reipub. & Ecclesiæ libertatis amantissimo, eloquentia rara, qui scientiarum insignibus publice decoratus, & ab aliquot Serenissimis Poloniae Regibus, in precio & honore habitus, post multa varia & eximia in Remp. merita, & complures in grauissimis & difficillimis Regni negotiis pari fide & felicitate obitas legationes, primo Camenecen. paulo post Chelmen. Ecclesiis vtiliter Episcopus præfuit: deinde ad Ecclesiam Præmislien. promotus, simul claræ tombæ Monasterium laudabiliter administravit. Postremo Ecclesiæ Posnan. præsul factus, cum eam feliciter annis sex, mensibus circiter quatuor rexisset, demū designato & adscito sibi legitime coadiutore & successore, septuagenario maior, viuida senectute gangrena neruorum tactus in pede dextro sensim occupante ad extrema deductus, animam Deo religiose commendauit, & piæ plenus spe redditus Ciazinii Anno Domini M D C VII. Ultima mensis Octob.

Eidem

Eidem Executores cum Nepote ex testamento monumentum mæstii posuere.

IACOBI VITELLII.

Discitus in ultimo
Orbe termini Arctoi
Qualis ingenij vigor
Quae mens foret doces
Goslici scripto, optimum
E Pataui tua
Cum Senatorem instruis
Patriæ, qui aheneum
Sese in hostili imperu
Fortiter murum daret.

NICOLAI ZORAVII.

Pulchrum Goslici Italia quod videris arua,
Pulchrum quod Praeful quodue Senator eras.
Pulchrum quod Sophus, Orator, pulchrum qd quod Abbas,
Quedq Mathematicus quodq Poëta sacer
Pulchrius at certe, vis dicam tale quid illud
Patria quod laurum c sit vtramque tibi.

IX.

MARTINVS CROMERVS.

MAcuit post Io. Dlugossum egregium rerum Polonicarum scriptorem, annos multos Historia, rerumque nostrarum memoria, quam Martinus Cromerus Antistes Varmiensis nuper reuocauit atque illustrauit. Fuit is in submontana minoris Poloniæ regione natus, & in schola priuata primo, poste in Acad. Crac. altioribus disciplinis informatus, & tandem vir factus, tantam ciuibus suis, splendore proprio claritatem attulit, quantam ante se Bieccensibus, & post, vsque in hodiernum nemo. Qui eo magis suspiciendus est, quod nullo maiorum splendore commendatus, suis dumtaxat meritis, ad supremum in Polonia Senatoriæ dignitatis culmen peruererit, quo, nemini de legibus nostris aditus patet, nisi equestri ordine natis: oppidanis vero & mercatoribus ditissimis quamvis, omnino est occlusus, quod hi tales pro plebe, reputentur omnes. Vnde si quisquam eorum, ita inclarerit virtute,

*Patria
Cromeri
Biecz Oppi-
dum.*

tute, ut ipsam propter ipsam, non commodum aliquod, aut spem amet, dignusque ex eo, loco altiore in Rep. videatur, primum baltheo equestri donatum, inscribunt albo nobilitatis, tandem ad munia Reip. & honores sensim admittunt. Martinus igitur in disciplinam à parentibus Io. de Cazimiria, viro studio eloquentiæ sapientiæque noto traditus, & in illius sinu indulgentiæque educatus, per omnem honestarum arrium cultum pueritiam adolescentiamque transsegit, & secundo postquam suus auditor esse cœpit anno, prima Philosophiæ laurea donatus, breui his quibus dixi dotibus, Augusto atque Henrico Poloniæ olim Regibus multopere gratus, adque Reip. negotia Secretarii nomine admotus, cuncta eius negotia singulari quadam industria tractavit: & posteaquam illa ad Stephanum Bathoreum esset deuoluta, inter sanctiores consiliarios, illis iisdem causis carus, admissus, premium virutis Iufulam Varmensem, post defunctum Hosium, accepit, adhuc sibi ab Augusto Iagellonide destinatam. Cumque assiduas in Rep. occupationes haberet, & diutinas pro illa, apud Carolum V. & Ferdinandum eius fratrem, Cæsares Rom. aliosue summos in Europa Principes, legationes obiret, traditur tamen litteras humanas diuinatasque assidue euoluisse, tam diligenti cura, tam pertinaci in libris studio, ut cum diem sacris, aut ciuilibus occupationibus daret, noctem iis seponeret. Quo factum, ut à negotiorum curis ad Musarum hortos diuertere solitus, compluscula nobis scripta sua reliquerit: quædam & carmine Heroico celebrata, ut est Poema de Christi resurgentio triumpho. Scripta' De aduersa Vilnae valitudine Sigismundi Regis, tum & alia pleraque. Prosa' Cromeri. vero. Dubitationes de vera via salutis. De poenis sacrilegorum. De celibatu sacerdotum. De dogmatibus Ecclesie Catholicae, quem librum Monachum appellauit. De vera & falsa Religione. De situ Poloniae; Derebus gestis Polonorum. De sacramentis Cathecheses. De concubitiis Musicis, quos Chorales appellamus. Demum Sermones synodales, quos in Provincialibus Episcoporum congregationibus, ex altiore loco recitauit. Orechouium. Theognidem è Graco Latinum. Atque ultimum Epistolam de Optima politia ad Senatum Regn: Poloniae, quæ passim Chronicis illius operi, ob egregias pæceptiones adnectitur. Epistolas vero familiares plurimas sane cum aliorum Epistolis euulgauit Archiepiscopus Karnkouius, quo cum ipsi interuenerat amicitia: Sed longe plures manu scripræ apud viros doctos asseruantur. Et Stanislaus Kuczko- uius, vir apud Leopolienses Consularis & eruditus, maxime Mathematicis disciplinis, nonnullas nobis, manu ipsius exaratas, & quidem graui in re scriptas, pro sua humanitate legendas exhibuit.

IACOBI VITELLII.

Obruta in aeternis iacuisset Sarmatia vmbbris
 Vnaq; Lechiaco nox foret imperio
 Ni tua facundissime lux diffusa Cromeri
 Sarmatia in gentes factaq; resq; daret.

STANISLAI STOSLAVII.

Natus in obscura Biecensi plebe Cromerus,
 Cur proprium vincat queris honore genus;
 Tollit in excelsum sapientia summa Cromerum,
 Non humilem virtus posset vlla locum
 Tempora praeulea cingit doctrina tyara
 Debetur doctis Varmia iure viris.

X.

MARTINVS BIALOBRESCIUS.

Abbas Clarætumbæ primum. postea Episcopus Camenecensis, non in Concionibus solum felix, sed in Senatu etiam dicenda sententia clarus & carus; illa tempestate præsertim, qua, tot prudentes vi-ri & diserti, veluti stellæ splendebant circa Reges suos Sigismundum primum, & Sigismundum Augustum F. in Senatu Polonico. Quos inter & Martinus haud postremus fuit, legationibus præsertim aliquot ad diuersos Principes feliciter obitis. Sed & in Ecclesia Dei non obscurum sortitus locum, incredibili zelo flagrans adeo, vt nihil penitus de præscripto Apostolico prætermisso videatur, cum singulas Dicæcias suæ Parelias ipsius diligenter quotannis inuiseret, ipse concionaretur, ipse cōfessiones exciperet, cum Hæreticis disputaret, dogma-ta Catholica, cum aliis scriptis suis legenda fidelibus spargeret, tum Orthodoxa Confessione, ac Homiliarum seu Concionum Poſtilla edita, contra Schismata Græcorum Roxolanorumq; insurgeret, nihilque omnino non ageret, quod vel ad ornandam Ecclesiam, vel ad propagandam vtile fore videret. Quo factum, vt & Hæreticorum, & Hærefo[n] nouitati fauentium, acerbissimum in se odium concitarit; imo & sciolis æui illius, calumniandi, pro ſæculi infelicitate, dederit occasionem.

VITELLII.

Non centiceps tantum Hydra in Herculem quantum
 Irarum & indignationis in dextre.

Vſus opera,
 Matthai à
 Costen. vi
 ri doctiſſi-
 mi ex Aca-
 demia, cu-
 ins extat,
 Cohorta-
 tio Eccl-
 esiarum Sar-
 maticarū
 ad auitam
 Religio-
 nem.

*Pro Ecclesia, pro veritate bellantem
Bialobrescium diffudit Haresis, verum
Tamen si inexpertum nihil reliquisset
Et nihil inausum, Antifiti, triumphorum
Amplissima hinc seges Gigantilis fractis.*

ZORAVI.

*Hæreticos contra certat Bialobrescius armis
Pro Romanâ etiam religione mori,
Excipit humana & commissariacula mentis,
Scribit, perlystrat, subdit a templo docet.
Talus si Praeful, Cleri quid cæterus ordo
Inuigilans proprio quam sicut officio.*

ANDREAS PATRICIVS NIDESCVS. XI.

PRIMUS post recuperatam à Moscho per Stephanum Regem Poloniæ Liuoniam, Episcopus Vendensis, Vir omni scientiarum generi præditus, atque ob id cuique docto & probo clarus, maxime cum in Italia fuisset, Boncompagno, Sigonio, Paulo Manutio, Roberto que Turnero familiaris, quibus tantum dicensi peritia commendatus fuit, quantum quisque illo: um ex Commentariis eius in duas Cic. Orationes gratulationibusq; ad Stephanum Regem, post deuictum ter Moschum, nomine Cleri Varsouiensis habens gustus percipere potuit, de quibus hoc ingeniosum Cochanouius noster lusit Epigramma.

Patricius Stephano canit hæc encomia Regi,

Non alio Rex hic, ore canendus erat.

Sicut enim bello Rex insuperabilis ille est,

Patricia eloqui lau ita prima datur.

Scripti: p̄e rea, librum Fragmentorum Cic. cum Philosophicis rebus Potauii sedulam operam daret. Item, librum Parallelorum Ecclesia Orthodoxacum Synagoga Hæreticorum. Præpositi Varsouensis titulo auctus: atque demum de vera & falsa Ecclesia lib. 5. Vilnensis Ecclesiæ Archidiacus creatus, quibus nouatorū fraudes egregie detexit, & conatus impios fregit, qui nouā religionis faciē, à sincera & pristina alienam, imo cum illa pros: sus pugn: n ē, nullo litterarum præsidio inducere conabantur, Lutherum, Seruetum, Oecolampodium, Bucerū, aliosq; farinę

D 2 huius

*lib. Epigrā-
ma. secun-
do.*

huius perditos homines, tum serpentino more venena iacentes de-
pressit, & perniciosa eorundem dogmata recens conficta, aut rursum
ab inferis reuocata, suis scriptis iugulauit. Vir sane doctus, prudens,
& consilio maturus, ac eam ob rem, cum aliis viris doctis gratiosus,
tum prudentissimo illi morum & ingeniorum censori Stephano Re-
gi, qui eum vti altioris genii virum, in altiore dignitatis loco, & sella
In Polonia quilibet Episcopus est Senator.
Senatoria collocaturus, nouiter à se fundato Episcopatu in Liuonia
præfecit. Cui ille breuiter præsidens, multis ante exhaustus laboribus,
vitam cum morte, vel retro potius commutauit, seque in Episcopate
funerari iussit. Anno c. 10 LXXXIII. Amici næniis funus pro-
secuti sunt: in his Solicouius Archiepiscopus Leopolensis, his versibus
parentauit.

Tu Sunamit is eras viuo dulcissima Venda,

Tu Nide Ispensa, decusq; meum.

Tepropter patriam liqui, te propter amicos,

Tu mea veltumulo frigida membra soue.

Et item.

Patricius toto quondam clarissimus orbe,

Fortuna florens ingenioq; bonis.

Regibus ob meritum virtutis gratus, honore

Presulis auctus obit, hac tumulatus humo.

VITELLI.

Mellea Nestoreo qui dicta stupescis in ore

Patricius dulci Nestore maior erat.

Nam Regum cecinit Mauorti, facta, suisq;

Fecit ut in scriptis hac monumenta forent.

XII.

ANDREAS LIPSCIVS.

14 **S**vperest adhuc & exornat ætatis suæ gloriam, vir sacerdotum memo-
ria dignus Andreas Lipski, Magnus Poloniæ Cancellarius & Epi-
scopus Vladislauiensis, primo Luceotiensium & Volkyniæ Antistes
Regnique Procancellarius. Vir studio dicendi & sapientiæ notus, fe-
rendaque in Senatu sententia in primis clarus. Experimento est, siri-
pium illud de rebus Regis nostri Sigismundi IIII. gestis. breue quidem, ast pru-
denter à se Romæ editum, cum suæ maiestatis Secretarius modo dice-
retur, atque Decas Questionum pro libertate bonorum Ecclesiastico-
rum al-

rum afferenda, luculenter conscripta, cum Episcopatus Cracouien. post deceplum, piae memoriae Petri Tylicij, Administrator esset, & in Collegio Canonicorum Scholastici titulo ornatus praesesset. Tum demum Observationum iuris valde probatus liber, in duas Centurias diuisus, & qui paece solus aditum sibi ad honores, & Episcopalem tharam fecit, licet hoc ipsum & familiae dignitas, praelatæ virtuti coniuncta pro mereretur.

VITELLII.

*Quis quantusq; Deoq; Principi q;
Sit Lipski & Patriæ, Rei q; quantum
Publicæ studeat docet diserte
Hoc fama Imperio loquens in isto
Lipsiū memoranda facta, seculisq;
Absque omni inuidia canenda seris.*

ZORAVII.

*Antistes Lipsci ac vt Cancellarius eff.
Hoc tibi doctrina & nobile stemma dedit.
Antistes digne ac vt Cancellarius effes
Munera doctrinae, hoc sola dedere tibi.*

STOSLA VII.

*Lipscius haud dubitat legum prescribere leges
Et facit in gemino viuere iura libro.
Ni bene iudicio seruentur mortua lex est,
Neglectoq; iacent iura sepulta foro:
Quomodo seruentur Lipsi docuere libelli
Non poterunt yngquam iura Polona mori.*

MARTINVS POLONVS.

XIII.

Ordinis Prædicatorum Professus, de nobili familia Streporum. apud Nicolatum III. Pontificem Romanum Pœnitentiarium, virtutibus & doctrina insignis, vt qui non familiae suæ modo, sed totius Primus è Poloniæ fere, sub id temporis, lumen clarissimum fuerit, quod pri- Sarmatia mustum ex Polonis, idque solus, scriptis inter extraneos inclarerit, scriptis a- vnde & Polonus, à gente cognominatus est, ac si Scylurus ille Scytha, pudexeros quod alium è Scythia parem sibi ingenio non habuerit. Inter cætera inclaruit Martinus.

D 3 igitur

igitur ingenii & stili sui monumenta, reliquit Martinus noster summam Iuris Canonici, quæ Martiniana vocatur, tum Chronicon Summorum Pontificum atque Imp. Romanorum, summa Latini Sermonis venustate ac puritate comprehensum. Quam ob causam, cum & Summo Pontifici supradicto, & suis in patria Principibus, magnopere gratus esset, in Gnesnensis Ecclesiæ Archiepiscopum, post Philippum de domo Vieniavitarum Anno Domini 1278. Sublimatus fuit. Quo tempore sedes illa, ob frequentes Summorum Pontificum mortes, sex annis ex integro vacauit. Confirmatus itaque & inauguratorus Romæ, dum Boleslao Califfien. & Præmislawo Posnanien. Ducibus euocantibus in patriam pergeret, apud Bononiam infirmitate correptus, diem extremam clausit, & in Cænobio D. Galatoris F.F. Prædicatorum ante Sacrarium sepultus quiescit. Anno 1279.

CLEMENTIS IANICII.

Munere Pontificis Monacho data Gnesna, sed illi
Dum redit infelix Felsina busta dedit.
Tam cito cur moreris Legum, Iurisq; perite?
Non potes an stygias vincere lare Deas?

VITELLII.

Io. Dlugosius.
Netotum sibi vend. cet
Iactabunda sui Romulea ngenij
Tu Martine tuo potens
Ostendis g. njo, nos medio Arcadum
Nequaquam grege proditos
Hoc vitas celebrans Pontificum facis.

XIV.

IOANNES DLUGOSSVS.

Alias Longinus dictus. Io. Dlugossi de domo Wieniana, Praefecti Corcinensis F. Canonicus Crac. nominatus Archiepiscopus Leopolensis, liberorumque Cazimiri Jagellonidis, Regis Poloniæ, præceptor, eo quod in Academia Crac. optimis artibus à fundamentis esset eruditus, ea umque laureis pro more insignitus; primus ipse, in signum gratitudinis, & rei litterariae incrementum, auctor Contuberñi Iurisperitorum & fundator exitit. Idemque fariscentium Ecclesiærum instaurator, & Xenodochiorum, pauperumq; omnium communis velut pater. Sed & rerum à Poloniis gestarum ipse primus scriptor & illustrator,

tor, quamuis ante eum Cadlubcus Episcopus Crac. suis Commentariis connotauerit, verum quia connotauerit tantum per modum Epistolarum aut Dialogi, non filo Historico seriem rei scriperit, idcirco primas huic nostro damus, ut qui & Circumiacentium populerum fortia, aut securitate, veraci calamo depinxerit. quare & in licem prodire haud permittitur, quod pleraque sine respectu scriperit. Confecit insuper & Ecclesia Cracoviensis Acta, & Beneficiorum in Dioceſi illa Ecclesiasticorum synopſim, vbi omnes omnium Paretatuum immunitates, erectiones, & prouentus in certas classes disposuit, manuque & ingenio indefatigabili connotauit. Vir enim indefessæ mentis acie & diuinæ prope memorie fuerat, cui & arguta verborum ac sententiarum compositio non defuit. Præterea pietas sincera, deuotio summa, contemplatio rerum diuinarum assidua: qui & ieuniis disciplinisque asperrimis, & orationibus prædicationibusq; assiduis, & Regiis insuper negotiis distentus, mirum quomodo tantum temporis scriptio lectionique insumere potuerit. Plura de eo cognoscere qui exactius volet, legat vitam illius à Felice Herboto, Tomo illius primo per se euulgato præfixam, & morum castitatem, animi demissionem, laborem assiduum, humanarumque rerum contemptum, luculentissime, in ipso fuisse perspicet.

VITELLII.

Homerum Achilli fulminanti in hostico
Inuidit olim Rex potens
Suisq; talem buccinatorem magis
Optabat in factis dari.
Qui Sarmatis Dlugosium inuideat erit,
Ipsumq; cœlo subuehet.

ZORAVII.

E elongus scriptis Longine ab origine longa
Nam repetitis longo gesta Polona stylo,
Longus es autor eras quia iura studentibus adiit
Hasura longo tempore menti hominum.
Longus es aut quia annus pater aut tu corpore longo,
Et res & nomen quam bene conueniunt.

STOSLAVI.

Historia est lux vera canens, si falsa tenebra,
Verapoteſt aliquid, falsa docere nihil.

Scripterunt ante Cadlubcum ad
buc res geſtas Polono-
rum Gal-

rus Anony-

mus & Bas-

ko Custos

Posnanien.

Scriptit &

vitam S.

Stanislaus

atque alio-

rumsan-

ctorum

Hungaro-

rum & Po-

lonorum.

*Historia est lux vera refert nam cuncta Dlugosji
 Ut tua lux latitet terra Polona finis,
 Crimina ceu densas horres spectare tenebras
 Hac certe aut ista luce videnda times
 Crimina dum celas, celas cum luce tenebras
 Ob tenebras lucem non bene carcer habet.*

STANISLAI STOSLAVII.

*Sarmaticam seriem repetens ab origine rerum
 Omnia quidquid erant vera Dlugosse refers
 Historici prima est virtus describere verum
 Non virtus e care, cur? quia vera refers.*

STANISLAVS RESCIUS.

XV.

Religiosorum hominum in cœtu Stanislaus Rescius pius Abbas familiam ducat. Is patria Posnaniensis, à teneris fere annis in sinu Magni illius Cardinalis Hosii educatus, bonas artes, & bonos mores imbibit, illiusque ipsius exemplo ad pietatem informatus, per omne tempus Concilii Trid. quo ex omnibus Orbis partibus, sacerdæcē in Ecclesia Catholica concordiz, præstantissimi quique Theologi, præter Antistites, à Principibus mittebantur, Secretarii titulo ornatus in eius familiaritate vixit. Doctoris laurea post Canonicaque apud Varmienses dignitate aucto, in Gallias ad Henricum Valesum Poloniæ Regem renunciatum, legatio Romæ obuenit, vt illi nouam eam dignitatem nomine Cardinalis sui gratularetur, fidemque simul, subiectionem, ac salutem d. ferret. Inde reuerso (Deo ad altiora viam sternente) sigillatoris officium in tribunal S. Pœnitentiarū commissum, ac tandem à Rege Stephano in patriam reuocato, Abbatia sodalium factorum Andreouiensium data. Qua auctus, legatum ad Gregorium XIII. & Sixtum V. Pontifices Max. Regis sui ac Reip. nomine egit. Iterum iussu Serenij. Sigismundi III. apud Remp. Venetam, Ferdinandum Hetruriæ Ducem, in Regno Neapolitano, atque demum apud Clementem VII. cui & obedientiam nomine suæ maiestatis fecit, & in causa Canonizationis D. Hyacinthi plurimum laborauit. Cumque acerimo esset ingenio, & eximia animi magnitudine, inter tot negotia, tamque serias occupatio nes, ad hæreses clam è Germania Hungariaque in Poloniam serpentes reprimendas, cum ingenii neruos, tum

*Legationes
Resciij.*

*Restat hac
de re Orat-
io ipsius.*

uos, tum actiones omnes contulit. Testis est in primis liber pro augmento Fidei Orthodoxe conscriptus, & alter pro defensione Patrum Soc. Iesu. itemque aliis eadem in materia Spongia intitulatus. Quibus adiunxit Ministrumachiam, Atheismos & Phalarismos, Vitam Hosii Cardinalis. Paraphrasim septem Psalmorum Poenitentiarum. Admonitionem Polonicam. Sermones de Sacerdotio. Pia Progymnasmata. & lib. Epistolarum familiarium, deq[ue] maiestate sedis Apostolica Tractatum.

IACOBI VITELLI.

Talis Rescius inter eruditos
Qualis Roscius unus in theatro
Cum solus populi approbationem
Et plausum sibi comparasset omnem.
Tam felix fuit eruditione
Ut juade merito medulla dici
Corculum sapientiaq[ue] posse
Suaus Rescius in Latinitate.

B. IOANNES CANTIVS.

XVI.

Ab oppido Canti, in quo natus, cognomentum B. Ioannes induit, qui a puero, mente in assidua diuinarum rerum meditatione defixa, totam ætatem in innocentia, mortumque sanctitate transegit, & ut primum per ætatem licuit, Craconiam excolendi ingenii causa ad Academiam se contulit Philosophicisque ac Theologicis rebus sedulam operam impendit ita, ut quod aliis sciendum aut faciendum altior re ex loco dictaret, id tamen ipse in exemplum re ipsa praestaret. Doctor renunciatus, Epistolas D. Pauli, postea libros sententiarum Petri Lombardi, atque tandem Summam D. Thomæ, multos annos, magno dis-
cipulorum concursu explanavit. Illoque sane doctrinam sacram ne-
mo aut in scholis doctius interpretatus est, aut copiosius in concionibus, addam & efficacius enarravit; siquidem & Turci ipsi atque impii Saraceni cum prædicantem Christum Crucifixum patienter audire non abhorserent, qui martyrii corona flagrans, quaqua sese Hierosolymitanus in itinere vertit, iis, vita neque terum suarum metuens, exprobat mentis cæcitate n, falsumque vatem Machometem, verum Seruatorem Christum prædicabat. Adit & urbium dominam quater, pedes Ro-
ut corpus maioribus mansuetaceter afflictionibus, flagris insuper so- mā adit,

Primam in
Philosophia
lauream
An 1415.
consecutus

litis horis in seipsum sauiens. Vnde quæsitus aliquando, cur sæpius fre-
 quentaret urbem, cum nullum in Curia beneficium procuraret, uniu-
 mo Ille sufficiens Parochiam suæ curæ ab Vniuersitate commissam,
 consequenti se vltro resignaret. Respondit se istud fecisse graui onere
 Curæ Pastoralis per penso, quod officium eius modi assidua pastoris
 præsentia indigeat, & Academica similiter statio, cui prius nomen de-
 derit, integrum, non vero dimidiatum hominē requirat, se autem non
 posse, neq; etiam velle, per substitutas personas satisfacere vtriq; offi-
 cio, sed vni rei vnum semper int̄etum esse oportere. Illud vero propter
 expianda piacula facere, quo enim frequentioribus esset peregrinatio-
 nibus afflatus & turbatus, eo feliciorem in cœlis quietem sibi prome-
 ruisset. Cui bono & castitatem à puerō, vsque ad extreum spiritum,
 inuolate seruauit, & vt fomitem concupiscentiæ domaret, à quo tem-
 pore nomen Theologipublice est adeptus, carnis semper abstinuit.
 Utque omnes concupiscentiæ nervos ex animo elideret, atque usui
 carnium sibi interdiceret, iussit carnes sibi astatas, & statim ab igne da-
 re, quibus os vultumq; sibi calentibus percutiens & adurens, in talia,
 ad sui correctionem prorupisse traditur, carnes caro expetiuiti cupi-
 da, vescere igitur illis feruentibus & ab igne. Atque simul dicto in O-
 rationem prouolutus, petuit eiustmodi tentationibus liberari, quæ &
 pruritum libidinis ex se excitarent: ex auditusq; est supperante Deipa-
 ra virgine, quæ cum puerō dulcissimo Iesu comparens, seruum sibi can-
 didum, conferuata Virginitatis præmium, futuræque tesseram gloriæ
 porrexit, atque deinceps multoties, orantem in atrio Collegii, per ima-
 ginem allocuta est: quæ sacra imago in hodiernum quoque, eodem in
 loco asseruatur veneranda. Mendacium autem adeo abhorruit, vt &
 à prædonibus per viam spoliatus, veniam postularit, quod reconditio-
 ne vestis in parte, nummorum oblitus, dixerit pateritus se plus pecu-
 niarum non habere. Ac proinde fugam properantes vltro ipse reuoca-
 uit, rogauitque vt asportarent & reliquum, modo se mendacii vellent
 excusatum habere, quod non ita cito timore excusso sese collegisset.
 Mirati illi candorem virti sancti, & numine quodammodo inspirante
 percussi, non modo pecuniam ablatam restituunt, sed vitæ etiā emen-
 dationem prouoluti ad genua pollicentur. Domi in consultationibus
 publicis, inque tota conuersatione restitudinis amas, semper illud tri-
 tum præ oculis habere solitus erat Obsequium amicos, veritas odium parit.
 Quam propter si quando dicto acerbiore læsus ab aliquo fuerat, hæc
 secum cogitare tacitus consueverat.

*Conturbare caue, non est placare suave
Infamare caue, nam reuocare grane.*

Quod symbolum & mensæ sive, sedilibus, parietibus, atq; libris ad extremum inscriptum habuerat. Quæ vero miracula in vita, aut defunctus gesserit: hæc vide apud Petrum Scaram Soc. Iesu Theologum, in vitis sanctorum, tum apud alios fide dignos viros. Scripta autem sua, præcipue *Libros tres super Matthæum*, & *Sermonum librum unum* communitas Academica in archiuo, tanquam thesaurum preciosissimum asseruat; simul & togam illius Philosophicam, quam induitus Artisticæ Mos Acad. facultatis Decanus (namque & Diuus ipse dum viueret, ter istum honorem gessit) singulis semestribus cōmutationibus, iuramentum suum vniuersitati præstare solet, aliis atque aliis electus: quæ nihilominus in tam frequenti vsu illacera manet. Ipse morti vicinus, & iam in limine Fati, nimio patriæ cælestis desiderio flagrans, in hæc prorupisse verba dicitur *Heu mihi quia incolatus meus prolongatus est. atque simul dicto reuertentem spiritum Christo seruatori suo commendauit.* An. 1473.

Cuius corpus sacrum in D. Annæ Aedibus repositum, sexagesimo sexto ab obitu suo anno, illæsum ac integrum stanneo capulo Iacobus Crac. in eligendo De- pardiensis Canonicus Crac. imposuit, ac tumulum marmore pulcher- cano Philo- rimo exornavit. Quem cum anno tertio supra millesimum & sexcen- sophica fa- tesimum aperuissent illi, quibus id nœgocii demandatum erat, mira ex- templo flagrantia odoris prorupit, & vniuersam ædē implenit suauitate olente adeo, ut multos in sui admirationem ac venerationem simul raperet; atque in primis ipsum Cardinalem Macieouium, qui tum languidus ex morbo, voto ad Diuī sepulchrum facto, pristinam sanitatem repente obtinuit, donaria obtulit, & Missæ sacrostanto sacrificio ad illius altare peracto, inscribi calici, quem dedit, hoc factum iussit, quod magnificavit Dominus facere cum illo, in rei perpetuam memoriam.

IACOBI VITELLIT.

Lucidum Musis decus atque sanctæ

Verus assertor probitatis olim

Quem Serenati tenet aula cœli

Inclite Canti.

Rebus afflictis Pater alme, Veni,

Sarmatum, quos ipse tua magistræ

Voce formabas, in eos ab alto

Respicce Olympo.

XVII.

IACOBVS GORSCIVS.

CRASSIORE quamvis Masoniæ aere natus, à puer attamen ita mitioribus artibus imbutus, ut decimo septimo anno ætatis sue, primam in Academia Crac. lauream meritissimo acceperit, addideritque nobilitati generis sui, etiam virtutis nobilitatem, sumptam à moribus & disciplina pitorum doctorumq; virorum Academæ illius. Cumque iis litteris quibus omnis ætas ad humanitatem informari solet, esset institutus, in Græcisque laudabilem fecisset progressionem, sumpta magistri dignitate, ad publicam Iurisprudentiæ professionem, summa cum laude accessit, & Doctoris insignibus Archipresbyteralique infusa, tempore labente decoratus est. Quanti patro docendi prouinciam semper fecerit, ex eo certe apparet, quod lautoribus affluens fortunis, cum quietus iam vivere posset, cathedræ officio & publico docendi iuuentatem munere, se non abdicavit, ne ab honesto otio auocatus.

Ann 1551.

Ex ar. disseratio pulcherri- ma Lauren- tiij Siradi- ensis super hanc dispu- tationem Periodicā Gorſij & Herbesii. Academi- corum Gracouis- ensium. Ex: ant praelectio- nes eiusdem Plorenses, Cracovienses Leopoli- enses & A- pologia pro Academia Cracoviensi.

Quæ sitam hanc in scholis doctrinam, vnu & exercitatione f. tensi sic confirmavit, ut ambigerent omnes, ad Gymnasiumque, an ad Forum, an vero ad Remp. magis foret idoneus. Eidem facient, elaborata illa De Periodicâ, De Figuri, Deque generibus dicendi, scripta à se edita. Ita quoque, De usu legitimo Eucharistie. De Pastore. De Baptismo Prædestinatorum. Crusius seu animaduersio in Theologos Vitembergenses. Præmunitio aduersio, in senum d. gma Francken Arrianum, & a: uersus eundem Apologeticus. Victoria Regia St. phani Commentaria artis Dialetices. Rhetorices & Orationes Prefationesq; in variarum scientiarum scriptores, quibus nihil in eo genere, aut viu melius, aut doctrina perfectius inuenias. Addidit hisco, Præstantissim. r. m viro- rum epistolas, vnero c. troque scriptas, libris trigin: a comprehensas. quibus præcipue Tomicii, Choievii, atque Schidlowecii, clarissimorum in patria nostra virorum res gestas, consilia, & Senatus consulta, peruigili opera ab oblinione vindicavit, atque simul ipse clarus hinc euasit: velex eo non vulgaris scientiæ, aut iudicij aestimandus, qui altum & supra o- mne vulgus Oratorem Ciceronem aestimatet, eius scriptis incumbe- ret, doctos quo suis amaret, maxime Oretchouium illum disertum, De- mosthenem Latinum, ob egregiam dicendi libertatem appellatum, velut patrem ac præceptorem veneraretur; tum Melchiorem Pudlo- uiuum,

uium, primo discipulum, post censem scriptorum suorum. Defuncto curatore testamenti illustre monumentum in Basilica Cracouien. posuere.

R^{do} IACOBO GORSKI I.V.D. ARCHIDIA-
CONO GNESNEN. CANONICO ET AR-
CHIPRESBTERO CRAC. VΝIVERSITA-
TIS PROFESSORI, PROCANCELLARIO
QUE CELEBERRIMO, AC EIVSDEM O-
CTIES RECTORI DILIGENTISSIMO DI-
SCIPVLORVM COPIA CLARISS. SCRIP-
TORIQVE DISERTISS. AC PROPTER-
EA MAGNO REGI STEPHANO CHARIS-
SIMO TESTAMENTI CVRATORES ET
AMICI PRECATI REQVIEM ÆTERNAM,
HOC MONVMENTVM POSVERVNT
DEFVNCTO. ANNO MD LXXXV. XVII.

1585

Junii.

IACOBI VITELLII.

*Non plus disertus, per Latium Arpinas
Li: qua potenti, Rex fori & arbiter
Regnabat in Rostris, foroq;
Præsidium Patriæ reuq;
Quantum eruditio Gorscius ex stylo.
Suauiq; Musæ, nomen & inclitam.
Inusitata laude famam
Posteritatem apud omnem habebit.*

NICOLAI ZORAVII.

*Rhetor a si sp. estes Gorski Fabius fuit alter.
Quod si lue geminum, Bartholus alter erat.*

HIERONYMVS POVODOVIVS.

XVIII.

CAnonicus & Archipresbyter Cracouensis, nobilibus ortus pa-
rentibus varia eruditione, & iudicij acumine inter doctos sui xui
viros inclaruit, domique primum liberalibus ac Philosophicis disci-
plinis imbutus, in Italiam sese ingenio excolendo contulit, & cum ali-
is doctissimis præceptoribus vslus est, tum Hannibale Roselio FF. Min.

E 3 de Obsr.

*Scriptis à
Pudlouie
librum pro
Religione
ad Magi-
stratus Po-
lonia.*

de Obser. Professo, & ad S. Bernard. num Cracoviæ, studii Regente, quem ita coluit ob ingenii præstantiam & amavit, ut omnes eius in Mercurium Trismegistum Tomos ingenti sumptu & cura, additis etiam suis præfationibus, in lucem daret. Ipse imitatus eum in scribendo, disputando, illustrandoque obscuriores Bibliorum scripturas. Et cum passim videamus eos qui in sapientia studiis, atque in cœlestium ac diuinorum rerum inuestigatione excellant, ad res publicas ciuilesq; tractandas minus aptos esse; vtramq; laudem Hieronymus noster felici ac in omnes partes facilis ingenio suo adeptus est, vt qui Secretarii Regii titulo decoratus, & in aula multa negotia strenue peregit, & in Ecclesia Dei, zelo pietatis ductus magnocum tædio & labore, libros Ecclesiasticos ad cantum & administrationem sacramentorum spectantes, quos vulgo Agenda dicimus, iussu Cardinalis Raduilli, atque Synodus prouincialis Petricouensis reformati. Erat enim vir Presbyteratu certe insignis, & cui ad egregiam doctrinam, & præstantem sacratum rerum scientiam, miram natura addiderat eloquentiam. Celebris enim nominis Ecclesiastes fuit, & qui suauia quadam & ornata, eademque graui orationis copia, & ad mouendum in primis apta, non modo vulgus & cœtus hominum teneret, atque ad officium compelleret, sed doctissimum quoque aures mirifice impleret. Pro rudiorum autem informatione scriptit Cathechismum Polonicum. Indicem Bibliorum, Liurgiam. De B. M. Czeſtochouien. De sacramento Eucharistie Posnania inuenio. De sancto Cazimiro. Precationes annuas. Sermones in obitum Regis Stephani, aliaq; minutiora vernacula. Latine vero. Disputationes in Smiglenses Hæreticos & contra Arrianos. Instructionem Confessoriorum. Doctrinam circa agonizantes. Manuale Sacramentorum Frenum in Hæreticos Sermones de Sacerdotali dignitate. De cena Domini. De Resurrectione & Christologiam. Reliquit vero inter alia manuscrita Sermones de Dominicis deg̃ sanctu per annum. De B. Virgine, De Solennitatum Ecclesia ceremonijs, deg̃ variis ritibus Catholicorum. quæ ipse olim omnia ad populum ex ambona recitauerat, verum ita incuria executorum distracta à morte, vt nusquam ex integro sperem ea lucem videre. Similiter Chemicæ arris Notas, nam & huius peritus erat. Naturæ senex concessit Anno Christi 1613. sibi quidem suo tempore, Reip. vero litterarioræ, Ecclesiæq; Dei laboranti, ac luce in primis vrbis Crac. nimis præproperè, conditusq; est in Aede B.M. virginis in circulo Crac. quam multo tempore, vigili Archipresbyter cura, subditorum saluti incumbendo texit, cratibusq; etris fusilis magnifice Odeum exornauit, atque tabulis testamenti, vt & aliis templis, plurima à morte legauit.

IACOBI VITELLII.

*Magnus ab ingenio, maior prudentia, ab ipsis
Maximus ait scriptis quoque Pouodousus.*

IOANNES SAMOSCIVS.

XIX.

Magnus exercituum Generalis & Regni Cancellarius, arx &c murus Regum Poloniae, Princeps ac culmen Senatus, custos legum, defensor libertatum, lumen ac decus ciuium, commune perfugium bonorum, fulmen bellorum, terror hostium, deliciae litterarum ac literatorum. Natus is patre Stanislao Castellano Chelmense, viro per multa militiae decora claro, & Regni Senatore amplissimo. Primae litteraturae puerilis praceptor vsls Alberto Ostrowski gymnasiarcha Cracoviensi: vbi cum celeriter æquales ingenii gloria superaserat, in Gallias se contulit, ad fontes ipsos ingeniorum, & duces sibi elegit in his studiis, quibus animus ad humanitatem informari debet, Adrianum Turnebum ac Dionysium Lambinum, Iacobum vetero Carpentarium in Philosophia, Petrum à Penna in Mathematicis scientiis praceptorum sumpsit, sub quibus, in tantum deinde proficerat, ut Philosophia tam plane gavarus esset, quam Plato: Geometer, quasi Boetius: in numeris, Macrobius similis: in dicendo, alter Demosthenes: agricultoram, quasi Virgilius nouit: in Politicis vero ipsi stagyręo patr̄ visus: in bellis gerendis, Iulio Cæsari. Dederat quoq; operam & iuri, sed iam in Italia, atque in vrbe eruditissimis hominibus, studiisque affluente Patauina, vbi & Rector Academiar, otanum unanimi consensu creatus, & munere ingentium laude perfunditus, *Libros de Senatu Romano*, multa lectione & eruditione refertos edidit: tum de perfecto Senatore *Syntagma*, sic accurate confectum, ut ad veterum etiam scriptorum laudem perueniret. Similiter opus Legum & institutionum Academiar, Patauinæ, quod antea indigestum & plane neglectum erat, diligenter ipse reuidit, concinnavit, ordinavit. Extat & Oratio eius longe disertissima quam habuit ad. Henricum Valestium, cum legatus à Republic. cum aliis duodecim viris Senatorij Otdinis, missus, ipsum ad Regnum Poloniae capiendum inuitaret. In omni autem Philosophia, tam à Græcis, quam à Latinis conscripta, et iam in senectute, diuinorum quam Themistocleam memoriam habuit, ut sè penumero ipsis etiam artium Professores Academiar, suæ, ob ingenii

Præcepto-
res Samo-
scivj.

Academiar
in paterno
suo solo cœ-
didiit.

ingenii sublimitatem in admirationem, & prope stuporem raperet, qui assidue in libris habitantes, nocturna atque diurna manu, scripta doctorum versabant. Iam autem quantus vir bello fuerit? Vide Historicos, Poetas, Oratores, tum gentilicios, tum extraneos quoque, Opmeerum, Bielscium, Bzouium, Michaelem ab Isselc, Mercurium Gallobelgicum, atque alios infinitos: sed maxime Simonem Simonidem, atque Adamum Bursum, illum, vatem præstantissimum, hunc Oratorem, qui sui alumni & commessales pene, non fortia sua facta modo, sed dicta etiam prudenter edicta, atque omnia corporis ac animi delineamenta aut qualitates, exquisitissime conotarunt. Ego hic cynicum addam, quod vir in omnia prudens, etiam & in mortem fuerit, funeralisque ipse sui cantator: & quam ab animo alto & Christiano, vide

JOANNES SAMOSCIUS.

QVICQVID MORTALE HABVIT. HIC DE-
PONI IVSSIT.

Quare, & ex huius vita statione euocari se ab illo summo omnium Imperatore sentiēs, sacris se Christianis deuotissime armavit, magnoque & inuitio, ut semper fuit, animo, inter sermones, de æterna illa beatitudine, de præmis bonorum, obdormivit Anno 1605. exantlatis sexaginta trium annorum vita laboribus, relatioque filio Thoma duodecennali, ex illustri & lectissima coniuge Barbara Comite à Tatnow, qui patris nunc spiritus, ac vere Sarmaticos gerens, ybiq; se intrepidum hosti, pro patriæ libertate opponit: & in Senatum à Rege Sigismundo III. vocatus, titulo Palatini Chiouiensis, non solum ore Magnum illum patrem suum refevit, sed etiam indole & ingenio, mitifica memorie capacitate, intelligendi acumine, res administrandi auctoritate & solertia tali, vt illi pater non solum patrimonium, sed etiam g'oriām hæreditate reliquisse videatur.

VITELLII.

Documenta non tanta Illo, sua dedit

Pollentis Hector dextera.

Cum Danaū nō opes, virosq; fortes, vt gregām

Imbellem ager: tā que vreret

Et velat abenetus foret T. ucrorum obex

Contra furorem Achilleum

Vt euo in omni non tacendus gentibus

Sarmaticus ille Scipio

Samoscius

*Samoscius, Septentrionem quaparet
Lustrauit in victoriis.*

STANISLAI STOSLAVII.

*Certa Senatorum Zamoscius vrbe Quiritum
Que fuit in libro formaq; mosq; docet.
Perfectiq; alio qua sit perfectio ciuius
Qui fuit boni libro nomine dignus ait.
Dum vito toties Zamoscius hoste t' impbat,
Laudem Romulidis posse et ille parem,
Consiliuq; suam patriam dum pacis obarmat,
Vera Senatoris forma sit ipse boni.
Quod docet in libris exemplo comprobat in se,
Et pene est libris factus imago suis.*

LVCAS GORNICIVS.

XX.

PRæfectus Ticinensis, Græcarum pariter ac Latinarum litterarum peritus, variisque in Academiis, in Philosophia ac Iurisprudentia studio magna cum cura exercitatus; adhac, diuersarum linguarum & Historiarum peritus, insignem operam atque industriam, in iudiciis commissarii sibi Provinciæ rite peragendis, collocavit, eisque ex equo & iusto administrandis, clarus inter ciues Iustitiae mystes, extitit; quamquam ab eloquentia magis, grauique genere dicendi innotuerit, quam sibi ex assidua Senecæ lectione comparauerat, ad cuius imitationem Librum de Beneficijs conscriperat; opus mehercle pulcherrimum, & ad veterum scriptorum inuidiam. Similiter libros Dialogorum, Aulicum & Rhetoricam Polonicam. Nec sane immerito, ei etenim qui ad clauum positus est, necessaria est omnino, iuxta Ciceronis sententiam, oratio & sapientia, qua regat populos, qua stabiliat leges, qua castiget improbos, qua tueatur bonos, qua laudet claros, qua in exemplum proponat iustos viros, qua præcepta laudis & salutis apte ad persuadendum edat suis ciuibus, qua horretur ad decus, reuocet à flagitio, consoletur afflictos, facta & consulta sapietum, fortium ac iustorum, cum improborum ignominia, nisi res ipsa sciant, prodat auctorum sempiternis monumentis. Fecit singula hæc, & habuit in usu frequenti Gornicius noster, & eloquentia ei non ad gloriam in vita comparandam solum, sed ad famam etiam defuncti augendam profuit. Qui idem, versibus etiam

F plera-

Eloquentia
positis in
Magistra-
tu summe
necessaria.

pleraque pangebat, iis honis quibus à publicis negotiis, ac ciuilis iuris studio, feriati tibi ac veluti respirare liceret.

IACOBI VITELLI.

Gennicius facundus erat quando ipse doceret
Qua ratione foret lingua diserta Leibz.

IOANNES HERBORTVS.

XXI.

Secretarius **C**astellanus Sanocensis, cognomen Mediatoris Præmisliensis ob-
primo Regius & Ter- tinuerat, quod inter discordes terræ illius ciues, offensas compo-
ra, Pramis- nere fuerit solitus: vterinus frater Valentini Episcopi Præmisliensis, al-
lien. Succa- lius qui ad sacrum Tridentinum Concilium, in quo ipso omni do-
merarius e- ctriæ & sapientiæ Antistites tota Europa magna celebritate conflu-
rat, postea xisse scimus, à Rege Sigismundo I. Orator missus fuit. Quo cum Ioan-
Prefectus nes adolescentulus in Belgiam à parentibus missus, humanarum litter-
Præmisliens. rarum cognitionem breui assecutus, & in Philosophicis disciplinis Lo-
& Castel- uani in Gymnasio Porcensi pari felicitate animum imbuit; iustratisq;
lanus Sano- Galliæ ac Germaniæ Academiis, disertus & prudens in patriam rediit,
censi. *Habuit &* ut & singuli fere de stirpe Herbortorum astolent, qui simul & bellato-
alterum res acerrimi fiunt; licet non pro voto felices. Et Ioannes sane, per mul-
fratrem ta militiæ decora clarus, ad Senatoriam dignitatem ab Augusto Rege-
prater Epi- scopum, qui meritissimo euectus, ingentem sibi famam, etiam legationibus variis:
scopum, qui *Castella-* pro patria obitis comparauerat, sed præcipue illa cum Io. Samoscio, a-
nus Leopo- liisque Senatorii Ordinis viris ad Henricum Regem in Gallias, vbi iam
liensis fuit. antea ingens sibi nomen pepererat, editis Annalibus gentis sua: tum statutis
Herboris legibusq; patrii in unum volumen post Io. Lascium, congregis. Scripsit & Oratio-
eloquentia nem in obitum fratris sui Valentini, tanta grauitate stili, & dispositione ar-
& Magna gumentorum, ut vel hinc sua eloquentia, à diserto illo Orechouio, plu-
nimitas ad rimi æstimaretur, & Regni Senatus Vniuersitatis, haud aspernaretur Col-
nata vi. legæ sui in maximis etiam rebus sententiam. Et hinc proverbiū illud
datur. in Polonia. Herbotti consilio. Duces Ostrogij opibus valent.

VITELLI.

Beata ciuitas ubi ciues sui.
In arduis rebus valent.
Fit ingenij sic viribus opulentia.
Stabilire pacem Patria.

Talis

Talis erat Herbortus, domus gloria sua
Istius & imperij decus.

FOELIX HERBORTVS.

XXII.

Iannis F. omni fere doctrina liberali imbutus, Oratoria potissimum excelluit, ut non modo inter Premisiensis terrae apices ponendus videatur, sed inter totius Roxolaniæ primates, si rebus bellicis tam fælix, quam ingenio fuisset. Nec illi defuere opes, teique militaris peritiae, imo & corporis vires, & certe maiores, quam ex mediocristarura quisquam æstimasset. Sed fortuna fallax, quæ omnium conatus euertere solet, haud voluit obsecudare austis suis: eratque peculiare fere, dixerim & Fatale, Herbortis pro patria in acie mori, vt compluribus exemplis inductis Orechouius probat, solus Fœlix ea parte infelix fuit, quod parvo bellis externis lôge clarissimo nomine, domesticis tumultibus illud aliquantum obscurauerit, belloq; ciuili inferior, amissis aliquot militum turmis, bis ipse captus ab aduersariis fuerit. Dimissus tamen facile, tum propter familiæ celebritatem, tum propter proprias ingenii dotes, quibus inter Dynastas Russicæ, & quietis & turbidis rebus, lôge semper claruit. Antiquitatis adeo studiosus fuit, vt quicquid modo temporis diuturnitate obscurum haberetur, & dignum visu, id ille totum ipse oculis lustrare, scriptis illustrate, & eloqui sui splendore perpolite voluit. Ac proinde veterem illum rerum Polonicarū scriptorem Cadlubkum Episcopum Cracoviensem puluere erutum, nois & sententiis grauisimis exornauit. Commentarios Orechouii de rebus Sigismundi I. & Augusti F. posthumos luce donauit. Similiter vitam Petri Kmitæ Palatini Crac. atque Annales primarii apud nos Historiographi Io. Dlugossi. Scripsit & Artem Dobromiliam, seu iuuentutem Polonæ institutionem idq; lingua Polonica, quam ab arce sua Dobromilia sic appellare voluit. Item tres Declamationes oratorias, cum adhuc literis Lutetiarum Parisiorum operam daret, tum syntagma diuersa Roberto Turnero Ingolstadii informantे, quæ postea vir, domi alias in forma transcriptis, sed morte præuentus in lucem dare haud potuit.

VITELLIT.

Tam fælix lituusq; literisq;
Herbortus fuit ex virroque clerus
Fælix merito ut teneret, illud
Augustæ domus ut monile nomen.

Fatum
Herbortia
domus in
libris Dia-
logorum.

MICHAELIS GRODZICKI.

*Doctrina Pallas, muniuit robore Mauors,
Herbortum fausto nomine caca Dea.
Sed tamen ô felix longe f. licior essem.
Si Dea rem potius nominis illa daret.*

IOANNES COCHANOVIVS.

XXIII.

Gente Coruinus, patre Petro, qui Terrestris (vt vocant) Iudicis officio in Palatinatu Sendomiriensi fungebatur: matre Anna de Blaczow Odrowazowna, spectatae pudicitiae, prisci que moris semina, Siczynæ, in villa paterna natus est, anno reparatæ salutis 1532. Post patris obitum, quem puer amisit, in seuerissima matris disciplina, vna cum quinque fratribus educatus, cum prima litterarum rudimenta, insigni cum profectu in patria deposuisset, miro comparandæ, eruditio nis flagrans desiderio, in Germaniam primo, deinde Lutetiam Parisiorum se contulit. Vbi cum Philosophia, Historia, linguarum cognitioni, studioque Poetico, ad quod à natura totus ferebatur, & id genus elegantioribus litteris, septennium fere impendisset, in Italiam transit. Qam cum totam lustrasset, Romæ atque Patauui, aliquor annis substitit, virorum doctorum, quorum illic magna tunc erat copia, præsertim vero Robertelli atque Manutii conuersatione illectus. Atque ibi primi licetum Jo. Samoscio, Andrea Patricio, Stanislao Fogeluedrio, Luca Gornicio, viris eruditis contracta amicitia, qui poetica illa eius vberate mirifice capiebantur, & velut Christianum Apollinem in Martiali nostra Sarmatia, omne quodam natum, suspiciebant. Reuersum in patriam Philippus Padneuius, qui Episcopus Cracouien. Cancellarii quoque munus obibat, sola fama notum ad aulam Regiam accersiuit: & delectatus ameno, atque eleganti hominis ingenio, cum genus etiam Latinæ scriptioris, quo non publica modo, sed priuata etiam tunc tractabantur negotia, probauisset, Regi Augusto commendauit, & in album secretiorum referri curauit. Quo in officio, cum ad particulares Nobilitatis conuentus, tum ad exterios Principes saepius legationes obiuit. Multa deinde Padneuius cura, vt ad Sacerdotale officium eum pertraheret, sed frustra. Vir enim, omnis prorsus ambitionis expers, & liberiori ingenio praeditus, quod seueritati sacerdotali, cui forte impar erat, simulare vero eam nefas ducebat, cum moribus

Olim maximus fuit Lingua Latina in Polonia usus. Sed nunc iam non item. antea enim Grei familiaris acommodare regesta causas, non nisi Latine scribere solebant, alter à servititia excludebantur.

moribus aulicis parum belle conuenire animaduerteret, ideoq; potiorē sibi conscientiæ, quam rei familiaris augendæ, parandæque dignitatis rationem habendam existimatet, quietam vitam, litterarumque otium facile purpuris atque infulis anteponebat. Non destitit tamen Petrus Miscoius, qui Padneuio successerat, sed validioribus iam machinis, idem vrgere propositum. Præpositura enim Posnanien. satis lauti reditus, quam ipse metuobtinebat, illi cessit, & alia quædam beneficia, à liberalitate Regia impetravit. Quæ, vt patrono de se optime merito morem gereret, acceptauit ille quidem, vt tamen sacris initiatetur, adduci nunquam potuit. Cæterum post aquam Miscoius ad tranquilliores vitam in Episcopatu agendum, ab aula se subduxit: licet Rex Stephanus, stipendio mille ducentorum florenorum in Regia retinere eum percuperet, tempus venisse ratus, quo non alieno arbitrio, sed suo iam genio obsecundaret, & sacerdotiorum molestiis, quæ inuito obtudebantur (iam enim Sieciechouenses quoque, curante Io. Samoscio, ad nominationem Regiam, in Abbatem eum p̄stulauerant) animum exolueret, Czarnolassium rus paternum rediit: nihilque cunctatus, dimissis beneficiis Ecclesiasticis, uxorem ex nobili Podlodouiorum familia duxit. Quod vbi Samoscio compertum, nolens hominem, quem summa complectebatur benevolentia, in tenebris viræ priuatæ delitescere, Castellani (vt vocant) Polacen. dignitatem, à Rege Stephano impetratam, diplomate Regio transmissò, illi obtulit. Quam tamen ille, utrique pro egregia in se voluntate actis gratiis, ab omni ambitione longe remotus, acceptare recusauit: præfatus, sua se mediocritate contentum, sumptuosam illum, & decoctorem Castellanum, in villam ædesque paternas non admisurum, qui omnia, quæcumque Cochonouius sibi parasset, absque vīdō respectu, perfastum atque ambitionem esset absumpturus. Et hæc quidem ille præferebat, vera tamen obfirmati animi causa fuit, perpetuum vitæ tranquillæ, literatiique otii dulcedo. Quod vel hinc liquet, quod repudia-ta dignitate Senatotia, equestrem tamen, Sandomiriensem nimis tribunatum, non aspernatus est: nullam aliam ob rationem, nisi quod Tribuni, sub tempore expeditionis bellicæ, à cæteris militiæ oneribus immunes, arcium tantum asservandarum domicuram gerunt. Hoc igitur pacto priuatæ vitæ, quam ardentissime semper concupuerat, redditus, ad studium Poeticæ, quo naturalis imperus eum inuirabat, animum appulit. Et in patrio quidem sermone ita excelluit, vt hactenus neque parem, neque secundum habuerit, primusque rem nullis

*Officium
Tribuno-
rum in Po-
lonia.*

antea calcatam vestigiis aggressus ostenderit, venustatem atque leporem, quo ceteræ cultiores se iacent, nostræ quoque linguæ minime deesse, qua descriptis Psalterium Davidicum, Phenomena, Latrunculos, Apo-
Frater ve-
ro suus Æ-
phtegmata, Satyram, Threnos, Epigrammata, Cantilenas, Epithalamia, Icos,
neida Vir-
Epithaphia, & id genus alia. Latinis vero poematibus pangendis, ad ve-
gilijs. Rotu-
las seu Can-
tica de vir-
tutibus
scripsit.
Alicet ve-
ro, Petrus
Cochano-
uius Goiti-
fredam seu
expugna-
tionem H-e-
rosolyma.
 ante calcatam vestigiis aggressus ostenderit, venustatem atque leporem, quo ceteræ cultiores se iacent, nostræ quoque linguæ minime deesse, qua descriptis Psalterium Davidicum, Phenomena, Latrunculos, Apo-
 phtegmata, Satyram, Threnos, Epigrammata, Cantilenas, Epithalamia, Icos, Neida Vir-
 Epithaphia, & id genus alia. Latinis vero poematibus pangendis, ad v-
 teres illos, qui tertioris notæ gloriæ consequuntur, quam proximi-
 me accesserit, reliquitque M. T. Cic. Aratum, Orphæum Sarmaticum, li-
 bros Elegiarum, Epithalamiorum, Lyricorum, F. riceniorum & Carmen de ex-
 pugnatione Polonie. Hoc in genere vitæ, sex filiabus, filioque posthumo,
 ex uxore susceptis, cum omnibus tam publicis, quam rei familiaris
 molestiis ablegatis suauissime vixisset, summorumque in Republ. vi-
 torum amicitia floruisse: Lublini, Iacobi Podlodowii, contra ius genti-
 um à Turcis interfecisti, causam apud Regem Stephanum amicorum
 nomine aeturus, non sine magno omniuum dolore, apoplexia extin-
 ctus est. Anno ætatis sua 52. Tumulatus in municipio Suolenensi, in
 paterno gentiliorumque suorum sepulchro.

I A C O B I V I T E L L I I .

Postquam iniquis cessit ab inde Fatis
 Ille Musarum pater atque custos
 Ille incundus bona amicitias

Dux Kochanovski;
 Tunc ferunt doctas lagrimas Musas
 Ipsum & atratum sua sitra Phebum
 Flebili dextrâ prope triste bustum
 Commisuisse.

Eruditorum Cochanoi honore, &
 Gloriâ tanto unicus antecellis
 Fontibus Graiis Latijsg, quanto
 Amplius hausti.

S T A N I S L A I S T O S L A V I I .

Magne Cochanoi vates, & maxime vatum
 Quos tulit & quondam terra Polona feret.
 Sarmatice potius celebrent tua gesta Camæna
 Non nisi Diuarum sunt celebranda metro:
 Quod si forte tui iam oblitera est Musa laboris
 Te tua post mortem lingua liberjs canet.

M A T -

MATTHÆVS PISCOREVIUS.

XXIV.

Quidni Piscoreuium cæteris illustribus annumerem, qui soluta pa-
riter ac ligata Oratione pollens, patrii Iuris, diuersarumque gen-
tium morum peritissimus fuit, atque eo nomine Principibus in Rep.
viris, & in his, Io. Samoscio harum artium non ignaro, in primis gratus,
etiam Regi Augusto fama notissimus, in cuius obitum scripsit funebrem
Panegyrim, longe disertissimam. Et à turbulentis Bellonæ castris, ad blan-
da quietaque Musarum otia conuertens, pleraque Latina per otium
vernacula reddidit, tum in Nuptias quoque Io. Samoscij Panegyrim gratula-
toriam edidit. Addidit & Oeconomicorum libellum, egregium ingenii
& stili sui monumentum; atque demum Funebrem laudationem Serenissi-
ma Anna Jagellonia Polonia Sueciaq; Regine. Familiares habuit Io. Lasicum
atque Io. Crasiniū, quorum alter scripsit ingressum Polonorum in Vala-
chiam, & cladem Dantiscanam; alter vero Poloniā & belli Liuonici, atq; Du-
cis Moschouia contra Liuones Commentarios.

IACOBI VITELLI.

Tanto illustrior est domus
Quanto stemmatibus suis
Quas tam artibus optimis
Gloriam adauxit:
Sic Piscoreuius, suo
Insignis genere, efficit
(Hac re illustrior ut foret)
Paginam vtramque:

IOANNES LEOPOLIENSIS.

XXV.

DVos nobis eius nominis fortissimos in Heres Athletas, vrbs Leo-
polis edidit, Academia Cracoviensis educauit; ætate quamuis di-
spares, at virtute & doctrina pares, professionisq; & ingenii similitudi-
ne coniunctos, atque ideo sub vnum, quod aiunt, myconem inclu-
dendos. Et prior quidem, tempore paulo antiquior ad Ædem B. M.
Virginis in Circulo Cracou. Concionator fuit. Posterior, Cathedralis
ibidem Ecclesiæ Ecclesiastes: iste viuificæ passionis Chisti Historicam expla-
nationem, cum doctissima applicatione ad Sacrificium vtriusq; testamenti, edidit:
ille,

ille, primus sacra Biblia vernaculo sermone reddidit: vterque vero in Acad.
Crac.S.T.D. & Professor, vterq; S. Floriani Canonicus, & in insectan-
dis atque exagitandis perpetuo Hæreticis acerrimus fuit; & quod ma-
iore admiratione dignum est, vterque ea in animis hominum permo-
tuendis facultate, vt nemo temporibus illis, maiorem audientium co-
ronam cogeret. Alterum Canoni Cracouentes, alterum Ciues his
versibus celebrarunt.

*Erat &
tertius lo.
Leopolien.
Professor in
Acad Cra.
postea Ar-
chiepresby-
ter Crac.
cui itidem
Bibliorum
Polonica
lingua in-
terpreta-
tionem af-
scribunt.*

Hoc tumulo moriens ponit sua membra Joannes
Ius sit, patria cui terra Leonis erat,
Eloquioq; potens vigilans & pastor ouilis
Nam docuit ciuitas sacra Dei,
Moribus ac vita cursu suuissimus omni,
Gratus erat populo principib; q; viris:
Hæreticam pestem dum fortibus opprimit armis
In medio cursu morte peremptus obit.
Viuat in arce poli diuorum limine sacro
Inter conuicias Angelicosq; choros.

Et merito sane: postquam enim intellexit sibi de vita esse migran-
dum, sollicitus de salute hominum, quos iam doctrina instruere non
potuit, exemplo suo moriens ad obedientiam Ecclesiae adducere con-
natus est. Conuocato itaque populo die sacro per omnia tempora voce
Concionatorum in maius Collegium ad horam præstitutam, iuber se
efferri in aream Collegii, & cygnea voce adhortatus populum ad Re-
ligionem Romanæ Ecclesiae pure & sancte retinendam, inspectanti-
bus omnibus, viaticum sibi specie sub una dari postulauit, vt auditores
suos de veritate corporis Christi, & de usu sacramenti sub una specie,
& vocis confessione, & facto suo confirmaret.

IACOBI VITELLI.

Tam fæcunda Leopolis ingeniisq; virisq;
Martigenis quantum Sparta ferax fuerat.
Quin plus cum Scythicos ferit Hæreticosq; furores,
Factisq; armorumq; artibus ipsa potens.

XXIV.

MARTINVS DE ILKV.

*Q*Vinque à Cracouia milliaribus, in illustri fodiinis argenteis oppi-
do, Ilkus dicto, natus, cognomentum ab eo sumpsit, Matthiaque
Coruino

Coruino Hungariæ Rege, litteras præmiis & honoribus excitante, *Rex Mat-*
magnis propositis præmiis ex Acad. Crac. euocatus, Regius in Aula thia Hung.
 Mathematicus salutatus fuit, & tandem virtutis ergo pietatisue, Paro-
litteratos
chi in rive Regia Buda titulo auctus, inter primos, Mathematum di-
alebat plus
sciplinas in Europa iacentes, politioris doctrinæ luce illustrauit: pri-
musq; almanach atq; Ephemerides fecit. Tunc Tractatum de Correctione Calen-
darij, a que Tabulas resolutas ad Meridianum Crac. Quo cum magnum sibi
nomen atque Academiac apud inclytum Regem peperisset, facile ob-
tinuit, ut instrumenta sua Rex Mathematica, perpetuum ad posteros
monumentum, Academiac Crac. donaret, quæ hucusque in Biblioteca
diligentissime asseruantur. Ex eius disciplina prodit Adamus Sui-
niarski celebris Mathematicus, qui itidem scripsit Theoriam Calendarij,
& alia.

IACOBI VITELLII.

Syracusarum vicit ille Marcellus
Ardore belli medio in arte prestantem
Miratus Archimedem, at ex furore hostis
Seruare nesciit. Sed ampliore avum
Per omne ferretur celebritate, ille
Coruinus, imperij sui potens scutum,
Pulcherrimum Matheseos decus, magna
Laus saculo hoc spes raraq; eruditorum.

CLEMENS IOANNICIVS.

Janicenus
XXVII.

Ob insigne eruditionem, blandamque ingenii comitatem, excel-
 lentibus in Europa doctrina viris, summaque dignitate in Polo-
 nia præditis, in primis carus, in his autem Andreæ Cricio Gnesnen. Ec-
 clesiæ Metropolitæ, ac Regni primati. Ioanniq; Dantisco, Varmiensi,
 atque Tidemannno Gisio, Culmensi, Antistitibus, summis æui sui Poe-
 tis: Sed præcipue Palatino Cracoviensi Petro Kmithæ, cuius fauore &
 studia sua souebantur, & poetica sibi laurea à Maximil. I. Imp. honori-
 ficienissimo cum Elogio obuenit: & cui demum ille *Vitas Regum Polo-*
nia carmine Elegiaco scripsit. Item Tristium libros, Arithmeticam, Ele-
*gias, Epigrammata variaque Poemata inscripsit, symbolum gratitudi-
 nis; continuisque laboribus (nam & iussu Cricii Archiepiscopi Vitas*
Archiepiscoporum Gnesnensium scripsit) culmen solidæ eruditionis atti-
Scriptis &
Christopho
rus Conckii
vitas Ar-
chiepisco-
porum Gne-
snen. & E-
piscoporum
Crac,

git, atque in Græcis ac Latinis ad summam laudem peruenit, ut doctrina ætatem transierit.

VITELLII.

*Ilias insignem bello narravit Achillem.
Reges Sarmaticos, scripta Ioannicij.*

ZORAVII.

*Veribus expressit Regum Janicius acta
Solus Rex fieri dignus ob ingenium.*

XXVIII. ANTONIVS ANAPACHANIE.

*Anapachanie sancti-
zus mira-
culo com-
probata.*

Sigismundi Augusti Regis Poloniae Ecclesiastes, & in Acad. Crac. celeberrimus Professor, Canonicusque S. Floriani, tanta innocenciae sanctitatisq; opinione, Theologica laurea donatus, perstitit, ut eius videundi audiendiq; gratia, è remotioribus etiam locis, dum concionaturus esset, concursus fierent. Quiq; idem ad beatam vitam translatus ab aliquot annis, Rocho Posnaniensi, viro itidē innocentissimo, nuncius felicis transitus ad vitam, luce candidus totus apparuit, illumque nullo morbi languore vexatum exemplo secum euocauit, ut sacro codice, quem tum forte fortuna legebat, in mensa posito, spiritum Deo communédaret, flexis in medio hypocausto genibus, pueror tantum qui ab obsequiis & seruitio fuerat, hæc vidente, stupente, & cœmox prætimore fugiente. Antonius igitur dum in viuis adhuc esset, inter primos, qui gladium spiritus, in voluptuarium Lutheri apostata sectam editis libris strinxerunt, scripsit locos communes Fidei Catholice, (discipulus vero suus Nicolaus Vilkouicius Pauli Primi Eremitæ in claro monte Czestochouensi Professus, Postillam per Dominicas & Festas) quibus nihil ad homines à cœcitate & erroribus erronis illius Vittembergici abducendos, atque ad Romanæ Ecclesiæ Orthodoxam Doctrinam amplectendam inueniri potest ardentius, prudentius, efficacius. Moritur vir sanctus Crac. in statione Academica. Anno ætatis quarto & sexagesimo Idib. Feb. cœlo. 15 LXII.

1562

IACOBI VITELLII.

*Sanctis Deorum cum receptus sedibus
Antonius fore, quasi
Clarissimo vidit theatro, qua fide
Duntaxat apprendens, suis*

Narrat.

Narrabat audientibus, Quam ingentia
Paria laboris munera.

ALBERTVS NOVICAMPIANVS.

XXIX.

NON Philosophiae modo, sed & Theologiae lucubrations Alberti Erat & al-
Nouicampiani nomen illustrant, ut Io. Sigismundi, Ioannis Hun- ter Alber-
garie Regis F. (à Sigis. Augusto inclito Poloniae Rege, auunculo suo in tus Noui-
Pannoniam misum) exemplo non monitis tantū præceptorem agno- campianus
scere possis, qui sacra laurea in Acad. Crac. insignitus, tum Concionan- Med. Do-
do ad populum, tum pangendo carmina domi, scribendoq; Orationes fabricatio-
ad Proceres & populum Hungariae clarus extitit: quarum vna teritur ne hominis
passim doctorum virorum manibus. De corruptissimis huius saeculi moribus, scriptis. De
varisq; ac turbulentis in Religione Christiana doctrinis: quidue in his pio homini Ac. etibus,
agendum sit, prudentissime conscripta. Altera deinde, de duabus personis, tione fœtus
quibus regitur mundus, spirituali videlicet ac Regia, tum quæ illarum officia sint: dissertatio-
& de aliis non paucis, de quibus hoc saeculo plurimi inter se contendunt, digladian- nem. De q; laudibus
turg, non sine magno Christiana Rep. malo. Præterea scriptis Scopum Biblicalum Physices Q-
in quo summam doctrinæ christianæ præscripsit. Item Apologiam pro Ca- rationem.
thol. caside, & doctrina de veritate corporis Christi Iesu in Eucharistia, de ceterisq;
sacramentis: Liturgia item seu Missa sacrificio, ac alijs sere omnibus, quæ hoc saeculo
controuertuntur, scriptisq; multo plura, ni præmatura morte abreptus
fuisset, quæ eum Anno à redempto mundo 1558. sustulit nobis. Cui Ni-
colaus Bodzentinius inter alia huiusmodi carmen subscriptis.

Alcid: s quondam summos accepit honores

Dum leuat à sauis scacula prisca feris.

Albertius referat mentis nunc præmia grata

Quod parum forti dogmata fulcit ope:

Benedictus vero Herbestus, eiusmodi versiculos lusit,

Qui legitis nitidos puro de gramine flores

Carpite de campo lilia sua nouo.

Humatus in Aede SS. Trinit. Crac. ad eam columnam, qua ful-
citur vestibulum sepulchri S. Hyacinthi, cum tali
ep' graph'e.

ALBERTO NOVICAMPIANO DOCTRI-
NA ET INTEGRITATE CONSPICVO.

PROFESSORI PVBLIC. AC PRÆCEPTO-
RI ILLVSTRISS. IOANNIS SIGISMVN-
DI REGIS VNGARIAE DESIGNATI FAMI-
LIARES MOESTI POSVERVNT.

Mortuus anno M D LVIII, ætatis vero suæ L.

VITELLI.

*Qualiter cum veris honore primo
Prata colludent & amœnum adhalant
Flosculis, tali Nouicampianus.*

*Fragrat odore
Multalibrorum monumenta, ab ipso
Gnauiter, magno ingenioq; scripta
Quis foret qualisue palam fatentur
Perpetuo auro.*

XXX.

MATTHIAS STRICOVIVS.

Latinis & Græcis non infeliciter imbutus, haud vulgarem nominis famam in Philosophicis scholis Cracoviæ promeruit, Lipsiæ deinde, atque ita Germaniam peragratus, omnibus in artibus celeriter profecit, ut æquales suos omnes doctrinæ gloria longe præcelleret. Quon nomine plerisque Italiae ac Germaniae clarissimis doctrina viris innotuit, præcipue Gulielmo Budæo, Paulo Manutio, Francisco Robortello, Iacobo Carpentario, plurimisque aliis in Gallia. Cum que ita famæ celebritate absentibus iam esset notus, mox à Samogitiæ Episcopo vocatus Canonica dignitate & Archidiaconi munere ornatus fuit, atque Regi Augusto in Lithuania tum commoranti, ob conscriptas stilo eleganti res Polonicas Lithuanicasque (in quo præcipue laborauit) in primis gratus, ab eoque sanctioribus illis reconditarum rerum notis, quibus fere Regnorum arcana committi solent, præfetus, in eodem studio ætatem consumpsit. Historicus fuit insignis & Poeta Polonicus, ut qui carmine vernaculo scripserit, Bucolica. Trenos in obitu Augu-sti. Carmen de Coronatione Regis Henrici. Nuncium virtutis. Chronicon Polonicum. Carmen contra Anabaptistas, vitas Regum Polonorum, Sarmatiam Europeam: Bellum Ciuale Turcicum cui interfuit ipse, atque ad extreum de libertate Polonorum.

IACOBI

IACOBI VITELLI.

*Stricouius tantam sibi
Virtute peperit gloriam
Quantum coronari decet
Pollenitis ingenij decus.*

MICHAEL VRATISLAVIENSIS.

XXXI.

Per spicacissimi & diuini propemodum ingenii vir; qui Doctor re-nunciarus, auditoribus suis artes fere omnes humaniores methodo facillima, *Hymnosq; ac Prosas in Ecclesia Romana decantari solitas, doctissimis commentariis illustravit: præcipue Logices institutionem, disertissime, ac Naturalis scientia dubia facillime aliquot voluminibus comprehensa, reliquit, tum libros sententiarum Petri Lombardi, quos magno auditorum concursu, multos annos explanauit, Epithomate aureo ex magnis Doctoribus contracto illustravit.* Mortuus locum sepulturæ in Ædibus D. Floriano sacratis, ad leuum latus maioris altaris sortitus est, cum tali à postitate grata epigraphie.

Professor
Theologia
in Acad.
Crac.

*Splendida quem tulerat vrbis Vratislavia paruum
Occulit hunc tandem Regia Croca senem
Ingenio multum præcelluit ille. Decani
Æde hac in sacra functus & officio.
Humanus dignas animus quot concipit artes;
Hic tot callebat Numine propicio.
Illius ex studiis florens Academia gaudet,
Multos quod fructus commoda nuncq; caput.
Artes condebat nunquam, sed vertit in usus,
Sors fieret domino maior, ut ipsa suo.
Scriptis de variis & Commentaria rebus,
Nunc manibus versat qua studiosa cohors.
Illius vtq; scias nomen charissime Lector,
En Deus hoc dederat, quod Maelia erat.
Obiit Anno Domini MDXXXIII. die VIII. Nouemb.*

IOANNES STOBONICENSIS.

XXXII.

Vix in religione sincerus, in moribus probus, & in doctrinis solide versatus; adolescens prima laurea Philosophica Anno 1494. in A-

Quarto post anno Magisterij dignitate ornatus. Multos ex Academia traxerat exemplo suo in Religione Franciscanam: non alius ac ille loanes Capistranus, qui B. roar dinorū suū dans Gra- couit domū trecenos ex Academia una atq; altera cōcione, ad sus ipiendū sacrum illum habi- tum per- traxerat. Nota fuisse & alterum Stobnicen- sem in Academia. Plurimos sane cuiusvis facultatis eruditos homines Polonia pa- trum nostrum temporibus protulit: Inter Theologos quidem Simon Maricius multis nominibus eminet. Is patria Pillnensis, instituto Academicus, Doctoris Theologi titulum in urbe Roma adeptus, in Moraliē Philosophiam Com- mentarios in Acad. Crac. Professorum familiaris & socius fuit. Vir sane eruditus, Græcarumque litterarum apprime gnarus, cuius summam vitæ in- XXXIII. tegritatem & prudentiam longo rerum vſu partā, peculiatis quædam morum grauitas magis commendabat, quæ in gestu, incessu, vultu, rota denique corporis constitutione intermixtibus veluti radiis reluccebat.

IACOBI VITELLI.

Mundi somnia vana mentientis,
 Vmbris & infatuacionem iniquam,
 Bl. uida toxica, dulcia & venena,
 C m ognoscere illi Stobnicensis.
 V tam se tulit ad quietiorem.
 Mundu n deserit vt Deo fruatur.

SIMON MARICIVS.

Plurimos sane cuiusvis facultatis eruditos homines Polonia pa- trum nostrum temporibus protulit: Inter Theologos quidem Si- mon Maricius multis nominibus eminet. Is patria Pillnensis, instituto Academicus, Doctoris Theologi titulum in urbe Roma adeptus, in Moraliē Philosophiam Com- mentarios in Acad. Crac. Professorum familiaris & socius fuit. Vir sane eruditus, Græcarumque litterarum apprime gnarus, cuius summam vitæ in- XXXIII. tegritatem & prudentiam longo rerum vſu partā, peculiatis quædam morum grauitas magis commendabat, quæ in gestu, incessu, vultu, rota denique corporis constitutione intermixtibus veluti radiis reluccebat.

cebatur. Quo factum ut Petro Kmithe Comiti de Vistnic Palatino Cra-
admodum gratus fuerit & in Italiā illius sumptibus missus, lustrau-
ti q; præcipuas exterorum Academias, Doctor Romæ creatus: ubi o-
stensio in publicis disputationib; haud barbaro ingenio. Orationem litteratos
Demosthenis de Pace, Latio donatam, redux suo Mæcenati obtulit, inq; publicam
Professionem vocatus, Oratoriam præcipue artem in Academia exer-
cuit, & M. Tullii opera, non solum diligenter, sed etiam fideliter præ-
legit, scriptis commentariis eruditissimis in Orationem pro P. Quintio. Vnde nō
mirum, quod discipulos multos bonos & doctos reliquerit, Vuiecius
illos, Solicouios Laternas, Slouacios, aliosq; innumeros scriptores, &
Concionatores disertissimos, ex quibus facile agnoscas, bonum illum
& doctum fuisse Magistrum, qui insuper & librum de Scholis seu Academiis
ediderit, & mulatus collegi suum Sebastanum Foxium, qui sub idem
fere tempus scripterit libellum De Natura Philosophiae & ratione studij Phi-
losophici.

IACOBI VITELLII.

Ceu manibus esset Gratiarum Municius
Effictus, vnuſ omn um prope artium
Succum, medullam, abunde & optime
Capace mentis indole vnuſ attigit.

ALBERTVS DE BRVDZEVO.

SAncti Floriani ad Cracoviā Canonicus, & in Academia Professor
celeberrimus, artibus quas humantiores appellamus, in oppido O-
polinensi leuiter tinctus, mox reliquum à publicis præceptoribus Cra-
couiae hausit, & in Physicis Vratissauensem, in Mathematicis Io. Glo-
goniensem, præceptores habuit, & hoc usque processit, ut S. Theolo-
giæ Baccalaureus creatus, Secretarii & Mathematici Magni Duci Lith-
uanii & Alexandri Jagellonidj, titulo ornatus esset. Vbi aulicis quam-
uis nego: iis distentus, conscripsit nihilominus Tabulas pro suppeditandis
motibus corporum cœlestium, atque Rudimenta Mathematices, cum adhuc
illa casta esset, quæ titulum habent, Introductorium Astronomorum Crac-
oviensium. Ex eius disciplina prodierant Ioannes ille Saracenus Canoni-
cus Crac. qui egregiuſ De Schismate Ruthenorum libellum conscriperat.
Stephanus Micanus Leopolien. qui Dialeticam & Rhetoricam relique-
rat, tum Paulus Piascius qui Praxim Episcopalem ediderat.

XXXIV.

Meminit
illius isto.

Trichomi-
us Abbas

in Catalo-
go scripto-

rum Eclesi-

is possea

friari Al-

berto in Re-

gnum Pola-
nia success-
erat.

VITELLI.

Tunc artes feliciter efflorescere oportet
 Principum ubi auxilia stanig, vigentq, bonis
 Brudzeui quando Musarum culmina magna
 Prendisti, hoc Regum mens tibi amicatulit.

XXXV.

BERNARDVS VAPOVIVS.

Quam clara & illustri fuerit stirpe oriundus, nemo est qui dubitet, cum ex eius sanguine etiamnum videamus, viros in Senatu conspicuos. Quam vero in litteris exercitatus, testimonium inter alia praebent, titulus Iurisconsulti in Academia Crac. publice obtentus, tum scripta illa egregia, ingeniique laus Autoniis etiam populis probata, maxime vero Annales Polonici à se luculentissime contexti, quos, Chronicorum Ioannis Tarnouii Castellani Cracoviensis, & exercituum Duci Generalis, continuare aggressus, postquam confecisset, breui & ipse morbo confectus, è diuersorio huius saeculi, ad cœlestem illam patriam translatus, locum corpori fortitus est in Basilica Crac. cum eiusmodi Epi-taphio.

BERNARDO VAPOWSKI I.V.D. CANTORI CRACOVIENSI, CUBICVLARIO APOSTOLICO, ET REGIO SECRETARIO, VIRO ERVDITO, CARMINE ET PROSA EXCELLENTI, PATRVVS POSVIT. SCRIPPSIT HISTORIAM POLONORVM, EX QVA QVANTVM INGENIO VALVERIT, POSTERIS IUDICANDVM RELIQVIT.

Obiit XI. Nouemb. Anno 1535.

VITELLI.

Gentis Sarmatice clarissima fama Vapoui
 Verius & dicam buccina magna Lechis
 Quam florent viuis expressa coloribus, à te
 Laus Patriæ, atque tua nobilitatis honos.

XXXVI.

ANDREAS GOSTINIVS.

Cvm omnes diutinam natura, imo si fieri possit, immortalem vitam cupiamus, tum vero ingeniorum, gloria, famæ, constanter fatorum,

ctorum, consiliorum pro patria susceptorum immortalem profecto memoriam, haud aspernari debemus: quam & Andreas Gostinius Prætoris Cracoviensis F. præ aliis admiratus, non gentiliciis modo scriptoribus exæquari studuit (Rogusis nimitum illis, Heribortis, Varsoviis, Scargis, alitque in numeris, quorum singuli non in uno tantum aliquo valuerunt, sed ad rerum magnarum, tam diuinarum, quam humana- rum cognitionem, attulerunt eam facultatem orationis, ut res ipsæ per se grauissimæ, cultu & nitore verborum ab ipsis illustratæ, id præstite- rint, ut deinceps non barbara, sed elegantissima, nec inhumana, & fe- ra, sed litteris & moribus culta natio audiamus) verum extraneis etiam quibusvis, eandem assequendæ immortalis gloriæ, quam & cæteri, ingressus, cum multas alias prouincias, visendi & discendi cupiditate peragrasset, tum Italiam quoque feraciissimam morum & ingeniorum adiit; ibique primum magno atque diserto illi Manutio innotuit, fa- miliaq; extitit; tum orbi politiori vniuerso, editus post Fragmentorum librum, doctissimis ac disertissimis de litterarum præstantia Orationibus suis, aliis- que syntagmatibus lingua vernacula conscriptis, ut libris sane & lau- datis in re Politica, & in quibus maiorem delectum repertas, quam im- petum scriptionis. Erat & alius Gostinius, Iacobus de nomine, Doctor Theologus in Acad. Crac., & Procancellarius, qui itidem ingenio & e- loquio clarus, reliquit egregia Commentaria in authorem de Causis.

VITELLII.

Excitent nullo reticenda in auo
Sumptibus magnis alijs trophae.
Sera quod miretur in uno habebit
Gostinio atas.

IOANNES HONTERVS.

POera, Rhetor, Philosophus & Mathematicus egregius. Coronæ in qui Cano-
Borussia natus, & in Academia Crac. educatus, acceptam à maiori- nicus &
bus suis famam, præclaris ingenii sui monumentis sic auxit, ut sœculi Conciona-
sui Varro nominari merito potuerit; præter enim *Cosmographia Enchiri-* tor Leopol.
dion, magno labore à se congregum; etiam Grammaticis veteribus lau- de Sacra-
dis non nihil adimere conatus est, editis duobus obseruationum Grammati- tissimo Eu-
carum libris, quos in Contuberno Hungarico Præfectus, in gratiam sacramento
suum discipulorum dictauerat. Addidit & de Variarum rerum libellum
scriptis.

Ex eius disciplina fuit Iacobus Stupenius, cuius nunc Poema & Episcola exstant.

Nomenclaturis libellum; de quo Basilius Scobresinensis in libr. Criminum.

Honterus docta cum breuitate iuuat
Electere verba docet, verbis quoq; iungere verba,
Syllabicis modulis dulce sonare melos.
Siue voles Lascias exacte nosse Figuras,
Instruet istius pagina curta viri.
Est hic acutus, habet certi quia nil sine causa.
Ad rem qua faciunt parturit ille tuam.
Et quia non animus numerosa mole grauandus,
Principiens breuius est, dicta tenenda notat.
Hic breuiibus, magnus quod non complectitur alter,
Paruo eum magno sufficit iste viro, &c.

VITELLII.

Quantum barbaries herba velut nocens,
Aruis in Latij protulerat caput.
Tantum promeriti de studijs bonis
Quicunque Hesperijs liminibus procul,
Infamem eluuiem dira tonitrua.
Doctis Grammaticæ legibus auferunt,
Qualem se Honterius presulit, ut simul
Musis ingenuam munditiem attulit.

XXXVIII.

STANISLAUS ILOVIUS.

Ordine equestri natus, & in exteris nationibus à puero educatus, præter insignem rerum physicarum cognitionem, litteris cum Græcis tum Latinis egregie instructus. Quo etiam nomine, cum plerisque earundem cultoribus, magna illi amicitiae necessitudo fuit; tum ob linguarum exoticarum multiplicem peritiam, atque canam ex vsu rerum & peregrinatione prudentiam, apud maximos quosvis Dynastas, maxima notitia, Præceptore vsus est Cœlio Secundo Curione, cui Dionysii Halicarnassei, ad Cn. Pompeij epistolam, responsum, latinitate donatum, grati animi significationem dicauerat, Elogia vero, & Historicorum comparationem eiusdem Dionysii Tencinio Comiti: ac Demetrij Phalarei de elocutione librum, Duci Radiuillo, inscriperat. Proprio autem Mar-

SCRIPTORVM POLONICORVM.

59

tem Marte seu Minerua, confecerat libellum de Historica facultate: atque
item de Perfecto Historico, alium.

Io. IASCO RVICI.

Dogmata cuncta tenet, qui iunxit Graeca Lat'nis
Graio fonte fluit quodlibet artis opus.
Praelare Ilouius coniunxit Graeca Latinis
Quis neget hunc quaevis dogmata nosse sophum.

XXXIX.

Anno 1430.
Multos quo
quem Ma-
jchonius sa-
cras scriptu-
ra lib'os in
Sclanonicā
ab illo lin-
guam transf.

latos vidi.
mus impres-
tos vero
Cracovia
sumptibus

lo. Haller
Ciuis Crac.
qui omnes
suas facul-
tates in hoe

ipsum con-
siderat, &
littera me-
liores diu-
sis excus-

linguis &
characteri-
bus sparge-
renur in
vsum se-
ptentrio-

natum.

Similicer
lustrauit
mus libros

De Dore
Francisco
Scoring Po-
locense in-
terprete,
Praga ex-
cufos.

IOANNES GLOGOVENSIS.

IN Syllesia, quæ olim Regno Poloniæ adiuncta prouincia fuerat, op-
pido Glogouiensi natus, Magisterii titulum in Academia Crac. & profes-
sionis munus assecutus, varia eruditione & iudicij acumine in-
ter sui æui doctos viros inclaruit, vt si vel solam Grammaticam illius, di-
scursu quo nemo ante eum vsus, libris duobus conscriptam videas, mireris indu-
striam, probes laborem. Quid Computum Chiometralem, libros de Phy-
siognomia, de Iudicio Agrorum, de arte Rhetorica, Poetica, Arithmeticæ? quid
Notas in Computum Ecclesiasticum & Spheram Io. de sacro Busco? & quicquid
vel ad trivium, vel ad quadruum spe Etat? quæ omnia ille ita calamo
suo illustrauit, vt omnium pene eruditorum oculos, solus illa tempe-
state in se conuerterit. Vtque iuuentus studioſa certum locum ad im-
bibendum & perdiscedendum bonas artes haberet, scholam priuatam,
in certas classes distinctam, sumptu ingenti, perpetuum pubescenti-
bus Musis domiciliū à fundamentis extruxit. Adultioribus autem,
quo molestiam lectionis diuersorum authorum auferret, præcipue
pauperioribus, qui copiam librorum habere non possunt, pro parte
subueniret, tum vi & ingenio, quo multum præcellebat, matris sue
Academæ nomen exteris quoque commendaret, scripsit doctissima
resolutione quæstiones, super omnes sigillatim Philosophiae Aristo-
telicæ partes, puta veterem artem, Peri hermenias, Priora, Posteriora, Topi-
ca, Elenchos. Similiter super libros Physicarum Auscultationum, libros de Cœlo,
de Anima, de Generatione, Paruorum naturalium, tum Ethicam, Politicam,
Metaphysicam, Oeconomicam, & quicquid uno verbo ad Philosophiam
exakte cognoscendam spectare videbatur, id totum noris illustrauit.
Ad meliorem vitam transit vir pius Annō 1507. magno sui, bonis do-
ctisque omnibus, quos amabat & fouebat, reliquo desiderio.

'Εκαποντας

NICOLAI ZORAVII.

*Felices quis vos Arabes non dixerit auro,
Thure vocet claros non quis odorifero.
Sed tamen haud satis commentatores superbi,
Alter Autroes nam Gl. gouta fuit.*

2 Paradise

*Verus mun
di contem-
pns.*

Ordinis Cisterciensis in Monasterio Paradisiensi professus, ita ab omni ambitione remotus, ut Philosophicam etiam lauream in Acad. Crac. meritissimo sibi oblatam constanter repudiauerit, & paulo post Abbatis in suo monasterio dignitatem, quam suscepit F. Petrus de Paradiso condiscipulus suus Magisterii titulo Anno 1496. ornatus, collapsamque apud suos veterem disciplinam (quam Iacobus titulis litterariis, ut plurimum destrui aiebat) diligentissime instaurauit, vsus familiaritate illius, quem & in pietatis negotiis identidem consuluit; vt qui conscriperit egregium opus *Speculum R. ligiosorum*, intitulatum; cum quibusdam aliis opusculis, eidem libro annexit. Erat enim vir magni ingenii, opinionisq; celeberrimæ apud homines, & vt illis temporibus, eximia doctrina, diuina memoria, atque summa cum sacra, tum profanæ Historiæ, cognitione præditus.

IASCROVICII.

*Abdita nosse cupis veterum vestigia Patrum.
Felices celsum queis petiere Polum.
Iste viam facilem virtutis ad aetheram monstrat,
Contemptis mundi carnis & illecebris
Omnibus admiranda sacra monumenta reliquit
Doctrina, vt videant dogmata vera Patrum.
Patribus antiquis magni tribuuntur honores,
En par hisce fuit, par decus inde refers.*

XLI.

*Erat & ult-
ter Nico-
laus Polo-
nus dictus.
Episcopi Po-
laniensis
Sacellanus,
qui istidem*

NICOLAVS DE BLONIE.

Oppido Masouiz, quinque à Varsouia milliaribus distante, honeste natus, præter multiplicem eruditionem, consiliū, prudentiam, cætera que ingenii bona, ea fuit in homine iam inde à primis annis pie- tas, & innocentissimorum sanctitas motum, isq; perpetuus tenor vitæ ab omni-

ab omnibus voluptatum illecebris disiunctus, ut priscorum Ecclesiæ ^{sermones} patrum, eximium in eo specimen eluceret, omnesque qui piorum in- ^{per annum} stituto viuere cuperent, sese in illius mores, velut perfectissimi exem- ^{confecit.} pli conformarent: ut felix in primis Acad. Crac. fuerit, quæ omnibus fere temporibus talia Ecclesiæ lumina tulerit. Anno enim eodem quo ^{1415. sub} & B. Io. Cantius prima laurea insignitus, merito post & Magisterii gra- ^{Decano} dum, sub Stanislao de Petricouia obtinuit. Parisiosq; dein, Louanium, ^{Artificia} facultatis atque Bononiam adiit, cum ingenuis Comitibus illis concandidatis ^{Iacobo de} suis, Petro & Andrea de Bnin Opalinscijs, quorum alter postea Vla- ^{Iassel.} dislauensem, alter vero Plocensem insulam gessit. Nicolaus autem honesto sacerdotio ab. vtroque auctus, insignis verbi diuini Ecclesia- ^{tes} fuit, & in Cathedrali Plocensi primum, postea in Posnaniensi Ec- ^{clesia} prædicatoris officio funetus, Louicij ad extremum quieuit, reli- ^{quaque} nobis ingenij & eloquij sui monumentum, *Conceptus Theologi-
cos, seu sermones per anni circulum, graui & eruditio stilo conscriptos.* Simi- ^{liter} liter de sanctis, veteri & nouo prelo toties iam recusos. Tum & *Confes-
sionale S. Thomæ Aquinatis.* Erat enim vir, vt & ex meditationibus illius appetat, iudicio matus, pietate religiosus, conscientia securus, men- ^{te} rebenignus, moribus castus, visu & aspectu iustus.

PASCROVICII.

Vitis ut optatos profere fecunda racemos.
Et radice botrys trudit odor iferos.
Sic Lagellonis bene culta Academia Regis
Pubescens factu Regna Polon; beat.
Sacris diuorum gemmis haec vitis abundat,
Hoc Diuini Cantij ramus in orbe viret.
Hic flos fragrantem viri uitum fundit odorem
Et miru recreat lumina modesta modis.
Pullulat ac alma Nicolaus propagine palmes
Diuini iste comes fidus amoris erat.
Maturas vuas celso fert vinea calo,
Ex his supremo mensa parati Deo est..

MATTHIAS DE MIECHOW.

XLII.

MEdicinae Doctor & Canonicus Cracoviensis, nobili in oppido Religiosorum militum sepulchri Domini, Miechow, honestis parentibus natus, puer liberaliter institutus, & Cracoviæ publico in

H 3 Gymna-

Gradum in Gymnasio Peripatetica Philosophia imbutus, Physicis potissimum artibus pri- delectabatur: & naturae genio obsecutus, ad medicinæ sese artem sic 1476. pro- mun anno applicuit, ut in omnibus pæne Italiæ atque Germanie Academias pu- meruit, ter- blice in disputationibus ingenii acumen exhiberet, domumque re- post Magi- uersus parem sibi ea in professione vix ullum in terra Polonia, supe- sterio rem certe neminem reppererit. Igitur ob nominis celebritatem, digni- tatem. artisque præstantiam à Sigismundo I. Rege Poloniæ tum clarissimo, Medicus adscitus, valetudinis eius summa fide diligentiaque curam gescit, deque consuanda sanitate libellum egregium vulgauit. Ac tandem aulicæ vitæ pertulit, sacris sese deuouit, atque Canonica dignitate ab eodem Rege auctus, scripsit Annales Polonicos, & de utraque Sarmatia Historiam. Cumque & Astrologus insignis esset, & Regia libera- litate rem satis lautam possideret, censum pro Astrologo atque Medico, in Academia fouendis, pignus gratitudinis pro egregia institu- tione, perpetuum fundauit, erexitque scholas pro erudienda iuuen- tute priuatas, cum ad Aedes S. Annæ, S. Floriani, S. Stephani, SS. O- mnium in vrbe; tum etiam in patria sua, municipio Miechouiensi. Idem Hospitalis domus aliquot & Xenodochia refecit. Bibliothecam in Rupella apud FF. Pauli primi Eremitæ, sumptu ingenti exci- tavit: & domui Professorum Maiori in Academia, quos inter ipse o- lim mansit, pro libraria atque horologio restaurando, plurima tabu- lis testamenti legauit. Obiit anno 1523.

IASCROVICI.

Quaris Apollinea versatos arte Polonus,
Innumeros tales terra Polona dabit.
Miechouius summos inter supereminet omnes,
Alter is Hypocrates, alter Apollo fuit.

XLIII.

VALENTINVS KVCBORSCIUS.

OB amabile ingenium, variam eruditionem, suaves mores, Rescio, Liliæ, Cromero atque Tretero, Magni illius Cardinalis Hosii alumnis, per quam familiaritis, in Deum pietate, in amicos candore, & in rem Ecclesiasticam, atque litterariam fide & amore excellentissimus. Inter cetera, quæ in hostes Ecclesiæ & Fidei osores pennâ felici ser- pît, reliquit etiam sermones patria lingua conscriptos, iis sane perutiles, qui de su-

de superiori loco, cum spiritu fructuque de verbo Dei differere, ad populumque verba facere in tanta Homiliarum copia student. Idem Catechismum Concil. Trid. in eandem linguam vsui publico conuerit, quo vel sic in moribus optimis, & fidei articulis absens instrueret, quos viuus prædicando informare solebat. Defunctus sepultus locum ad Capellam Dobrociescianam in Cathedrali Cracoviensi Ecclesia obtinuit, cum tali Elogio.

R.D. VALENTINO KVVBORSKI ARCHI-
DIA. POMERANIÆ CRAC. VARMIEN. CA-
NONICO REGIO SECRETARIO, CARDI-
NALIS HOSII ALVMNO. VIRO PIETATE
SINGVLARI INGENIO, SCIENTIA DI-
CENDI, SCRIBENDIQUE CLARISSIMO,
INTEGRITATE VITÆ SACRISQUE TRA-
CTANDIS RELIGIOSISSIMO FRATRES
COLL. CA. CR. FF. OBIIT.

Anno D. 1573. die 3. Octob. ætatis sua 47.

I A S C R O V I C I I.

Romanæ vindex Fidei Cuchorscius acer,
Heresum tenebras dum nitet arte fugat.
Scilicet arte sacra lucem fert omnibus aliam,,
Nec finit obscuras Lechiadum esse domos.
Prefert ille faciem scribendo, ut nullus in oris,
Sarmaticis erret, qui sua scripta legit.

MARTINVS VIASDOVIVS.

XLIV.

Merito doctrina claris annumerandus, qui decurso in Acad. Crac. Philosophiae ac Theologiae studio, Valentini Vidauiensis atque Bartholomæi Vargocii, ac aliorum insignium virorum condiscipulus, vna simul & concandidatus, primum in artibus honoré sub Iosepho Vendouio promeruerat: & omnē melioris vitæ cursum in publica professione feliciter peregerat. Tandem sub cliuum ætatis, relicta statione Academica, in Patrum Societatis Iesu castra, illustris dicendi & scribendi peritia, lætus concessit. Scripterat enim in Cic. *Orationes* (quas assidue legendi, tantâ sibi eloquentiam graui Theologo dignam comparauerat, ut sacrûli sui disertissimus audire) luculenterissimos Commentarios; tum in difficultatem illam

Erat et sa
era laurea
insignitus.

Pietatis
studium.

lem illam D. Pauli ad Romanos Epistolam. Sed non hac fama contentus, voluit etiam noua sibi apud Deum mereri premia, quibus carere se credebat, ni nouiter surgentem in Polonia societatem pro posse iuuisset. Igitur in numerum illorum cooptatus, aduersus sacramentariam pestem, de vera corporis Christi in SS. Eucharist & sacramento praesentia, summa industria è sanctis Patribus doctrinam collegit; sed & mortuos viuorum precibus iuuati, sanctosque à nobis recte inuocari, pari methodo adstruxit; quod & ad populum in templo diserte differuit, à summis Theologis eo nomine, apprime laudatus.

Io. IASCROVICI.

*Ne dubitate viri precebus confidere Diuum
Hoc Doctrina huius monstrat, & alma Fides,*

XLV.

MARTINVS BRONIEVIVS.

Feliciter ac versatili vir ingenio, qui cum Philosophiae atque Geometriæ cognitione, naturalem quoque prudentiam, rerumq; publicarum usum & intelligentiam coniunxerat, eximia Latinæ dictio nis elegantia, quæ scriberet ageretur, comitante. Quarum quidem virtutum meritis fortissimi Regis Stephani, dignus est aulicus vocitari, non ille vanus aut velanus, adulationibus mendacisque texendis natus; sed bellica virtute, scriptis à se editis, & legationibus ad diuersos Principes prudenter obiit, clarus. Maxime illa ad Praecopitos Scythias in Tauricam Chersonesum, quo è Moschouia rediens à bello Lucensi, fuerat à Rege missus, nouemque mensibus apud barbaros detentus; ubi ausu & sumptu ingenti lustratis omnibus oppidis, pagis portubus & munitionibus illorum, consuetudines quoque & leges ipsorum si quæ illæ apud barbaros reperi possint, diligentie cura & labore connotauit, simulq; & tabulis æneis illustravit, ut vel sic in opia & impotentia barbari detecta, animaret nos in excidium Tartarici nominis & seminis. Similiter quoque Valachia & Moldavia situs nobis depinxit, tum quæ ad cognoescendam naturam & mores illorum populorum, quibus cum saepissime nobis restat, necessaria videbantur, commentariis suis connotauit. Ipse vero vt verum Sarmatam decuit, totus in militia consequuit, in qua & vitam expirauit, parvo longe clarissimo nomine.

IASCROVICI.

*Arte valere iuuat, valuit Bronievius arte
Qua gratus magnis Regibus ille fuit.*

Prædens
Legatus.

Conf-

*Consilium, doctrina, fides, prudentia, virtus,
Principibus semper munera grata viris.*

STANISLAVS SARNICIVS.

XLVI.

CVm externarum rerum, remotissimi etiam saeculi peritus, tum domesticarum maximopere gnarus; quas in unum corpus redactas, in specie Annalium Polonicorum in lucem ediderat. Cæterum, quia in religione fertur inconstans fuisse, ideo minus apud probos & doctos acceptus. Maxima ei intercesserat cum Leonardo Gorecio necessitudo, qui vna secum & domestica studia pertraetauerat, & præcipuas qualius Europæ nationes, velut Achates fidus peragrauerat, scripseratque Commentarios de rebus gestis Magnanimi illius Iuoniae, Valachie & Pa- latini, qui sub tempus coronationis Henrici Regis Poloniae, audaciter magis quam feliciter inuaserat illum dominatum, & breui spacio mul- ta præclara contra Turcas gesserat. Sarnicius autem & bellicæ dei peri- turus, scripsit Campiductoria libellum, monitis militariibus Politicisque re- fertissimum. Item Topographiam locorum à Stephano Rege Moschis ademptorum: tum & Triumphum Regis eiusdem carmine herlico, atque libel- lum de eligendo Princeps. Fuit enim illi varium secundumque ingenium, quod nullis inclusum spaciis, per omnes fere disciplinas liberius eu- garetur, esseque non vulgare æui nostri decus, si intra professionis lit- terariæ terminos substitisset, leque totum hisce studiis, quibus in pri- mis natus erat, missis sacris litteris, dedidisset.

IAS. CROVICI.

Sarnicius mores exter nos videt & vrbes,
Lechiaco regno iam procul esto timor.
Mille nocendi artes hosti cognouit & astus,
Hos euitandi tr. didit ille modum.
Tradidit & raram Campiductoribus artem,
Prælia quæ turi fausta ciere queant.
Ergo Sarnicio muleum Respublica debet,
Sarmati hostiles praecuet ille dolos.

PAVLVS STEMPOVIVS.

XLVII.

REgis Sigismundi Augusti Secretarius, Tribunus terræ Plocensis, vir cum aliarum linguarum, tum Latinæ atque Græcæ peritus,

I Con-

Constantinopoli & alibi in Græcia edoctus. Vnde in Italiam velut ad mercatum bonarum artium profectus, animum ad Iurisprudentię studium appulit. Inde Aurelianum in Galliam, ac postea Parisios transiit, biennioq; exacto honore ac titulo Iurisconsulti ibidem cohonestatus est: scripsitq; librum de Repub. ad Augustum Regem, à quo in album Secretiorum simul cum Andrea Patricio inscriptus, cum varias Latinas Polonicasq; declamationes per orationem confecisset. Græca quoq; poemata, quibus vehementer delectabatur, nonnulla conscripsit. Cum q; Rex, peste passim per Poloniam grassante, in Lithuania tendens, Kniniæ vitam cum morte commutasset, Paulus itidem, quod æui reliquum erat, domi placide transacto, mortem obiit Anno 1584.

P A S C R O V I C I I .

Parisii varia doctrinae mercibus auctum
Stempouium, & reducem Patria lata vide.
Virtutum lapides preciosos legerat oris
Externis, felix vtere prole Parens.

XLVIII.

Præceptore
vñsa Gre-
gorio Samo-
tulienſe cō-
zerrano
suo, qui Ar-
chidiaco-
nus Posna-
nien. Iuris
Polonici
Profeſſum
scripsit.
Idem Gre-
gorius scri-
psit Enchi-
ridion Im-
pedimento-
rum matri-
monij.
Noſtra &
tate Tobias
Sendomi-
riensis vo-
cū mira
ſuauitate
in Aula
gratus &
clarus fuit,

VENCESLAVS SAMOTVLIVS.

A pueritia liberalibus studiis deditus, Posnaniæ primum in maiori Polonia, post Cracoviæ Glogoniano in Gymnasio (classe vulgo appellantur) Græcis ac Latinis litteris sedulam operam posuit, atque mox adolescentior in D. Jagellonis Lyceo Philosophiam Aristoteleam cum titulo Magisterii hausit. Et ut cuiusque genius est, Poeticæ potissimum addictus, ac Mathematicis disciplinis, Musicam quoque artem, tanquam altera ex parte respondentem adiunxit, eiusque mira peritia, mirum in modum Sigismundo Augusto Regi talibus sese oblectanti, innotuit, atq; paulo post Musices Præfectus fuit, talis ac tantus! vt ei ad summam artis præstantiam, nihil præter vocem defuisse videatur. Hac enim Io. Virbcouium excelluisse, gratiamque Principum aucupatum fuisse ferunt, quod ipsas etiam Syrenas in demulcendo cantu pectora hominum superasse videretur, & quo defuncto, Polonia similem symphoniacum huc usque non habuisse audit. Venceslaus vero, ita proportionibus ex Mathematices studio delectatus, ut æque sonos Musicos ac metra componeret, vt in utroque simul non vulgarem gustum porrigeret: sed quem coartare in Polonia non caperent fere omnes. Multa itaque ad solennitates Ecclesiæ decorandas, suauis-

fruauissimis concentibus ornata reliquit, multa ad oblationem animorum honestam composuit, quibus & patriam suam (oppidum Samotuli) ignotam nobilitauit, atque demum ipse paucis in diebus, post decepsum Regis sui, obiit, cum ætatis nondum tertium & quadragesimum annum attigisset. Quem si diutius stare superi permisissent, esset cur Italos Prænestinos, Lappos, Viadanos, Poloni non inuidemus. Qui & Iurisconsulti insuper titulo auctus Processum Iuris Canonici egregie compilatum post se reliquit. Quinimo & discipulum ea in scientia haud se imparem Nicolaum Iaskierum, Senatus vibisque Cracoviensis Secretarium, qui præceptorem æmulatus Iuris Provincialis, quod Speculum Saxonum vulgo nuncupatur libros tres. Item Summarium articulorum Iuris Municipalis Maideburgensis. Itemque Promptuarium Iuris Saxonici in usum publicum edidit.

IASCROVICI.

Dicitur Amphion cantu flexisse canoro,
Immotas rupes, saxaque dura satiis.
En nouis Amphion septem subiecta Trioni,
Pectora, dulcissimè flectere voce solet.
Dumq; Samotulius profert syntagma legumi,
Menth duritatem sauo Aquilone mouet.

STANISLAI STOSLAVII

Ut solet ad cythara commotos pectine neruos
In circum latos ducere turbachoros
Nectere docte sonos Venceslae tuq; Gregori
Ciubus ad leges institutis iter.
Lex rectum monstrat cursum Cytharaq; rotundum
Cui nunquam certus terminus ullus adest
Vos duo dum certo monstratis trami et cursum
Non dubia est per vos meta futura vie.

STANISLAI STOSLAVII.

Qui certis numeris cantus docuere suaves
Disposuere libris ordine iura pari,
Est dolor in nobis sunt crimina causa doloris,
Est dubium tollat qua medicina malum
Crimina lex tollit, placat cantusq; dolorem
Ista Samotulius praefat vterque Lechis.

XLIX. ALBERTVS SCEBRESINENSIS.

Poeta & Historicus, inter sui æui viros præstantissimus, quia non nemi ob iudicij acumen, in fide suspe^ctus videbatur esse (Cracoviensis autem Academij, non laureati tantum, sed studiosi etiam ipsi, cum inscribuntur in album Vniuersitatis, fidei & candoris Romani professionem publicam faciunt, atque simul Hæresim & nouitatem omnem, in manibus Rectoris, abiurant) idcirco in susceptione sacri honoris, suspicionem à se omnem tollere cupiens Fidei Romanae confessionalē carmine eleganti, simplicissime tamen complexus, piis viris & Ecclesiæ iudicandum opus exhibuit, scriptisque in Calumniatores alium libellum Criminum dictum, carmine veterum Poetarum phrasim & numeros redolente. Similiter Epitome Xenodochij Crac. atque Grammaticam duplēcē, Exegeticen & Methodicen.

Io. IASCROVICII.

Dignum laude virum Sygius immergier vndie.
Musa vetat, verum sydera ad alta vehit.
Prodijt Albertus Musarum maxima cura,
Ingens præsidium, dulce decueq; suum.
Æternum viuet redimitus tempora leuro,
Doctrina, & virtus nesci. sola mori.

L. IOANNES VIELICIVS.

Professor in Academia Crac. celeberrimus, in quo Philosophicis studiis maturime perceptis, sacra tam diligenter prosecutus est, ut Doctoris ac Professoris Theologi dignitate, cum summo omnium aplausu donaretur. Post ad Parochi Vielicjen. & Canonici in primaria Crac. D. Stanislai Æde honorem euocatus, quā voce, quā stilo, pro Ecclesia Romana aduersus Hæreticos pugnauit; passimque tum homines ad Lutheranismum inclinantes Concionibus suis, in quibus pia commiseratione vberitatem s^ep^e lacrymari visus est, in fide maiorum Orthodoxæque Ecclesiæ obedientia stabiliiuit. Conditus in Odeo Ædium D. Floriani hac inscriptione.

R. PATR. IO. VIELICIO S. T. D. CANONICO CRAC. VIRO IN RELIGIONE SINCERO.

CERO, IN MORIBVS PROBO, IN PROFESSIONE LABORIOSO, ERGA DISCIPULOS BENEVOLO, IN PRÆSTANDIS BENEFICIIS FACILI. HONESTATIS, TRANQVILLITATIS, CONCORDIÆQUE NEC NON DISCIPLINÆ PUBLICAÆ ET DOMESTICÆ AMATORI, BONORVM INGENIORVM PROMOTORI, OMNIBVS TAM DOMESTICIS, QVAM EXTRANEIS CHARISSIMO. QVI SEDENS ET LOQVENS DE FVTVR A VITA, EX DIVERSORIO HVIVS SÆCVLI, SVMMA CVM ALACRITATE ANIMI MIGRAVIT. EXECVTORES TESTAMENTI, TESTATORI DESIDERATISSIMO, DISCIPVL LI PRÆCEPTORI OBSERVANTISSIMO, ÆTERNAE PLETATIS MONVMENTVM POSVERVNT. VIXIT ANNIS 73. OBIIT A. 1599. DIE 15. Feb.

IO. IASCROVICI.

*Ingenio quantum valeat Vielicius, ora.
Ausonidum testes, Sarmatidumq; plaga.
Ingenij certamen adit magnâ vrbe Quirini,
In qua victorem fecerat ingenium.
Parte in Hyperboreâ monstrum petit ille renascens
Trux caput Hæresem rite Luthere tuum.
Hæresis atra etenim dum Craci serpit in vrbe,
Perq; animos hominum dura venena iacit.
Viribus Herculeis animi Vielicius Hydram
Pellit, & illustri non sinit esse loco.
Ergo dicendo Diuinam restituit rem.
Qua dabis vrbs Craci premia digna viro?*

THOMAS DRESNERVS.

LI.

*L*eopoli in Russia natus, præter linguarum diuersarum peritiam, etiam Politices Iurisque prudentia claruit, qui collectis vndique veterum monumentis Librum fecit Collationum Iuris Polonici & Romani. Centuriam

tarium legum Polonicarum atque Gallicarum. Institutionum Iuris Polonicilibrorum quatuor, & Processum Iudiciarium. Atque à poetica minime abhorrens, pia quædam & moralia à se conscripta edidit, complexus antea, omnium magistratum dignitatumque Regn Poloniæ, graui volumine officia. Præceptorem puer habuit Matthæum Samotulium, celebrem in Academia Crac. Professorem (qui cum alia plurima, tum in Mathesi quoque scripsit doctos Commentarios in sphæram Io. de sacro Bosco) Adultior Parisios profectus Turnebum, atque alias viros clarissimos audiuit; peragrataque Europa fere vniuersa, in sinu Academiæ Zamoscianæ conquisuit.

IO. IAS CROVICIUS.

Dresnerus ut leges statuit, scelus omne refugit,
Et contra erexit iustitia alma caput.
Legibus est ratio prohibens, contraria summa
Virtuti ut nequeant Lex scelus effundit.
Dum nunc iustitia orta nitet super orbe Polonum
En vicina Polo terra Polona iacet.

LII.

THOMAS TRETERVS.

Thomas Treterus natione Polonus, patria Posnaniensis, vir fuit vere, hoc est propria virtute nobilis: statura corporis supra mediocritatem decenti, facie verendus, patula utcunque fronte, viuidis oculis, & ore prono in humanitatem ac misericordiam; sermone comis & affabilis, cultu ac sensu de se modicus. Is adolescentulus in Hosiano Brunsberg. Collegio Soc. Iesu, mansuetioribus, humanitatis ac eloquentiæ Musis, perpolitus cum fuisset, seq; Amplis. Card. Stan. Hosio, ingenii ac morum elegantia mirifice probasset, eius in familiam aulicam adlectus, grauioribus Romæ scientiis addicetus; superstiti suo Mecenati continenter fidus Achates adhæsit, Secretarius deinde S. R. P. Annæ Igelloniæ in vrbe constitutus (qua etiam dignitate Ser. Reges Stephanus & Sigismundus III. illum cohonestarunt) mirum quam vita integritate, animi candidi sinceritate, morum verborumq; comitate, maximarum deniq; virtutum dignitate suspiciendus, summis, mediis, infimis, chartus atq; lucundus vixerit. Greg. XIII. Pont. vere Opt. Max. nec non Clementi VIII. vehementer acceptus. Hic legandus Card. in Polonia à Tretero de omnibus informatus, Ille suæ gentis insignia eidem nobilitato

lito (quantus honor) usurpanda muneras. Canonicatu Ro. S. Mariae trans Tyberim & Olomucen. donatus. Oblatos sibi altiores in aula, in Ecclesia, dignitatis gradus, modeste recusauit. Cum S.R.E. Card. An.D. Bathorco, Regio Nepote, Roma reduce, Varmiam se recepit, cuius interuen. Ecclesiæ Canonicus pridem census fuerat. Peridoneam hanc pietati ac otio literario solitudinē negotiosæ aulæ ac infulæ prudens volentq; præhabuit. Vbi cœpto probitatis, tollertiæ, humanitatis tenore, nullo supercilio, nullo temporiperdio, reliquum vitæ laudabilissime posuit, perenne domesticis, exteris, nobilibus, ignobilibus, doctis, in opibus asylon atque diuersorum: Commemorabili hospitalitatis in aduenas, in egenos benignitatis exemplo. Scriptis Roma Romano-rum Pontificum compendiaria gesta, soluto vincio q; sermone. De vita & miraculis S. Benedicti carmina diversis generibus subiecta. Ad effigies Imperatorum Rom. Elogia. Theatrum virtutum S. R. E. Cardinalis Stan. Hosii iconoglyphico opere non sine sententiosis lemmatis. Varia in easdem virtutes Oda, adhuc vt & alia eiusdem docta poemata inedita. Symbolica vita Christi, vna cum Christianis virtutibus post obitum edita. Elenchus vocu' arum Horatiani poematis, de quo gratias Tretero egit scita scripta Ode vnus Gymnasiarchorum Elbingen. Varmia vero scriptis Hierosolymitanam peregrinationem Illust. Domini Nic. Christopheri Raduilli Nesuisiensis & Olicensis Duci, latinitate donauit. Sacratis. corporis Christi Historiam & miracula aneu typis illustratam. Seriem & acta Episcoporum Posnaniensium & complura alia pietatis monumenta. Vnde iure hæc illi Elogia post huma fama occinit.

Varmia semper habes, te quorum scripta celebrent
Virtute insignes ingenio q; viros.
Sylvius & Cromer Historijs, Copernicus astris,
Clarus aut& Hosius Religionis Athlas,
Vates Dantiscus, numeras & in bisce Treterum
Iure sed heu, quantum Varmia sydus humas.

II.

Penna, peniculo, cestris astris q; Tretere,
Tu Numa, Naso, Mycon vnus era q; Myron.

III.

Brunoris articulæ, te nato Posnâ Tretere,
Roma Palatino, Varmia latet a patre.

IASCROVICI.

Edidit hunc celebria tori Posnania mundo,
Dotibus ingenij clarus ubique foret,

Orbiū Roma caput Myſta dignatur honore,
Primo conſtituit Varmia clara loco.
Doctrinā meruit, meruit Pietate Treterus
Vtrāque eximium qui ferat vrbe decus.

LIII.

BENEDICTVS HERBESTVS.

*Ioannes
Canonici
Conciona-
toris mu-
nus in Ec-
clesia Leo-
polien obi-
vit. Stanis-
laus in pa-
tria uxo-
rius vixit.
Ann. 1550
Episcopo-
lim in Polo-
nia atque
Abbes
nobilem in-
uentum
suis sum-
ptibus ale-
bant.*

Vir certe præcellentis ac diuini propemodum ingenii, qui nouo di-
cendigenere, inter sui temporis æquales in clarescere in Academia
voluerat. Gente is fuit Roxolanus, pattia Neapolitanus, quod mun-
cipium vulgo Noua ciuitas dicitur. Duos fratres germanos, vna secum
in signitos Academicis honoribus vidit, Ioannem & Stanislauum, eo-
dem quo & ipse Ioanne Leopolita præceptore vlos, iisdemque qui-
bus & ipse studiis Philosophiæ & eloquentiæ deditos; sed huius poste-
riori magis addictos. Et Benedictus vice summum ætatis antum ingress-
sus, post accepta humaniorum artium insignia, apud Leopolientes re-
gimen Gymnasii publici, tenuit; postea que Cracoviæ ad Ædem Diuæ
Virginis, domui Musarum præfuit, atque alios docendo, ad eloquen-
tiæ fæse facultatem contulit, & ex amicorum consilio, aliquot Oratio-
nes, quas publice recitauit, typis excusas in lutem dedit. Quibus, cum summis
per Poloniam Principibus viris innotuisset, maxime Philippo Padnie-
uio Episcopo Crac. & Petro Kmithæ Palatino, viris disertissimis, fuit à
Ioanne Præembio Gnesnensi Archiprærule euocatus, quo iuentu-
tem in aula sua, indolis inter Polonos optimæ, optimis disciplinis ac
moribus iam inde à teneris imbueret, atque in auita Religione conti-
neret; ratus, quod reſest, seminaria Reip. bene constitutæ iuentutem
esse, quam qui recte informet, eum de Rep. quam optime niteret. Set-
pebat enim iam tum passim per Poloniam Hæreticorum labes, quam
ipsi etiam è Senatu Magnates nonnulli inuexerant. Benedictus igitur,
pietatem in primis colens, sic iuuenes illos erudiuit Iudimagister, vt
longe maioribus titulis ac præmiis dignus esset, sicque se ipsum in tan-
ti Principis familiaritate gessit, vt libenter auditus, semperque lauda-
tus recederet. A quo in Minoris Collegii Professionem ab Academia
euocatus, extemplo æmulum in eloquendo Iacobum Gorscium Ma-
ioreum Collegam nactus fuerat, certamenque cum eo publicum in fa-
cie Academiæ subierat. Cæterum inferior iudicatus, totam illam dispu-
tationem De Periodis & ratione scribenda Orationis, cum aduersarii argumen-
tis, posteritati arbitrandam typis publicis transmisit: opus sane egre-
gium! &

gium! & est quod in utroque mitere. Iterum exagitatus scriptis Dialogum de optimo genere dicendi, quo se superiorem, etiam in præterita disputatione fuisse declarat. Et quoniam de rotunda Periodi scriptione lis inter eos potissimum fuit, idcirco eam plares per annos aentes, multa contra se ea in materia scripserunt, multa in publicis dissertationibus dixerunt; uterque autem Ciceronem magistrum se quebatur, cuius Herbestus noster vitam è scriptis & verbis eiusdem disertissime conscripsit. *Vitam Ciceroni Herbestus scripsit.*

de quibus supra diximus (quarum una pro Epistolis Ciceronis erat) in receptione, aut resignatione munera sc. holastici, partim Leopoli, partim Cracoviæ, apud Confules recitatas; & quæ solæ ansam Goriscio dederunt ad scribendum aut impugnandum, quod Noua Methodo scriptas, titulus libelli indicaret. Scriptis præterea Herbestus Rationem inserviendam iuuentutis. *Æquum Iudicem, Computum Ecclesiasticum, Opusculum Ciceronis. Arithmeticam linearem, & Tabulas in Prosodiam.* Cæterum quia Goriscio passim primas in eloquendo ascriberent omnes, resignata manus Rectoris Academiæ publica professione, Cathedralisque Posnaniensis Ecclesiæ Canonicatu posthabito, in Patrum Societatis Iesu castra, magna discipulorum ceterua comitante transit, & vixit vitam iuxta Apostolum irreprehensibilem, animum gerens contra hostes Ecclesiæ indefessum, cum omnino vir esset in perorando facundissimus, in scribendo felicissimus, in docendo facilissimus, & vineæ illum primum in Polonia succrescenti per quam utilis; Scriptisq; in Societate manens Horarum Canoniarum Rationarium, & Augustini sententia de SS. Eucharistia, explicationem. Confutationem Picarditarum. De doctrina Christiana. Cæremoniarum Baptismi & Rosarii B.V. expositionem. Præterea scriptis Prodromum aduersus scriptum Iacobi Niemoieuij Græci Schismatis demonstrationem Chronologicam Epitomen computus Ecclesiastici. Eclogæ Gregorii Samboritani expositionem. Orationem Synodicam, Precationes Latinopolonicas & Periodicas responsiones. Atque sic exactis feliciter sancteque in societate 22. annis. Anno salutis 1593. flexis humi genibus mortuus repertus est.

NICOLAI ZORAVII.

*Si vis Herbesti ingenium cognoscere, & artem,
Cuius cognoscas amulius ille fuit,*

IAS CROVICIE.

Tullius eloquij diffuso flumine primus
 Redd dit Ausonij pingua culta soli.
 Iure sibi multum debent Saturnia regna,
 In Latio suada quod nouus autor erat.
 Primus Sarmaticis Herbestus surgit in oris,
 Qui bene dicit endi dogmatu vera dedit.
 Vtq; lepos Ciceronis erat gratissimus ampla
 Ausonia; Herbest. sic quoque Sarmatiae.

Eiusdem.

Æmula ni eloquij virtus Herbeste fuisset,
 Ingenium poterat delusuisse tuum.

LIV.

MARTINVS NERVICIVS.

*Affruan
tur sermo
nes hi in
Biblioth.
Cano. Reg.
Clobuq.*

Eiusdem inclytæ Academij Crac. celeberrimus Professor, præceptor optimi illius pientissimiq; patris Rochi Polnaniensis, atque Stanislai Scarbimiriensis (qui Sermones de Dominicis atq; diebus Festiis per annum, stilo haud ineleganti conscripsit) felicissimus, pietate in Deum, candore in amicos, fide & amore in rem Ecclesiasticam & litterariam, dum vixit excellenissimus, & docendi dicendique, vt ex sermone Epitaphio liquet, peritissimus. Quæ enim tria M. Tullius in Oratore desiderat, scilicet vt doceat, delectet, & moueat, ea summe Nervitius noster tenuit, sic vt rem illustraret disserendo, animos audientium deuinciret voluptate, eosdemq; promoueret atque incitaret. Quo factum, vt cum auditum esset, eum esse concionaturum, loca in subselliiis occuparentur, templa completerentur, corona multiplex, & auditor omnis adstare ceteretus. Hoc igitur labore, sed & mortbo ex eo confessus, septuagenario maiore extinguis est, humatusque in Aedē Floriani Clepatdiæ ad Cracouiam. Tumulum executores hoc sepulcrali Elogio exornarunt.

R. MARTINO NERVICIO CLODAVIEN.
 S.T.D. CANON. S. FLORIANI. IN PRÆCL.
 PVIS HVIVS VRBIS TEMPLIS. ET SERE-
 NIS. QVONDAM SIGISM. AVGVSTI RE-
 GIS POLONIÆ CONCIONATORI. VIRO
 MIRE FACUNDO ATQVE ELOQVENTI.
 INCRE.

INCREDIBILI LABORE ATQVE INDU-
STRIA. SVMMO INGENIO ET DOCTRI-
NA, LEGVM ATQVE CONSVETVDI-
NUM ACADEMIÆ OBSERVANTISSI-
MO. MORVM GRAVITATE, VITÆ INTE-
GRITATE INCREDIBILI, SVMMAE DE-
NIQVE APVD OMNES GRATIÆ, ATQVE
AVTORITATIS. EXECVTORES MOESTI
POSVERVNT. OBIIT 1582. 30. Nouemb.

Hora 16.

STANISLAI STOSLAVII.

*In templis dum verba facit Neruitius amplis
Et docet abstrusi dicta profunda Sophi.
Innumeræ sunt angusta Lycaæ iuuentæ
Nec capiunt populum teclæ dicata Deo.
Signum oratoriæ quod summa frequençia summi
Est auditorum, Tullius ipse probat.*

DAVID CHILCHENIVS.

LV.

Regis Poloniæ Sigil. III. Secretarius, in Liuonia nobilibus parenti-
bus natus. Rigæ primum apud Patres Soc. Iesu, atque Vilnæ, in Ita-
lia deinde, variisque Germaniæ Academiis operam litteris nauauit (v-
sus præceptore Friderico Bartscio Braunsbergense insigni Patrum So-
cietatis Iesu Theologo & Concionatore, qui scripsit Concionum Contro-
uersarum, sive demonstrationum Catholicarum, contra quasvis nostri saculi Hære-
ses Tomos duos) Inde in Gallias & Britanniam profectus, cum varios pro-
fessores audisset, suprema Iurisprudentia laurea decoratus, in patriam
rediit, magnoq; illi Zamoscio ob præclaras animi dotes, & scripta pru-
denter in luce Ciuiili Pragmatico conscripta, magnopere gratus. Fama
deinde, vt fit, in dies magis magisq; notus, & in aulam accessitus, Sere-
nissimo Regi à Secretis fuit. Quin & à Iusto Lipsio litterarum sui ævi
Coryphæo, absens litteris colebatur: & à Duce Radiullo M. D. Lit. Ge-
nerali exercitu, militarib. turmis cum dignitate præficietur, in quo
officio & vitam expiravit, parto longe clarissimo nomine Anno 1608.

IOANNIS SCROBCOVII.

*Vilna Castilides agnouit Pallada querens
At Brytana pedes & loca Galla tulit.*

K 2

Arolum

Arolum & Rhenum sulcauit Tybridis alueum
 Lustrauit claras Antenorūq; domus.
 Tandem defessus placidam requieuit ad umbram
 Iustiniani ardens inde redire domum.
 Inuisit patiosq; lares: quem souit Apollo
 Officio en fractum Martis abire legis.

LVI.

MARTINVS LEOPOLITA.

Regis Sigism. Augusti Organati, in inclyta Leopoli natus, quæ
 Duce Leone Russis imperante, tali sub climate ac sydere sua pri-
 mordia cœpit, ut ad omnis generis artes & scientias, apta producat in-
 genia: & non intra domesticos modo parietes, industrios viros foueat,
 apti ad
 quasvis sci-
 enias ad-
 di'cendas.
 V'sus prace-
 ptore Seba-
 stiano Fel-
 Musicam
 Simplicem,
 seu de can-
 tu Grego-
 riano libel-
 li scripsit.

Leopoliens. tales affatim suppeditet, vt sola prope semina-
 rium, & mæchanicorum & militarium dicatur, quinimo & præstantis-
 simorum in qualibet scientia Doctorum; nec enim ars aut scientia tam
 difficilis reperitur, quam non ad natam sibi Leopolitanus dictam ve-
 lit, si modo parumper in ea versetur. In his & Martinus noster, Poeti-
 ces atque Musices studio deditus, primus è Sarmatia fuit, qui sobrie
 sinens, qui melodia delectatus, totius anni cantus Ecclesiasticos, aliasque extra-
 ordinarios & solennes, ita artificiose, ita concinne ac suauiter finxit, vt
 qui Chotali cantui, accommodatius Figuralem iuxterit, nemo ex Eu-
 ropa adhuc, ne dicam Polonis fuit. Et figuralem ipsum perfe, quam
 suau melodia struxerit, vel sola Paschali Procesione audita, periti qui-
 que eius artis, haud satis certe admirari possunt. Tum quoque illam,
 quam D. Patrono suo Martino Toronensi Episcopo, cantilenam, &
 sonis Musicis, & versibus piis conscriptam, venerationis monumen-

Paligonius, tum perpetuum reliquit. Et licet plurimi fuerint nostrum, qui in me-
 Z-tenscius, dia Roma exercitati, ipsum exæquare voluerint, imo & noua Musices
 Christopho instrumeta excogitauerint, nullus illorum tamē, eam laudem, quam
 rus Kilkier & Brandus Martinus, in Polonia affectus est, quamvis præter domesticam disci-
 Poszaniens plinam, hoc est Academiæ Crac. præceptores, nullū slium magistrum
 sis Soc. Iesu extraneum habuerit. Imo summus in sua arte sine dubio foret, si qua
 Theolog. erat ingenii præstantia, vita sibi paulo longior cohtigisset. V'sus fami-
 summi in lioritate Ioannis Cerui Tucholiensis, qui Leopoli annis quinque Gy-
 Polonia Mu mnasio Præfetus, ac tandem pro meritis pingui sacerdotio beatus, re-
 flices com liquit Farraginem actionum Iuris Civilis Thentonici Maydeburgensis libris se-
 positores fuere. ptempulcherrime digestam.

IO. SCROBCOVICII.

Quid tibi vis viridi longe dignissime lauro
 O Phœbi Martine propago.
 Nobilis Aonias retulisti rite corollas
 Et laudum paana tuarum.
 Et merito: meruit genij vis, viuida virtus
 Hoc animi meruit quoque robur.
 Conati Ausonio ingenio superare nitentes
 Sæpe melos patrium erubuere
 O viator dulci Daphnes certamine, laudis
 Condas aeterno tegmine frontem.

MARTINVS PILSNENSIS.

LVII.

Martinum Pilsnensem audeam cum Valentino Vidaui Theologo
 grauissimo, Poloniæ nostræ Isidorum nominare: ut qui cum pri-
 scis illis Theologis ingenii doctrinæq; præstantia comparandus esse
 videatur. Is sacram lauream auctoritate Reuerendiss. Domini Philippi
 Padneui Episcopi Crac. Cancellatii Vniuersitatis consecutus Ann. 1579.
 doctissimæ Homiliae scripsit: itidem Discursus & examina spirituum. Nemoq;
 sane illo doctinam sacram aut in scholis doctius interpretatus est,
 aut copiosius in concionibus explanauit. Nemo in animis ad virtutem
 inflammardis, & à vitiis reuocandis acrior aut ornatior Orator fuit.
 Fuit namque bonus Logicus, disputator acutus, bonus Physicus, bo-
 nus Metaphysicus, Mathematicus bonus, Iurisperitus, Oeconomus,
 Politicus, denique optimus Theologus, & qui alias docendo, ea ipse
 pie, modeste, & humiliter exequebatur, sanctumq; Martinum Patro-
 num suum, quoad vixit summa deuotione venerabatur. Ex eius disci-
 plina, cum alii multi viri clarissimi prodiere, tum celebris ille Ecclesi-
 stes, Petrus Scarga Soc. Iesu Theol. Conditus est Crac. in Æde SS. O-
 mnium hoc Elogio (extatque laudatio funebris Valentino Vidaui
 Doctore Theologo editore.)

R. EGREGIO ET CLARISSIMO DOMI-
 NO M. MARTINO PILSNEN. PHILOSO-
 PHIÆ ET S. T. DOCTORI, CATHEDRA-
 LIVM ECCLESIARVM CRAC. ET VRA-
 TISLAVIEN. CANONICO. HVIVS ECCLE-

SIAE PRÆPOSITO. ET CRACOVIEN. ACADEMIÆ XVI. COMMV. RECTORI. VIRO DOCTISSIMO. DE ECCLESIA ET ACADEMIA BENE MERITO, &c.

Executores hoc pignus amoris & honoris posuerunt. Obiit A.
D. 1591. die 23. Aug. ætatis vero suæ anno 63.

HIC IAGET SEPVLTVS, ORETUR PRO EO.

IO. SCROB COVICLI.

Rectoris dederant huic Musæ munera fecit
Inclita lauro horti Pallas ouare sui.
Instructus Logices humeros splendentibus armis
Post soler Physices transit omne nemus
Et tandem Physici nemoris secretarelinquens,
Scriptura subiit lata roseta sacra.
Rector erat, mortal is erat, sed gloria vita
Illum immortal em perpetuumq; beat.

LVIII.

STANISLAVS ORECHOIVS.

Nam &
Gracarum
litterarum
fuit peri-
ius.

Educatio
plurimum
et bonita-
rem vite
confert.

DEMOSTHENES Roxolanus, ob dicendi libertatem, & sermonis vehementiam appellatus. Is in districtu Præmisliensi Equestris Ordinis maioribus natus, traditusq; à parentibus Wittembergam, in M. Lutheri ludo adoleuerat (audiuit & Melanchtonem, vt ex epistolis eius patet, quas manuscriptas afferuant viri docti; & vidimus Cracoviæ, apud Io. Rybcouicum Theologum Professorem) indeq; in Italianum mis- sus Io. Baptistarum Egnacium, insignem apud Venetos Oratorem & Historicum præceptorem habuit. Tadem ad penates domesticos reuersus, sacrifq; ordinibus suis parentum initiatus, inter Canonicos Cathedralis Ecclesiæ Præmisliensis haud contemnendum locum sortitus fuit; sed quem certe non pro voto illorum ornauit, imbutus depravatis moribus Hæresiarcharum. Cumq; toties in Capitulo à Io. Dzjaduscio Episcopo suo correptus, ægre eam admonitionem pateretur, nec ut paternam disciplinam susciperet, verum ad suam potius temeritatem prosequendam, ansam sibi dari existimaret; relicto sacerdotio, vxore in matrimoniu, & quidem è nobili familia duxit. Quo factum, vt à vigili pastore Episcopo suo proscriptus, lutulentoq; illi porcorum Saxonorum gregianathemate dicto adscriptus, multas in patria turbas,

bas, versatili ingenio suo excivit, multa contra ordinem sacrum nefaria
 scripsit, & patrimonium illorum multum cum aliis similibus vexauit, imo dux & antesignanus fuit, ad omnia peruersa, potenti illo suo
 eloquio, quippe cum ingenio summis quibusque, etiam antiquæ me-
 moriæ Philosophis par fuisse, dicendi vero facultate, ipsius Demost-
 henem aut Periclem exæquaret. Tandem aliquot post annos, mi-
 serterus suipius, diuinæ non restitit vocationi, sed exceptit humiliiter ^{Conversio}
 pulsantem ad cor Dominum, & pœnitentiam egit. Cumque multo-
 ties municipalis soleret fieri legatus ad Comitia Regni, in illa Varsou-
 iensi Synodo, quæ in annum post mille quingentos primum & sexa-
 gesimum inciderat, ad gremium Ecclesiæ postliminio reddit, & pau-
 lo post in Petricouensi Synodo Fidei Confessionem publice fecit, quam ^{Confessio}
 & publicis litteris, monumentisque consignavit. Atque iam ex eo ^{Fides.}
 tempore serio contra Hæreticos pro Christi Ecclesia scribere cœpit; Labores
 disputauitque primum in præsentia Archiæpiscopi Gælaen. Iacobi ^{pro Eccles. sive}
 Vachalicii, cum Andrea Fricio Volboriæ; postea Varsouia in præsen-
 tia Regis Augusti cum Stancaro Mantuano; tum & aliis in pluribus
 locis, illustrium & Doctorum virorum corona assistente, præcipue
 vero Pinczouia atque Piæmisiæ, semper Deo fauente cum victo-
 ria, summaque cum utilitate fatiscens tum Ecclesiæ Polonæ. Scri-
 psit multa, & in re ciuili, & in nostrorum hominum laudibus, sed
 præcipue tamen in olores Religionis Catholice, hoc est. *Quincun-*
cem, & Apologiam illius, Hymoram, Mediatorem, Fricium, Dialogos, Fide-
lem subditum, Orationes de notis Ecclesiæ, Exequias Tarnouij, Gestæ sui tem-
poris (nam & Historicam attigit) id est regnabitibus apud nos Sigismundu-
m Seniore, & Augusto F. Item Paegyrim nupiliarum eiusdem Regis Au-
gusti, & alteram sui Pol. marchi Ioan. Tarnouij, Orationem pro dignitate sa-
cardotali. De præstantia legum Polonicarum. In obitum Sigismundi I. Tur-
cicasteres. Po, & contra celibatum. Pro Ecclesia Christi ad Samuelem Macie-
iouium Episcop. Cracou. Institutionem Principis, Epstolas Familiares: qua-
rum maxima pars adhuc in obscuru facit, & librum de summa Regni. Audio-
 & alia quædam de Republic. authographia ipsius à quibusdam priua-
 tum, cum nominis eius fisan, certe cum publicæ utilitatis iactu-
 ra, detineri. Nobis hæc tantum, quæ retulimus, innotuere. Ille
 vero ipse à sacerdotio funditus remotus, in media glebe, cor contri-
 tum & humiliatum gerens, recompensabat fraudata Ecclesiæ dicto,
 scripto & facto. Et quamvis multorum in se prouocassæ odia,
 quod reuocato gradu ab ætero præcipito illorum, respexit
 seipsum.

scipsum aliquando, & receptui canente Ecclesia collegisset se, ex illo
ærumnoso sectarum salo, fenuenter & frequenter impugnans errores
ipsorum, licet & stipendiis illis priuatus, quibus ab antequianis Hæ-
reticorum abunde alebatur, lætus attamen & lubens, constantem &
indefatigabilem animum, contra quosuis Fidei Romanæ hostes get-
sit, & ut ipse in typo chimeræ de celo quitur.

Pro Patria, pro Legibus

Proq. Religionibus
Auita, atque patris
Paratum vitam fundere.

S T A N I S L A I S T O S L A V I I

*Attice Orechouius fuerat caput ille Minerua
Ausonie suada vera medulla fuit.
Dum strueret Lechii patriis eius ab oris
Sacrilegum Stancar Hæresiarcha nefas
Vicit Orechouius generantem monstra Chymeram
Cesserit ut Lechicis bellua dira plagis
Non vicisset eques armis circumdatus Oxi
Bellerophon, calamo quam tua dextra feram.*

M I C H A E L I S G R O D Z I C K I

*Et dolet & quaritur patriam gentemq. Polenam
Oxius imbutam moribus esse nouis
Sarmatici mores veteres fundamina Regni
His stetit imperium maxima Romatum
Quam bona Orechouio patriæ sit diserte cura
Cui basim propriis vult reparare libris.*

N I C O L A I Z O R A V I I

*Si licet amplecti famosum dogma Platonis
Quod mutent animi corpora corporibus.
Spiritum Orechouius certe Demosthenis hauſt,
Vel Ciceronis quo lingua diserta fuit.*

I A C O B V S P R I L V S I V S.

Pari doctrinæ rerumque gestarum gloria Orechouium Iacobus Pri-
lusius subsequitur, cui propter communis viæ societatem à puer
arcte

arcte deuinctus fuit. Orator & Poeta insignis; sed & transfuga è castris Ecclesiæ Romanæ, namque eadem, qua & Orehouius impietate Lutherana imbutus, reliquit velut mercenarius oues Ecclesiæ Moscicensis, cui Parochus & pastor datus præfuit; transiitque ad cœnosos illos Wittenbergenses porcos, vt in cœna cum illis loco panis viui, Hæreticis filiisque infarciretur, omni farina cassis. Ductaque vxore mulierofus sacerdos Vicegerentis officium in Castro Crac. habitu sæculari gesit, Kmithæ Palatino Crac. magno in Polonia Senatori & litteratorum fautori, ob ingenij præclaras dotes, & Iuris patrii peritiam in primis charus, atque ex eo reliquis in Polonia Dynastis, tum & ipsi Regi Augusto, in cuius parentis obitum, hoc est, Sigis. I. Orationem longe disertissimam scriptis. Itemque Librum de Legatione, Librum Statutorum Regni, Poemata varia, & librum Epistolarum familiarium, minime familiatis ipse Catholice, quod ad euertendam Ecclesiasticam disciplinam natus, imitaretur Regnante Augusto i Polonia, pauci valde Senato de Senate Catholice, licifuerer.

IO. SCROBCOVICII.

*Magnus erat, maiorq; esset, sed magna sophia
Vis fastu inflauit, perdidit atque virum.*

ANDREAS MODREVIVS.

LX.

R Egius Secretarius, seu manus lutulentii illius subulci Lutheri, caius nefariis dogmatibus imbutus, infestabat Ecclesiæ portas, dicendo quæ non oportuit, scribendo quæ non licuit, & agendo quæ non decuit. Cæterum ab Orehouio toties repressus, & vt dicitur, digito labra compescere coactus, in illa solemni disputatione Volborienſi, in præsentia Archiepiscopi Gnesnen. Vchanicij, qui Episcopus Vladislauensis adhuc, frui eum bonis Ecclesiæ suæ facile permittebat, quod & vir circa Oeconomiam industrius esset, & super certas Ecclesiæ illius sculptorias data sibi ab antecessoribus priuilegia haberet. Cæterum non tulit hoc succedens Vchanicio Zelofus ille de religione Karnkouius, qui vt prium Episcopam illam ingressus est, statim numerare illi pecuniam iussit, impium, inquiens, hostem Ecclesiæ pane illo vesci, me

L præsertim

præsertim pastore inspectante, qui solis tantum veris Dei cultoribus est comparatus. *Scripsit nihilominus Modrenius egregium De moribus libellum, itemque alium de Legibus & de Bello ad Augustum Regem, in quo ingentem facundiæ suæ vim, & ingenii vires declaravit. Scripserat & de Schola, atque Ecclesia. Sed quia erroribus hæc resperserat, ideo à piis & probis contempta, periere cum sonitu, sicuti & alia sua scripta, his supradictis exceptis, in quibus nullam religionis mentionem fecit, uti sunt & de emendanda Republ. lib. 3.*

IO ANNIS SCROB COVICII.

*Flos inter spinas sapiens Modrenius inter
Hæres contribulos est sine fruge decor.*

LXI.

ANDREAS TRICESIVS.

*M*ultarum linguarum peritus, & Poeta præstantissimus. Is in submontana Poloniæ parte claris maioribus ortus, utriusq; linguæ diutiis Cracoviæ in Academia comparatis, sumptaq; prima in artibus mini 1520. laurea, adolescens Louanium se contulit, ubi & Hebraicas litteras iunxit, Mox Gallias, Italiam, Hispaniam, Angliam, aliasq; politiores gentes adiit, & bonam fere ætatis partem, orbem peragrando circumquaque cõsumpsit, ex quo multiplex eruditio, Philosophicarumq; rerum haud mediocris intelligentia in illo fuit, ut & liber Epigrammatum illius ag Epitaphiorum hoc ipsum testatur; sed præcipue cognitio Historiarum: quibus in memoriam redigendis, collocandisq; ac certa quadam sede distribuendis, subtili usus est artificio, ut ad arbitrium eo ordine cuncta narraret, vt ne latum quidem vnguem à certis ratisq; temporibus aberraret. Itaque tot annorum dissita inter se interualla, tot sæculorum remotissimam memoriam, ita in animo suo contraxerat, ut Regnorum vicissitudines, Pôtificum res gestas, Regum & Imperatorum dominia, tanquam de scripto, non sine omnium admiratione commemoraret. Amicos coluit Io. Cochanoium, Iacobum Prilusium, Io. Macinum. Andream Patricium, Petrum Roysium Hispanum, & qui sua ætate ingenio & scriptis floruere. Bibliothecam optimis cuiusq; generis libris instructam, & scripta sua haud perfecte descripta posteris mortiens legavit. Immaturum enim fatum (licet satis vixisset) surgenti doctissimi hominis famæ quasi securim iniecit, & felicem eius gloriae cursum, tum cum primum florere cœpisset, inopinato interrupit.

Scripsit

Ryffius

Oclonarius

in laudem

S. Stanisla-

& decisio-

num Lth-

uanicarum

volumen.

IO. IAS.

IO. IASCROVICI.

*Qui multos lauri fuerat dignatus honore
A multis merito concelebrandus erit.*

STANISLAVS SOCOLOVIVS.

LXII.

SFloriani Clepardiae Præpositus & Canonicus Cracouensis, cele-
stanti vir ingenio, & lingua utraque egregie doctus: quod utrumque
vitæ probitas, & humilitas summa condecorabat ita, vt magno illi
Regi Stephano Bathoræo, perpetuo carus existeret, & quem ille vno
obtutu perlustratum, suum Ecclesiastem, opimis sacerdotiis & hono-
ribus auctum habere voluit. Is igitur pro officiis sibi iniuncti magnitu-
dine, talem se in omnibus præstítit, qualem eum mater Academia, & v-
niuersus sacer ordo, in oculis sui Principis videre desiderauit, indu-
strium, grauem, sobrium, eruditum, constatem, vt quem natura, suada,
sophia; ob ingenii, eloquii, doctrinæ meritum, suum sibi mystam ele-
gerunt. Atque ita, in specula tali constitutus Censuram Orientalis Ec-
clesiae, Latio donatam, nobis optimis illustrauit. Ad Wittembergenium Theolo-
gorum inuestiuam, docte & luculenter, lacefitus respondit. De vera & falsa Ec-
clesia discrimine, tres libros egregios conscripsit. Itemque Iustum Josephum fecit.
Ecclesiasticas Partitiones. Quæstorem seu de parsimonia & frugalitate, atque ad
ex: rem Notas in Euangelia Matthai, Marci, & Luca Tomo unico comprehen-
dit. Vna restabat Oratio de Ratione studij ad Nicolaum Volscium Regni
Marsalcum Mecenatem suum conscripta, ni mors præuenisset impri-
menda: sed & hanc iam suo patrono posthumam, vii par erat reddi-
dit M. Iacobus Janidliouius I. V. D. Anno 1619. Decuit enim tanti viri
vigilias ab interitu vindicare, quem vniuersi Polonia Antistites sum-
mo in honore ac veneratione habuerunt, & quo pauci Theologizæ do-
gma purius atque nitidius explicarunt, pauci errores sectariorum e-
loquentius atque validius confutarunt.

IO. SCROBCOVICIL.

O vere charitum grata cohortibus
Ingens Sarmatici gloria sanguinis
Doctrina exhilarans lumine, ristula
Flamen quos alit incliti.
At non ut reliquum de sophicogrege

L 2 Vulgus,

Vulgus, sed rosei ceu Hyperionis
 Fax, verrens patulos dum aetheris ambitus
 Ignis spicula differit.
 Non te luciflum triflia nubilant
 Non te flammicomum nubila polluunt
 Lux es tota rubens, totaq; candicans
 Lux es totaq;stellulans.

LXIII.

STANISLAVS GREPSIVS.

Nicolai de Bodzecin auditor, multiplici laude nomen suum immortale reddidit, nam & trium linguarum exacta notitia, quæ ad homines illustrandos vna fere sufficere semper existimata est, non exiguum partem in huius viri laudibus occupat, & vniuersitatem Philosophiae perfectissima cognitio, luculentum testimonium præstantis ingenii exhibet, & singularis prudentia atque eximius rerum usus, idem quoque dicunt, sed in primis eum summum religionis ac pietatis studium commendat, quod ipsum certe nunquam interire nomen illius patiatur, & quod eum amicum Magno illi Socolouio fecerat, qui ipse pius & omnia prudens, non nisi similem sibi moribus & doctrina Grepsum amare potuerat. Viri enim sapientes non nisi ab æqualibus redamari patiuntur. Et hoc istud erat, quod Patres Academicos mouerat ut Grepsum, artium liberalium Magistrum creatum, in publicam stipem, & domum Professorum Maiorem vocarent, vbi scriptorum omnium genus euoluens, Gulielmi Budæi doctissimis libris de Asse, suum quoque de Multiplici Siclo & Talento Hebraico supplementum, cum summa nominis Polonici gloria addidit. Item de Mensuris Hebraicis t. m. ari dorum quam liquidorum, & Geometriam Polonicè scriptam. Sed ut nihil est in rebus humanis perpetuum, non diu vitalis, ætatis sexto & quadragesimo, quasi terris tantum ostensus, ante diem eruptus est, anno salutis per Virginem partæ MDXXII. Conditusque in Æde S. Annæ, ad parietem dextrum, à porta communis, qua templum ingreditur, addita inscriptione.

VIRO NOBILI STANISLAO GREPSIO.
 IN UNIVERSITATE CRAC. PVBLICO
 PROFESSORI, LATINE, GRÆCE, AC HE-
 BRAICE PERITISSIMO. VITA ET MORI-
 BVIS PHILOSOPHO. STANISLAVS SOCO.

LOVIVS

SCRIPTORVM POLONICORVM.
LOVIUS AMICO ET COLLEGÆ SVO
POSVIT. A. D. MDLXXII.

85

Io. COCHANOVIL.

Grecum te, an dicam, Grecifacunde, Latinum
Ambigo: sermo ita erat notus vterque tibi.
At tu Sarmata eras sed cuius ob os sua Graij
Ora obuertebant, Aufonyjsq; sua.

IOANNES LATOS.

LIV.

Cracoviæ honestis parentibus natus; Rethor, Philosophus, Mathematicus atque Medicus excellentissimus, non vulgarem fabricationibus quoque in Ecclipses atque Cometas aliquot. Tantos enim ea in scientia progressus fecerat, ut nemo illum ætate sua vicerit, (in Crac. An. Polonia præsertim) paucissimi æquarint. Quare nimium sisus sibi, auctoritate lauream consecutus in Acad. sus erat Calendarium à Greg. XII. promulgatum, per Clavium aliquos correctum, calamo laceſſere, consultius eam in rem aiens se aliquid adferre posse. Cæterum quia vox vna fuit, eaque obstinata, ideo nulla: cum &c ipse Academia neglecta, concessisset in Russiæ tractum, scissum tunc ab Ecclesia Romana, ob festiuam ut aiunt illam promulgationem Calendarii, diuertissetque ad Ducem Ostrogium Constantinum, Palatinum Kiouensem, potentem tum patronum omnium Schismaticorum. A quo liberaliter exceptus, & benigne habitus, scripsit proprio iudicio Correctionem Calendarij, quam nec peritiores postea aliqui improbarunt; licet & oppugnarint etiam nonnulli, Ast ego Ecclesiæ decretis standum putarim, quæ errare non potest.

NICOLAI ZORAVIL.

Postquam circuitum stellatus ficerit orbis
Cuncta ad pristinum sunt redditura statum:
Et tu Latoſi addisces elementa secundo
Et studiosius eris Doctor & Astrologus.
Atque iterum iuſſu Romani Praefulis auctor
Hic erit Idus qui non male constituet,
Quoque fuere prius fient hac cetera cuncta
Si licet antiquis credere dogmatibus.

L 3

Tunc

Tunc memor ad nullos discursos exsere dextram
Et tibi te misericordia sit satis esse semel.

IO. SCR. OBCOVICII.

*Cur vni tantum Latos natura fauisti?
Est modus. Animis lapsus hic ingenio.*

LXV.

VALENTINVS VIDAVIVS.

Cognomen à natali solo Vidava, insigni Siradiensis terræ oppido (hæc autem media inter Maiorem atque Minorem, Poloniae iacet) mutuatus, excellens in fuit ingenio, ut non à patria decus mutuari, sed ipse præstare videatur. Principijs Grammatices domi imbutus, vbi per etatem licuit, ad Academiam Crac. perrexit, & in disciplinam se-
se Stanislai Grebsi tradidit; quo informante ac promouente, cum Si-
Sub Iosepho mone Sirenio, Martino Viasdouio, Bartholomæo Vargocio, aliisque
Vrendouio viris clarissimis, primam in artibus lauream una obtinuit. Tandem in
Artistica Magistrum promotus, summaque professionis Theologicæ, temporis
facultatis successu laurea donatus, atque in auctoribus cum sacris tum profanis
Decano. egregie versatus, supremam diu scientiam Theologiam magno audi-
entium concusso explicauit scripsitque librum de Indulgencij longe doctissi-
mum & utilissimum, contra negantes eas posse iure aliquo fieri, &
Orationis nonnullas, quarum duæ eidem libro annexæ visuntur. Una,
qua, Scholasticam Theologiam: altera, qua Collegam suum Martini-
num Pilsensem defunctum laudauit. Illum vero, Io. Clobucius, no-
stra ætate Orator præstantissimus. Conditus in Aede SS. Omnis, ad
dextrum maioris altaris latus, tabula marmorea supra fores sacrissimæ,
cum hac epigraphe, appensa.

REVERENDO AC CLARISSIMO DO-
MINOM. VALENTINO VIDAVIO, PHI-
LOSOPHIÆ ET S.T.D.S. FLORIANIDECA-
NO. HVIVS ECCLESIAE PRÆPOSITO. AC
ALMÆ UNIVERSITATIS CRAC. ALI-
QVOTIES RECTORI VIRO SPECTATÆ
VITÆ. PROFESSORI DOCTISSIMO, DE
ECCLESIAE DEI BENE MERITO. VIVVS
ENIM HANC ECCLESIAM STRVCTV-

RA

R A N O V A O R G A N O R V M . Q V Æ I G N I
C O N S V M P T A E R A N T O R N A V I T . P A -
V I M E N T V M D E P R E S S V M E R E X I T .
S V B S E L I I S C O N D E C O R . P R Æ P O S I T V -
R Æ P R O V E N T V S I M P L I C A T O S S V A
D I L I G E N . A V X I T . E X E C V T O R E S H O C
M O N V M E N T V M P O S V E R V N T . V I V A T
D E O . O B I I T A . D . M D C I . D i e 12 . N o u e m b . æ t a t i s
L I X .

I A C O B I V I T E L L I I .

Sarmatiae vt tenebras monstrosaq; dogmata circum
Cociri infudit prodigio sa lues.
Tunc Vidauus velut ethereo delapsus olympos
Sol, proprio noctem lumine abegit atram.

I O A N N E S M A C I N I V S .

LXVI.

E Quostris ordinis maioribus, in Palatinatu Siradiensi natus, exotis
carum linguarum peritia, vel exterorum hominum testimonio clari-
rus, quibustum ob ingenii præstantiam innotuerat; maxime Iosepho
Scaligero Græcarum litterarum Coryphæo. Erat quoq; familiaris Ca-
rolo Sigonio, colebatur & à Turnebo atq; Vtino, & omnes qui ali-
quid de ingenii poterant iudicare, amicitia atq; honore dignum exi-
stimarunt. Sed inter omnes Io. Cochanoius, Sarmaticus Vates, qui
pro ea, qua inter se deuincti erant amicitia, tale in eius Lexicon Latinopo-
lonicum Epigramma lusit

Accisis Italum rebus, Romaq; subacta
Cum patrum fugeret lingua Latina solum:
Exul Sarmaticis vli: ro consedit in oris
At sane illam huius non piget hospicij.
Huic datus interpres Macinius vt pote clarus
Æque Romano ac Sarmatico eloquio.

Tum inter alios & Petrus Roysius Hispanus
Hoc ubi vidit opus Macini Roma politum
Dixit, habentne suum Sauromata Latium?

Magne etenim ac diurno labore, attulit nobis vocum singularium
interpretationem in opere illo sufficientissimam: atq; non hic cessan-
dum ra-

dum ratus, è conuerso iterum *Polonicolatinum Dictionarium* fecit, primusque ex Sarmatis Calepinum, aliosque de re litteraria metitos, in volum obsecrarum illustratione, atque vernacula interpretatione imitari cœpit. Clarus fuit & carminibus pangendis, siquidem à cunabulis pœne in litteris eruditus, deinde inter Philosophos enutritus, exactam Hebraicæ, Græcæ, Latinæ, aliarumque linguarum scientiam consecutus est. Ætate vero adultior, ad exquisitiorem ingenii cultum Italiam, Hispaniam, Galliam, Britanniam, aliasque Provincias emensus est. Post in patriam redux Magno illi Regi Stephano Bathoreo perpetuo adhæsir, & ob prædictas animides, insigni anno reditu ab illo donatus fuit.

I A C O B I V I T E L L I I .

*Fama decusq; tuum tanto conspectius in te
Nomen habeni Macini maxime gente tua.
Cum generi illustriq; tua stirpi atque retusa
Nobiliora addū stemmata ab ingenio.*

LXVII.

N I C O L A V S C O P E R N I C V S .

Non est quod in celebrando Nicolao Copernico desudem, quem ipse terrarum orbis, insigni illa, de motu terra assiduo, sua opinione ab illo illustratus prædicat. Is Torunii in Prussia natus, sumptis in puluis vero suus laco- diuersas Germanorum Academias inuisit, tum & aliorum, vbi tum bus Cobili- hæc studia florebant. Carus in primis ob singularem eruditatem ex- nius scripsit cellentibus in Borussia, viris, summaque dignitate præditis; in his Ioan. Astrorabij declaratio- Dantisco Episcopo Varmiensi, & Io. Tidelmano Episcopo Culmensi, nem. à quo postea Collegio Canonicorum Varmiensium adscriptus fuit. Utque ad posteros etiam manaret suæ scientiæ utilitas, ad scribendum, quæ recte cogitasset, obseruassetque, animum appulit, & adinuenit nouam, veteribusque incognitam Astrorum supputationem, circiter annum 1540. Cuius, cum plurimos alios sectatores inuenit, tum è discipulis acutum illum suum Tychonem. Reuera enim vt Hercules Athlante laborante cœlum sustinuit, ita ille Ioanne Regiomontano populari suo deficiente, motuum cœli doctrinam discipulis suis restaurauit, atque omnes sua industria Mathematicos plurimum iuuit. Tu plura de illo, vide apud Nicolaum Mulierium in Praefatione super

Io. Regio-
montanus
Borussus
insignis
Mathema-
ticus.

Reuelu-

SCRIPTORVM POLONICORVM.

89

Reuolutiones ipsius. Reliqua manuscripta ipsius asseruantur in Biblioteca Episcoporum Varmiensium, quæ nuper reuidit clarissimus vir. D. Ioannes Bioscius Ordinarius in Acad. Crac. Mathefæos Professor cuius nunc prodiit *Arithmetica Integrorum*, aliaque in dies expectamus, uti promiserat sub finem libelli illius.

NICOLAI ZORA VII.

Luppiter ut vidit quod mente Copernicus orbe
Contra natura iura creasset homo.
Ut vidit cœlum sianâ statione teneri
Currente & terrâ sydera stare bene.
Anxius atque memor quid possent bella Gygantum
Aut aliquem in terris fors supereesse Deum
Ecundis quarit Diuorum matribus, an sit?
Quæ tantum dicat se genuisse virum.
Non sumus illius Diuæ dixere Tonanti
Sed Iagellonis docta palestra parens.

IO. SCROB COVICII.

Cur metam Lachesis non ponit di Mathefis,
Omnia ad exactos quæ reuocas numeros?
Conditor ecce tuus moritur. Qui tempora mensus
Debuit heu ipsiis cedere temporibus.

IACOBVS UVIECIVS.

AVU Hæret.

LXVIII.

Theologus Societatis IESV, & Concionator celeberrimus, nec non Hæreticæ prauitatis impugnator acerrimus. Ipse enim primus è Societate, quasi aliam ac turmam militum, in gliscentes tum per Poloniæ Nouatorum factiones, duxisse videtur. Nascente enim in Marcioliam Rebastizatorum ac Sacramentariorum peste, impios eo-^{mas Grae-}rum conatus, qua concionando assidue, qua stilum versando fregit, vt & Hebraicæ Tomi illi duo suarum Concionum in anni totius festinitates atque Dominicæ conscripti testantur, & Apologia. Itemque B. blia, notis illustrata, & in eum ser-^{ca.} patrium sermonem translata. Natus ipse in oppido Maiotis Poloniæ Va-^{In primis} gouecensi, puer Crac. in Academia Philosophicis studiis operato po-^{su De con-} fessione Sa-

M

suit, gu-

cramenta-
ritorium Sen-

domiriensis. Item de Purgatorio. Item Dialysm assertorum Iacobi Niemoieuicij. Item de Ecclesiæ contra eundem. Horarias preces B. M. V. Vitam & doctrinam Christi Latine vero scriptis Defensionem sacrifij Missæ, aduersus Franciscum Stancarum. Item Libellū pro divinitate Christi Domini & S. f.

Primam in suis gustatisque ibidem Theologæ rudimentis, in Germaniam, & in
 philosophia de in Italiam ad excolendum magis ingenium profectus, quia ad su-
 lauream preum pietatis apicem, totis temper præcordiis anhelauit, religio-
 in Decana- sum vitæ genüs inter P.P. Societatis Iesu amplexus est. Atque ita sa-
 tu Alberti cerdos in patriam reuersus, insultantibus tum nouæ vineæ Patrum,
 Leopolien- s Anno non Hæreticis solummodo ipsos (quos ille solus pñne Domino coo-
 1559 sum- perante in Maiori Polonia perfregit) verum molibus Catholicis quo-
 pñst.
 Anno salu- que, qui tum se summos Politicos iactant, cum fraudum Machiauel-
 tis 1564. listicarum cuniculis Ecclesiam Dei oppugnant, & depresso Hæresim
 Habuit & fauoribus suis attollere caput, virusque ipsum reallumere vires, facil-
 in Societate lime sinunt; magno fuit non adiumento solum, sed etiam ornamento
 contra. Fuit eadem ætate & alter Vniuersitatis Ioannes de nomine, qui scriptis de
 neum laco- morbo Ira & Curatione eius. Obiit diem suum bonus atque eruditus Pa-
 bum Vagro uocensem ter Cracoviæ Anno MDXC VII.
 qui postillas
 in Euan- gelia scri- pñs.

MICHAELIS GRODZICKI.

Quod septena decas Regi perficerat olim
 Biblia quæ dederat vertere sacra virum,
 Sarmatica vertit Vniuersitatis Biblia lingua
 Quod tantum Ægypto fecerat agmen, agit.

LXIX.

MARTINVS SMIGLECIUS.

A Lter in stadium Athleta, Theologus & Concionator PP. Socie-
 tatis Iesu, Martinus Smiglicius prodeat. Is puer iis litteris qua-
 vere ut sunt, ita & appellantur humanitatis Cracoviæ in Academia
 imbutus, lauream vtramque in Philosophia adeptus est; & in vtra-
 que orationis facultate Græca nimirum & Latina, cum laude aliquan-
 diu versatus, in Societatem à patribus receptus est: inter quos exactis
 Ann. salu- summo zelo annis aliquot, pugnauit, & valde cum Anabaptistis Vil-
 tis 1581. nensibus, quos & scriptis Latine ac Polonice passim editis repræ-
 Scriptis cõ- hendit, multosque superis fauentibus, ab Arianiismo & æterno præ-
 tra Faustū Sonciniūm cipitio ad gremium Ecclesie reuocauit, docto illo Tractatu De verbo in-
 Anabapti- carnato conscripto, tum & alio De baptismō predestinatōrum. De diuinitate
 stam. Item Christi. De vsura. De vocatione Ministrorum seu Nodum Gordium. Atque pro-
 que noua pter studentium utilitatem Logicas Quæstiones ac minutiora alia vernac-
 Monstra cule facta, quibus aut religionem Catholicam propagaret, quam sem-
 Arriani- per ab osoribus zelozissime tutatus est: aut ciuium mores corru-
 smi. ptos.

ptos, præcipue iuuenum, instauraret. Quibus & suam vitæ innocentiam simul testatus est, & omnes suæ Societatis Patres, in vinea Domini incessanter laborare, neminem vero otiosum viuere, suis Polonis declarauit; verum hunc in illa; istum, in alia professione versari: omnes autem vnum scopum & finem intendere CVRAM SALVTIS. Talis fuit & Martinus Laterna Drohobicensis qui Decachordon Spirituale & Orationes plures scriptis. Talis Georgius Tyskievicius qui contra Torunenses Haereticos & de perfectione hominis iustum opus consecrit. Tales & cæteri, quos hic omitto.

IO. SCROBCOVICIL.

Quid pampinosam dicere Pythie
Vitem, quid aedes dicere gemmæ
Vlmo maritatos racemos
Cerulea Techios genitrix?
Quid transitura diuicias refers
Persai Amyntha? quid canis aureâ
Radice vitem pampinis &
Aureolis rutilam flagellis.
En vera virtù Smiglecius, pios
Doctosq; mundo parturiens botros
Suis queant qui fistibunda
Delicis hilarare corda.

PETRVS LILIA.

LXX.

PLutimos sane cuiusvis facultatis eruditos homines Polonia Major nos tristis temporibus protulit. Inter Theologos quidem Petrus Lilia Præpositus Sredensis & Canonicus Posnaniensis. multis nominibus eminet. Is Posnaniæ, quæ Provinciæ illius umbilicum fere obtinet, oriundus, in Cracoviensi Academia, Philosophicas disciplinas imbibit, earumque lauream assecutus, nobiles adolescentes, tum publice tum priuatim instituit. Postea in Italiam disciplinarum parentem profectus, in ipso theatro Orbis, Romana Academia, Doctoris Theologiæ unum adeptus, insigne specimen ingenii sui declarauit, pluries, cum in diuersis Academiis, tum in Cracoviensi, pro obtinendo loco inter Doctores disputando. Quæ inter alias leges sibi publice vtiles, quib; & seipsum tueretur, & regno esset quam maxime commoda, illud etiam

*Lxx Academia Cra-
couien.*

M 2 sanxit,

sanxit, ut qui alia in Academia, testimonia eruditionis esset consecutus, eorum domi usum, à publica disputatione ordiretur, primumque Vniuersitati promotionem & eruditionem suam probaret. Quod & fecit ille, stiloque candidiore De SS. Trinitate, Orationem contra Arrianos scripsit. Item Salomonem Regem, ad Serenis. Sigism. III. Commentariosq; super Sententias Nazianzeni, quas Gracarum litterarum non ignarus, Latina ciuitate donauit. Scripsit & Actiones pro domo sua, & ad Tarnauium Archiepiscopum Orationes. Et cum in faciendis ad populum Concionibus esset felicissimus, multis principibus viris exstitit gratus, quamuis non diu amatus, breui enim febris oppressus domo sua extulit, virtus cœlo intulit, vere Liliam fragrantem, conditus vero in Basilica Posnanien. tali epigrafe addita,

D. O. M.

REVERENDO DOMINO PETRO LILIA.
S. THEOL. DOCT. OLIM SERENIS. REGIS STEPHANI CONCIONATORI. CANONICO POSNANIEN. PRÆPOSITO SREDENSI. QVI ANNO SALVTIS PARTÆ MDCVI. MENSIS FEB. DIE XXII. ÆTATIS SVÆ ANNO LX. VLTIMVM CLAVSIT DIEM.

Exequutores testamenti fieri curauerunt.

ORE TVR PRO E.O.

Io. IASCOVITI.

Quam bene conueniant propriis sua nominarebus,
Testatur nomen Lilia Petre tuum.
Lilia per celebris vita fama q; perennis
Lilia candoris symbola certa probi
Praclaræ vita & doctrina laude perenni
Flores Petre, tibi Lilia conueniant.

Io. SCROBCOVICII.

O Petre verum lilyum
Toto coruscans corpore
Ninesque mentis candida
Fundens simillig; docta
Et non tibi certissimam

*Virtutis ampla gloriā
Honoris & fastigia
Æterna vendicabās?*

ADAMVS BVRSIUS.

LXXI.

Patria Bresinensis, oppido Masouiae conficiendis pannis celebrissimo, disciplinis ac moribus optimis iam inde à teneris Leopoli imbutus, primaque Philosophiæ laurea in Academia Crac. insignitus, *An. Dom. 1580.* decimo tertio deinceps an. gradū Magisterii in artib. obtinuit: primo que Hierosolymitani Contubernii Præfetus fuit, postea Minoris domus in Acad. Collega. Amicitia eruditorum hominum, in his Simonis Simonidæ, Valentini Vidauij, Andreæ Schonæ, & aliorum æqualium floruit. Neque etiam minori apud Principes & Megistanes gratia fuit, præcipue apud Io. Samoscium Magnum Reip. Cancellarium in amribus, à quo magnis propositis præmiis, in professionem nouiter institutæ à se Academiæ inuitatus, vixit vxorius Philosophica assidue tractans, nec ab interioribus abhorrens litteris, vt qui mite facundus & eloquens à natura, subtilis insuper, & in omnibus dictis, scriptis, atque factis magnopere grauis, quorum alterum Orationes ad Samosciū à se conscriptæ & publice recitatæ probant: alterum Logica Cic. Stoicalibris 4. compræhensa, multum illi litteratum & sapientiæ Antistiti Iusto Lipsio probata.

NICOLAI ZORAVII.

*Quisquā felici vi currere puppe per & quor
Aspice quo splendens sit Cynosura loco.
Ad summos quisquā doctrinā tendis honores
Burſia alma tibi stella polaris erit.
Ambo quidem ad septem sunt sydera pōstā Trionem
Sed rutilant aliis qualia rara losis.*

IOANNES VRSINVS.

LXXII.

Eiusdem Zamolcianæ Academiæ Professor & Procancellarius. Canonicusq; Ecclesiæ ibidem Collegiatæ S. Thomæ, vna cum Academia, à Magno Reip. Cancellario Io. Samoscio excitatae. Lauream in artibus primam, decurso studiorum studio in Acad. Crac. promeruit, *Ann. 1587.* *Magisterij.*

M 3 quin-

quinto & secundam ibidem obtinuit, priusquam ad regimen Gymnasii Leopoliensis (vbi illi & patria) fuisset euocatus. Cui cum annos aliquot præfuerit Conscriptis scholaribus suis Grammatices & Dialectices precepta: tam facili methodo, tamque felici genio, ut altiori litteratura præditis, non pueris modo ea placeant. Inde Patauium profectus, in medendi sese arte quinquennio exercuit, & publice Doctor salutatus, ob eximiam Physices reique Medicæ peritiam, magnam auctoritatis & gratiæ locum, apud Ducem Zamoscium obtinuit, à quo stipendiis non contempnendis inuitatus, multos annos publicum profitendi munus cum laude sustinuit, scriptisque de Osibus humani corporis Tractatus tres. Tandemque sacris Ordinibus initiatus, seuerus in primis Ecclesiastice seruator disciplinæ, obdormiuit in Dño quinquagenario maior, sibi ipsi quidem satis fortasse longæus, auditoribus vero suis, intempeste nimirum ereptus, quos nimirum vigente adhuc ætate, vir iuanius aliorum studiis natus, eruditus potuisse. Cui Fatis concedenti tale Elogium Simon Birkowski Philosophia & Medic. Doct. scripsit Anno 1613.

IOANNES VRSINVS CANON. ET PROFESS. ZAMOSC. DOCTOR MED. VIR SVMMAE ERUDITIONIS ET VITÆ INTEGERRIMÆ. IN OMNI LITERATVRA ACCVRATISSIMVS. IVVENTVTIS INSTYTUTOR FIDELISSIMVS ET DILIGENTISSIMVS. MORIBVS COMISSIMIS. PIETATIS OBSERVANTISSIMS. ERGA PAVPERES, SCHOLASTICOS, SACERDOTES LIBERALISSIMVS. OMNIBVS CARVS, NEMINI MOLESTVS.

IOANNIS SCROBOVICII.

Dum viuet vasto solers Paracelsus in orbe,
Viuet & Vrsinus: Cilus hic alter erat.

LXXXIII.

PETRVS POSNANIENSIS.

Bernardi-
norū Or.

Ordinis D. Francisci FF. Min. de Observant. quos vulgo Bernardinos dicimus, professus, qui ordo in Polonia nostra, cum pieta- te ac

te a deuotione, tum virorum doctorum copia, monasteriorumque
frequentia, potissimum inter alios floret. Tuitque hac nostra ætate
plurimos, & Concionatores disertissimos, & Theologos profundissi-
mos, & omni deniq; eruditio[n]is genere præstantissimos viros, Roch-
manios illos, Goçzanouios, Lencios, Bonaueruras, Gnatouios, Voi-
nas: & in his Chryſtophorum Campium, atque hunc de quo nobis ser-
mo Petrus Posnaniensem. Magnum virtutumque & doct[ri]nae, & in di-
ſputationibus argutum, & in ſcriptione g[ra]uem atque iudicioſum.
Quorum posterior iſte: In quatuor Sententiārum Scotti ſubtiliſimas queſtio-
nes: & in ſingulas anni festiuitates atque Dominicās, trinoſ ſermones conſcripſit,
periteque admodum verba ſingula rebus aptando ſublegit, imita-
tus popularē in illum ſuum Valentiniū Posnaniensem, qui Magiſter
in Acad. Cracou. ſcripſit Propugnaculum Eccl[esi]e aduersus varias ſectas huius
tempeſtatis.

IO. SCROBCOVICIL.

Posna mihi patria est Cracie patria altera Athenæ
Monſtrauit veram religio p[re]atriam
Non potiore loco potui (mibi credite) nasci
Non potiore coli, non potiore mori.

Fuit & al-
ter Petrus
Posnanien-
Canon.
Crac. Me-
dicus Re-
gius qui
ſcripſit de
Fabrica-
tione ho-
minis.

STANISLAVS GRODECIVS.

LXXIV.

Celebris illius in Acad. Crac. Professoris Iacobi Gorscii discipulus
& alumnus, vbi non contemnendos in ſtudiis progreſlus feciſ-
ſet, vt & Orator & Poeta, & Philofophus insignis audiret, primam
in artibus lauream, vna cum Georgio Leopoliensi merito adeptus An. 1561.
est, vnaque cum illo, ſpretis omnibus mundanis, Societatem Iesu
ingressus, multa in ea, idque pro ea, indefeffo ſtudio egit, euaseratque
in ſummum Theologum, & verbi diuin[is] præconem, vt vel ex Concio-
nibus ipſius, quas vernacule ad populum dictabat, & poſtea Latinæ, non inuita
Minerua vulgauit, cuique legenti liquido conſtat. Fecit & alia pluri-
ma laude & approbatione digna (nam & carmen interdum pange-
bat) ſed præcipue elucent, quæ in diſputationibus publicis aduer-
ſus ſacramentariam peſtem gesserat, ſciolorumque fastum firmiſſi-
mis rationibus prolatiſ retuderat. Cui ſocii laboris additi fue-
re. R. P. Radziminius, diuinarum humanarumque rerum pe-
titiflaminus. Reuer. Pater Viſocius multis lucubrationibus poloni-
cis, ac

cis, ac præcipue in uersione speculi exemplorum Maioris, atque venerandus ille Pater Lascius, qui Leuartouiensium Arrianorum confutationem scripsérat, respondentē illis ad argumenta, eodem illo doctissimo Patre Radziminiō.

I. O. I A S C R O V I C I I.

*Crimina Saromatica non iam dominantur in oris
Nam Regnum Lech. Fasq; Themisq; fouet
Hic tonat eloquio commissa piacula pellens
Nec mala sunt culpa, nec mala supplicij.*

LXXV. BERNARDVS PAXILLVS.

Instituti D. Dominici professus, & S. T. Baccalaureus, vit pietate ac deuotione insignis, scientia sacrarum litterarum, zeloque religionis illustris, & qualem Euangelii prædicatorem fieri oportet, aut qualem suorum prædecessorum imitatorem esse decet; quos & olim inclita Familia hæc infinitos pene in Polonia nostra habuit, Hyacinctos illos, Malachoutos, Bartholomæos, Seuerinos, non modo doctos & religiosos, verum etiam in diuorum numerum alios relatios. Et præsens etas plurimos alit, Pegalios, Suscios, Camillos, Chrysolomos, Samuelles, Valerianos, Piecarcios, cæterosque innumeros pietate & doctrina illustres, tum & dicendi præstantia conspicuos. In his & Bernardus Paxillus, cum plurima alia pro Religionis Catholicæ incremento gesfisser, tum contra Anabaptistas & Zwinglianos, aliosue impios quoquis. Tres Monomachia Tomos de SS. Trinitate conscripsit, quos & patro sermone de Primitu succinete collectos euulgavit. Scripsit præterea & contra Schismaticos Roxolanos Papæ, & de librum, & alium Alienationem Arrianorum à Christianismo, inscriptum: tum mi- Proct. one litia Christiana modum, carmine tam Polonico quam Latino.

Spiritus S.
à Filio.

I. O. S C R O B C O V I C I I.

*Bernardi si scire cupis Monomachia quid sit,
Vna omnes turmas vinceret Hæreson.*

LXXVI. STANISLAVS GROCHOVIVS.

Cvstos Crusuicensis. Polonici carminis scriptione longe celeber-
trimus, & certe post Cochanoium primus, licet habeant & alii, in
quo singuli excellant, vt Lubomierscius, Craieuius, Morstinius, Pas-
couius,

couius, Othuinouius, alijque plurimi, quibus sua Gratia inest & le-
pos. Cæterum & Grochouius quæquam modo scripsit, præ alijs com-
mendata habuit. Scripsit autem plurima, & in diuersa materia: quæ-
dam etiam carmine Latino. Prosa vero, ex veteri quopiam authore
Italo, noua forma aut methodo Lauacrum anima, & Bellum Theologicum,
olim ab Andrea Bochnense Canonico & Concionatore Leopol. con-
scriptum, tum Hominis Christiani semitam, patro sermone. Carmine ve-
to Polonico. Augustum resuscitatum; Hymnos Ecclesie annuos. Cantica sole-
niæ. Epitalamia diuersa, Epigrammata item & Nenias in obitum. Samoscij, Do-
brociecij, Macieiouij, Holobuci Cosacki, aliorumque in patria Magnorum viro-
rum. Tandem & ipsi vita functo, nescio quis poetarum, tale Epita-
phium scripsit, quod in atrio templi Carmelitani B.M. V. extra muros
Crac. in arenis, visitatur, haud procul miraculosa imagine Diuæ.

GROCHOWSKI POD TYM LEZY NA-
GROBNYM KAMIENIEM.

I KAPLAN, I POETA, STANISLAW
IMIENIEM.

IAKO TEN GROB POKRYWA PROZNE
DVCHA KOSCI,
TAK MIOSIERDZIEM POKRYI BOZE
IEGO ZLOSCI.
RYM PODCZAS MIAL DOTKLIWY SAM
TESKNIL WCHVDOBIE,
DZIS NIC NIEPOTRZEBVIE ZAMK-
NIONY WTYM GROBIE.
LECZ KTO WIECEY NAVKI, TEN MNI-
EY SCZESCIA TYKA,
NAVKA WSOBIE WSZYSTKO DOSTA-
TEK ZAMYKA.

NICOLAI ZORAVII.

Si Romana micat diuino lingua Marone
Meonio splendet siq; Pelagaviro.
Carmina dum fudit patria Grochouius ore
Non minus illustrem fecit & ille suam.

I.O. IASCROVICIA.

Sedibus Ausonidum migravit docta Minerua
Sarmatico sedem fixit & orbe suam.

Veridici vates surgunt sub nomine Phabi
Millibus cunctis iste futura sanu.

LXXVII

IOANNES CLOBUCIVS.

IN Academia Crac. Philosophiae Professor, & Maioris domus Collega, ingenio, iudicio, & dicendi scientia scribendiique clarissimus, ut vel ex ipsis Orationibus illius ad Petrum Tylcium, & Io. Zamoscium Magnos in Repub. Senatores conscriptis; tum in obitum Valentini Vidauii; ac libello De exercitio stili relichto (qui nondum impressus) apparet. Idem amicorum copia, discipulorum frequentia, conspicuus, & Historiarum peritia, mora iunctaque sententiarum, supra quam dici potest, celeberrimus. Obiit morte immatura Anno 1609. 2. Decemb. & in Aedibus D. Annæ conditus, magnum sui desiderium apud posteros, discipulorumque in Academia copiam, reliquit. Quorum in numero est Io. Rybcouicus Cracoviensis, vir de humanitatis studiis optime meritus, & Theologiaz Professor celeberrimus, cuius extat in luce Eucharisticon in Eucharistia. Epixicon, seu Palmariæ Oratione. Meditationes salutationis Angelica. Manna coeleste. Columba Noe. Psalterium Dechaordum. Praecepta Domini. Academia Christi, tum varia in materia, variis temporibus scriptæ Orationes, precipue autem illæ quatuor, de viro sapienti.

IOANNIS SCROBCOVICII.

Cum primum magnis cœpit clarescere fatis
Præpropera rupit stamina Clobo manu.
Osi longeos tribusset Iuppiter annos,
Quantis auxisset hancc Scholam meritis.
Nontot erunt flores quot erat virtutibus inter
Omnes spectati vita probat. viri.

LXXVIII.

IOSEPHVS STHRVTIVS.

Excellenti Medicus ingenio. Cypriani Louicensis, qui *præsticam medicam* scriptam discipulus; in tantum ea in scientia breui profecerat, ut nemo illum ætate sua vicerit, paucissimi æquarint: non enim Therica solum valuit, quod magna censemur ad cognoscendos diuinos naturæ characterismos; sed in praxi quoque felix, arte sua vitam multis pro-

tis produxit, editoque *Sphignicoru*n libro, cum Patauii Medicinam docuisset, ita ibi ab illis clarissimis Professoribus laudatus est, ut eius libri vno die, octingenta exempla distracta sint. Tandemque reuersus in Poloniam, *Phlebotomiam & libellum de Sale conscripsit*. *Usus familiaritate Alberti Oczkonis*, qui libros De afflictionibus corporis humani egregios reliquit. Conditus Posnaniæ in templo Maiori tale habens Epitaphium.

JOSEPHVS STRVTHIUS, POSNAN.
PHILOSOPHIÆ ET MED. DOCTOR. LIBRORVM GRÆCORVM LATINVS INTERPRES. PVBLICVS OLIM STIPENDIO SENATVS VENETI ARTIS MEDICÆ PATAVII PROFESSOR. ARTIS SPHYGMICÆ PER TOT SÆCVLA ABOLITÆ, NOVVS RESTAVRATOR, POSTE A SERENNIS. PRINCIPIS SIGIS. AVGUSTI REGIS POLONIÆ MEDICVS. QBIIT A.D. 1568.
ÆTATIS SVÆ 58.

NICOLAI ZORAVIL.

Pingere cum vellet præstanti corpore Zeuxes
Tyndarida est vsus taliter arte sua.
Delegit quasdam formâ præstante puellas
Quodq; fuit pulchri transfluit in tabulam
Vult Medici effigiem si quis depingere veram
Non opus ex multis hanc legat ille viris
Nam virtutis adest exemplar Schruti omnis
Illipro multis hic sati vnu erit.

GASPARVS CICHOCIVS.

LXXIX.

CAnonicus & Parochus Sendomiriensis, patria autem Tarnouien sis, quæ ciuitas est in Submontana Polonæ regione, veluti nidus quidam eruditorum virorum, & bellica virtute illustrum illorum Comitum domus, è quorum prosapia fuerat Magnus ille Ioannes Castellanus Cracouiensis, & exercituum Regni Generalis, peregrinationibus longinquis, diuersarum linguarum peritia, rerum militarium pruden-

An. 1567. tia, & de hostibus patriæ victoriis pæne infinitis obtentis, clarissimus. Hic igitur Gasparus natus, Cracoviæ adolescens in studiis annos multos versatus, Andream Troperum, excellentem tum Philosophum præceptorem habuit; & laurea Baccalaureatus obtenta, magnum auctoritatis & gratiæ locum apud Georgium Raduillum Cardinalem obtinuit, à quo (promouente Nicolao Dobrociescio Canon. & Profess. Cracoviensi.) Canonica dignitate & Parochi munere ornatus fuit. Et ne acceptum talentum videretur abscondere, cum multa alia prodignitate Catholice Religionis fecit, tum egregium illum libellum *Anatomia nuncupatum* scripsit quo Torunensem calumnias in Patres Soc. Iesu refellit; aliumque *Alloquia Osiaciana* dictum, quo Hereticorum errores ostendit ac refutat simul, quamvis successu parum felici, quod minus honorificam in eis Regis Anglie mentionem fecisset: tulissetque lane multa acerba & grauia, ni mors senem opportune liberasset. Conditus in Aede D. Petro sacra Sendomiriae, quæ curationis eius fuerat.

IO. SCROB COVICII.

*Non sic vincla manus contratti faederis vnquam
Vinculo amicitia Thesea corda ligant.
Non amplexatur cedro stria firmius vlmum
Doctrina vt virtus pectori nexa tuo.*

LXXX.

IOACHIMVS BIELSCIVS.

Martini Bielscii rerum Polonicarum haud inepti scriptoris F. non in Historia modo, ut pater, verum in Oratoria quoque ac Poetica arte, omnique politiori litteratura egregie versatus. Quo nomine à Io. Cochonouio, Andrea Tricesio, Thoma Dresnero, Sebastiano Accerno, Reyo, atque aliis æuo illo celeberrimis doctrina viris multum amatus fuit & laudatus. Et ut in itinere conficiendo, cum duces nocti sumus, securiore animo viam ingredimur: sic ad omnem excellentem laudis & gloriae cupiditatem, nulla re magis, quam aliorum æmulatione incitamus. Ita & Ioachimus florentissimorum in Polonia scriptorum laudibus ad lucubrandum incitatus, non aliud scriptoris genus eligere sibi voluit, quam quod paterno quodammodo & chæreditatio iure ad se pertinere putauit, Historiam videlicet gentis suæ, quæ à parente scripta, ob hærescos suspicionem à Catholicis lectoribus permisus neglecta fuit. Quia igitur ad humanam laudem multum pertinere sa-

nere sapientes existimarent, in prole patrum decus resplendere, ideo patris ille nomen propagare volens, ē suo penu *Annales Polonicos*, & quidem Polonica lingua cōscriptis, vbi & patrem calumnia liberat, sincerum affitmans Catholicum eum fuisse, & in mortis agone, ritu Catholicō sacrī procuratum. *Scripsit & cōmenis inaugurationem Regis Sigis. III. tum Panegyrim quoque in Nuptias eiusdem.*

*Scripsit &
Epigram-
mata La-
tina.*

ADAMI IANISOVII.

*Sunt qui vernacu' referunt ab origine gentes
Linguā nativas patria iura, leges
Victorias numerant, maiorū stemmata pingunt,
Non pauci laudes hinc meruere suas.
Inclita lechia dum Biel, cī dum gesta recenses
Patria debetur gloria prima tibi.*

NICOLAVS MOSCICENSIS.

LXXXI.

Ordinis Prædicatorum Doctor Théologus, multæ eruditionis & experientiæ vir, vt qui non postreme iuuat rem litterariam, ea methodo vniuersam Philosophiam in compendium redigendo, qua passim imprimuntur Logicarum Institutionum illius libri. Itidem summam Angelici Doctoris, tædiosissimo labore ad formam syllogisticam redigendo. *Scripsit & Elementorum Confessionis libellum: & Tabulas Sacramentorum, Irregularitatum Censurarum, Affinitatis, aliarumque rerum necessaria- rum doctrinam continentes. Similiter. Ordinandorum examinandi modum seu methodum. Denique quas nobis Casuum conscientiae lectiones in Conuentu SS. Trinit. Crac. magna auditorum frequentia publice præ- gebat, breui prælo excussas expectamus.*

*Conterra-
neus vero
suis Mat-
thias Mos-
cicensis in
Acad. Cra-
philosoph &
Professor
mew q; pra-
ceptor poe-
ta haud
contemne-
dus multa
carminum
opuscula
relquit,
mortuus
peste Anno
1623.*

NICOLAI ZORAVII.

*Quam sis doctrinā præstans memorare tacebo,
O Moscicensis cetera scripta tua.
Sufficiet Logice mihi doctrinam arte tyrones,
Signum doctoris posse docere breui.*

ALEXANDER GVAGNINVS.

LXXXII

Comes Palatii Lateranen. Eques auratus, militumque Præfectus. Patria quidem illi Verona fuit, sed pro indigena, Sigismundo Au-

N 3 gusto

gusto apud nos regnante, receptus, cum in Poloniam veniens, strenuum se in re militari probasset. Inscriptus igitur Ciuium numero, totam ætatem celibem exegit (qua fuit septuaginta sex annorum) cuius maiorem partem in bellis Liuonicis, Moldauic's, ac Moschouiticis consumpsit, præfuitque arcii Vitebsensi, quæ proprium distictum habet, annis quatuordecim. Tandem à Marthalibus ludis ad amoeniores Musas conuersus, quo se vere ciuem Polonum declararet, conscripsit Chronicon Polonicum puro & nitido sermone Latino, quod postea & Polonica lingua per Martinum Psaltonium inuerti curauit, additis pro meliore nostrarum rerum cognitione, circumiacentium populorum, maxime septentrionalium barbarorum, geographicis descriptionibus. Obiit Cracoviæ senio laboribusque confectus, partæ per virginem salutis Anno 1614. Ad eius effigiem Augustinus Columna hos vesiculos lusi.

An. 1578.

An. 1611.

Candidè si cernis Lector, cuius sit imago,
Sit quis ille tamen, parte probante proba.
Miles, Dux, Comes; gesuit, coluit, celebrauit,
Arma, Aulam, Musas: Marte, decore, silo.

LXXXIII.

STANISLAVS KRZYSTANOVICIVS.

VRbis Leopoliensis Syndicus, quæ illi quodammodo & patria fuit. In pago namque ditionis suæ natum, puerum pâne aluit vîbs ipsa Leopolis, adolescentem vero bonis litteris imbiuit Academ. Cracou. eundemque mox apud exterios exercitatum, Græca Latinaque facundia excellentem, admirata est Polonia. Siquidem non inter suos ciues modo, clarus fuit ab ingenio, sed in aula etiam ipsa Regis Sigismund. III. multum multis gratiosus, idque vel solo nomine illo, quod Magni Lipsi auditor, & morum imitator fuerit. Adeptus itaque nomen Iurisconsulti in præcipuis quibusvis Europæ Academiis specimen ingenii sui saepius disputando publice declarauit, scriptisque zelo pietatis contra Anglia Heres, reuersus ab illis Parisios, tam docte, tam prudenter, ut politioris etiam litteraturæ viris, Sorbonensibusque ipsis multum sua scriptio probaretur. In patriam redux, vixit vxorius ad annum 1617. & quadragesimum vix egressus, solutis corporis vinculis, quasi terris tantum ostend-

ostensus, in beatorum sedes, exsors liberorum, liber ante diem eub-
lauit.

IO. SCROBCOVICII.

Magnis mirari Stansl. um dotibus auctum?

Magnus eum Doctor Lipsius eruditij.

PAVLVS PALCZOVIUS.

LXXXIV.

IN Osuecimensi Ducatu, equestris Ordinis maioribus natus, litteris
adolescens optime instructus. Idxam optimæ Reipubl. ætate ma-
turius, ciuibis suis limitandam, Statum Venetorum cura solerti & indi-
cio scripsit. Itemque Tractatum de ratione instituendi homini nobilis, & mo-
do, perfectionem eam, qua in eum cadere posse, consequendi. Ipse ab auun-
culo missus, sedecim annos continuos peregrinatus, terras alienas
visit, ac in primis Europæas Regiones peragravit. Reliquit & topogra-
phiam earum ciuitatum ac Regionum, in quibus tot annos commoratus. Erat
enim in eo præter exactam linguarum exoticarum peritiam, inge-
nium admirabile, & prudentia singularis, cum humanitate con-
iuncta. Adhæc iusta proteri corporis statura, quæ dotes hasce exi-
mias longe splendidiores reddebat. Ex quo multum charus cum
omnibus doctis, tum Matthiae Smogulecio Præfecto Bidgosteni
viro similibus virtutibus claro, & qui inter cætera ingenii & stili
sui monumenta, reliquit libellum de Exorbitantij Iurium Regni Po-
lonia.

MICHAELIS GRODZICKI.

Nobilitas genus exornat, virtus sed vtrumque

Gloria virtuti vadit vbiique comes.

Exornat te illustre genus virtus quoque Paule

Est quoque virtutem fama secuta tuam.

SEBASTIANVS PETRICIVS.

LXXXV

IT a semper nostros non infelices esse, doctissimis quoque externis
hominibus visos, manifestum est, vt quanquam eam doctrinæ &
ingenii possessionem sibi præ nobis propriam esse vellent, ingenii
tamen nostrorum ita locum reliquerint, vt & viuos in societate
sua

*Grutin us
erat disci-
pulus Ber-
nardini Pa-
terni pri-
marij Me-
dicinae Thio-
rica Aca-
demie P.
rati & pro-
fessoris, at
que Alexæ-
dri Mass-
ris practica
Medicina
Professoris.
Ann. 1574.
Magisterij
vero gra-
dum 1583.*
*sua tulerint, & defunctos, ex litteris que tantum notos, laudationibus
sint prosecuti. Omitto igitur hic peritissimum in Medicis Stanislaus
Porembny Sendomiriensem. Omitto illum laudatissimum Andream
Grutinum. Andreæ Tencinii Palat. Crac. Medicum, qui Minoris do-
mus in Vniuersitate Crac. Col'ega, scripsit doctissimum illud in Fe-
bribus pestilentibus & malignis consilium. Omitto & Martinum Ni-
colaum apud Hispanie Regem in illustri loco & fama Medicum; &
nostra ætate aut patrum, Zachariam Birhy, quide Epidemia scrip-
rat; Simonem de Louicz, cuius nunc Enchiridion Medicinæ docto-
rum virorum manibus teritur; Iosephum Vrendouium & Simonem
Sirenum, quorum vterque ingenti volumine herbarum naturas Po-
line explicavit. Vnum tantum appono, longo rerum vsu & experi-
entia insignem Sebastianum Petricum Pilsnæ honestis parentibus na-
tum, atque in Academia Crac. à Martino Pilsnense celebri tum Phy-
sico, suo populari eruditum; qui primum in artibus honorem sub Va-
lentino Vidaui nobilissimo iuxta ac doctissimo pro tunc Artistarum
Decano promeruit, eosque in Philosophicis ac Medicis studiis pro-
gressus fecit, vt facile in Belgium primo, atque in Italiam deinde pro-
fectus, Doctoris laurea à Patauinorum Medicorum Collegio, mitifi-
co omnium consensu fuerit donatus. Inde reuersus Macicioiui Cardinalis primum Archiatrus fuit, postea Demetrii Moscouitici Princi-
pis. Quo à perfidis subditis occiso, iterum in patriam varia fortuna
delatus, atque quieti deditus Politica Aristotelis in natuum sermonem, atque
Oeconomicā verit. Similiter Horatium, quem & notationibus illustravit. Epi-
grammata variolis; & Remedium contra pestilentia vim. Scripsit & Psalte-
rium carmine Polonico. Io. Cochonouium æmulatus, sed non euulgauit.
Notauit & res gestas sui temporis, sed quas Io. Innocentio F. itidem
Medicæ dedito & omni fere liberali doctrina imbuto, prosequendas
commisit, additò Historiographi titulo, & stipendio assignato, vt per-
petuo ex tunc suum Academia Historiographum habeat. Sibi vero i-
pse hoc Cenotaphium posuit*

*Eum secu-
tus Sextus
Leopolien.
fissedit
lb. 4 de
Themis
Salersius
& Sebas-
tianorus,
q. u. Pele-
montanum
in Poloni-
cum verit. Latine vero de Phlebotomia scripsi. De Febris. De Venenis. De curatione pestis Po-
lonie. De fraudibus Iudaorum. De Genealogia ipsorum. De secretis Medicinae & Panegyr. m Lati-
nam ad lo. Duciem Ostrogum.*

D. O. M. S.

SEBASTIANVS PETRICIVS
ILL. CARDINALIS MACIEIOVII,

A CON-

SCRIPTORVM POLONICORVM.

115

A CONSILIIS MEDICIS ET ITINERV M COMES.

PROFESSOR IN LYCEO.

PHILOS. IN VITA, MEDICVS IN MORBIS ARCENDIS
REGNO, VRBI, OMNIBVS.

SCRIPTO, EXEMPLIO, PRÆCEPTO PRODESSE STVDVI.
ARISTOTEL. HORATIVM, NOSTRATEM LINGVAM DO-

TYBERIM, RHENV M, RHODANVM ADII. (CVI.

BORYSTHENEM ET HOSTILEM MOSCVAM SENEX IN-
RARVS IN OCIO, FREQVENS IN LABORE FVI. (VITVS BIBI.
NESCHIO AN PROFVI: HOC VERE DIXERIM, FVI.

VIDISTI ME HOSPES: PERSPICE RVRSM TE.

VIVIS SI LABORE ET VIRTUTE COMMVNIBONO VIVIS.

SI VITAM INVITAM, MVNDVM IMMUNDVM PVTAS.

SI HOC VT MINIMVM INQVINERIS CVRAS.

MOR. ANNO DOM.

ÆTATIS.

Io. IASCROVICII.

En decus, en f. m. a merito pars maxima nostra

Petricius columen, Pieridumq; salus.

Corporis, ac animi præsto exoptata medela,

Dum seu à toties morte trophya refert.

Deuicta Lachesis viuit, nam pignus in atram

Armauit Parçam: hac prole perennis erit.

SEVERINVS LVBOMLIVS.

LXXXVI.

Omni ferè litteratura imbutus, Theologicis potissimum disciplinis excelluit, ut vix parem in ea Scientia ætas nostra tulerit. Is Canonizationis D. Hyacinthi Procurator à familia sua Dominicanæ constitutus, vnuersam illam, qua par erat fide & diligentia conscriptam, typis Romanis excudit curauit, ibidemque Christi Seruatoris nostri, à primo parente Adam genealogiam, præfiguratam & productam, multo labore in tabula ænea depinxit. Theatrum Concionatorum, seu Officinam Prædicantium Venetijs cum esset, conceptam & partam in lucem dedit. Turrim Babel, seu Hæresiarcharum omnium catalogum, mirabili ingenio & laudabili opere Cracoviæ in tabula exhibuit. Arque demum totius sacræ scripturæ quæsita, Theologorumque summorum circa ea dogmata, duodecim Tomis, per distinctiones, methodo resolutissi-

O ma, con-

ma, conscribere voluit; sed morte præuentus haud perfecit. Reliquit nihilominus septem iam concinnatos, quamuis non limatos; & primum quidem se viuente prelo excussum, quatuor fere millibus distinctionum constantem, quem *Introductorium Generale ad subsequenter tractationem appellare* voluit, cum totum opus *Monotestamentorum Evangelicum* appellatum, sex & triginta millibus distinctionum constare debuerat. Deus ingratis & indignis nobis hunc tantum virum, ætate licet prouectum iam & grauem, viuacem attamen & robustum, præmature sustulit, qui in partibus Septentrionalibus nostris, ut & alius eiusdem Conuentus S.S. Trinitatis professus, Bartholomæus nuncupatus, in Cathedrali Ecclesia Ordinarius Concionator, malleus fuit Hæreticorum, flagrum improborum. Et qui ita omnis scibilis doctrina fuit refertus, ut parem eum eruditione, cum aliis quibusvis extraneis existimem, tum suo præceptorri Bartholomæo Medinæ.

IO. SCROBOVICII.

*Hosibus ut prodant multi fugere cohortes
Ut capi ut alij profugiunt propriis.
Profugus Hebreis Lubomli ut castra sequaris,
Christiadum fidei præco decusq; stas.*

LXXXVII.

THEODORVS SAVADCVS.

Stanislaus Sauadcius scriptor examen de Astrologia in Acad. **H**Aud in amoenus soluta & ligata dictione scriptor; cum & in Irre fuerit non mediocriter exercitatus, & in Historiis omnium ætatum, omniumque populorum, sed præcipue Polonarum optime versatus. Vtriusque argumento sunt scripta, partim Polonice, partim Latine à se conscripta. *Processus scilicet iuris Polonici, Compendium Legum, Synopsis Annalium Polonicorum Politicarum Oeconomicarumque questionum libellus.* aliaque minutiora plurima, quæ eum longe maiorem fecissent, si sautor sibi aliquis, atque pinguior fortuna obuenisset. Alias, demissi hominis virtus haud quaquam emergere potest, quæ vt vitis, nisi arrundinem aliamque nausta fuerit arborem, qua nitatur claviculis, & se erigat, iacebit humili inulta, nec poterit è tenebris domesticæ obscuritatis emergere. Et hinc illud est, quod plurimi non modo in Curia atque foro, sed in litteris etiam ac libris, rei prodeesse publicæ volentes, ad summam deueniant inopiam, nec exæquato cum exte-

ris sūc.

tissimo nomine, pene contempti & inglorii fatis concedant; quod nimis Patronos non habeant qui conatus eorum promouere velint. Vnde in simili vita, vix dissimile Fatum fuit magnorum alias illorum virorum Pauli Scerbicii & Gregorii Czaradzii: quorum alter Secretarii titulo ornatus Promptuarium statutorum Regni Poloniae conscripsit. Speculumque Saxonum, atque Iusti Lipsii Politica in patrium sermonem conuertit. Alter vero Syntagma Processus iudicarij. Foridica Nouella Constitutionis Regni Poloniae. Paratilia statuti Herbultani. De origine Sarmatarum libellum, deg partu B.M.V. Poema conficit.

I.O. IASCROVICI.

Vt gen. rosa aquila haud suevit generare columbas
Aet aquilas solem qua nitidum afficiant:
Sic fortes generat natos vis magna parentum,
Ex magno magnus fit * Patre Sauadcius.

Scripta
Scerbiij.
in Academia Medicina Pro-
fessor fuit
Orator ex-
cellentissi-
mus.

ANDREAS SCHONÆVS.

LXXXVIII.

Qvis in Andreæ Schonæi exiguo corpore, atque sedato vultu, adeo ingentes dotes, versatileque ingenium latuisse credideit? Hic enim immenso captu, vastaque memoria, scientiarum omnium rationes, reatus grammaticosq; apices complexus I. V. ac S. Theol. Doctor, Philosophus, Mathematicus, itemq; Poeta laureatus ac Orator excellentissimus, omnes eas artes cum laude professus est. Cumque à Magno illo Socio- Louio eruditus ac pene enutritus, Magisterii dignitatem in Acad. Crac. sub Decano Martino Slachcinski obtinuit, in Italianam vt Medicæ rei operam daret, cum aliis condisci- pulis suis alegatus fuerat. Sed vt ars Medica corporibus medetur, sic post Magistris animis Theologia, cuius ministræ sunt artes vniuersitæ; ita & ille quoq; rem. exactis Patauii eo in studio annis duobus Gauci ac Diomedes exemplo, & ea cum aureis permutoauit, & ab illis castris, ad Theologorum castella physicus haud contempnendus iā transit. Doctorq; Iuris Romæ reseruatus, breui post Cracoviâ reuersus Professoris munus sustinuit: & tandem successive ob summâ doctrinam, & parem doctrinæ pietatem, cōmunitibus omnium votis suffragiisq; una cum Basilio Golinio in Æde SS. Trinitatis palliū Professoris & mitrā Theologi meritissimò accepit: quā & gessit, ita decenter, ita decore, vt non domi tantū doctrinæ gloriam, Procællariausq; honore conspicuus esset, verū etiam foris innotesceret magnis & eruditis viris, ac in his Iusto Lipsio acri illi & graui-

Bacca-
lauri-
dū A. 1584.
ob
Decano
Slach-
cinski
obtinuit
in
Italyam
Medica
corporibus
medetur
post Magi-
steris
animis
Theologia
ministræ
sunt artes
vniuersitæ
exactis
Patauii
eo in studio
annis duobus
Gauci ac
Diomedes
exem-
plo, & ea
cum aureis
permutoauit,
& ab illis
castris, ad
Theologorum
castella
physicus
haud
contempnendus
iā
transit.
Doctorq;
Iuris
Romæ
reser-
vatus,
breui
post
Cracoviâ
reuersus
Professoris
munus
sustinuit:
& tandem
successive
ob
summâ
doctrinam,
& parem
doctrinæ
pietatem,
cōmunitibus
omnium
votis
suffragiisq;
una
cum
Basilio
Golinio
in
Æde
SS.
Trinitatis
palliū
Professoris
&
mitrā
Theologi
meritissimò
acepit:
quā
&
gessit,
ita
decenter,
ita
decore,
vt
non
domi
tantū
doctrinæ
glori-
am,
Procællariausq;
honore
conspicuus
esset,
verū
etiam
foris
inno-
tesceret
magnis
&
eruditis
viris,
ac
in
his
Iusto
Lip-
sio
acri
illi
&
grau-
i
inge-

ingeniorum aestimatori. Tu qui genium viri & ingenium pernoscere cupis, vide *Orationes à se editas In Victoriam, & Obitum postea Magni Zamoscij: In ingressum in urbem Georgij Raduilli, Bernardi Maciejowij, Petri Tylicij Episcoporum Crac.* Similiter *Panegyrum Carolo Austriae, & Dietrichstein Epi, copo Olomucen. Fidum Comitem Tencinio, & carmen in nuptias eiusdem & tandem Octonarios in obitum Socolowij præceptoris sui;* & quantus ille vir fuerit, quantumue in vitroque scribendi genere valuerit, facile videbis; siquidem ut è vestigio Hercules, sic è scriptis pauculis, ingenii doctrinæque prestantia cognoscitur. Clariuit idem & Græci sermonis peritia, cuius studio tantopere in senectute oblectabatur, ut etiam ad initandum alios, fundauerit de demesso suo perpetuum in Academia Græcatum litterarum Professorem. Et cum alia plurima, pro attingendo nomine illius, Rector Generalis aliquoties creatus, fecisset, tum scriptis quoque eam suis apud exterros illustrare magnopere voluit, quo & posteritati simul, se non otiosam vitam traduxisse probaret. Cæterum quia citius quam oportuit, conditionis humanæ necessitas, suos conatus præpediit, id eo præclara multa quæ scripsit, inchoata tantum reliquit, perfecta non cius primus plane (vii est & liber ille, cui titulus *NIHIL ET OMNIA*) quæ nec scio *Tyliciana fundationis Orator* an aliquando sint lucem visura, præter carmina pauca & *Orationes*, quas breui in lucem prodituras speramus. Defuncto Poetæ certatim omnes parentarunt, inter quos & Laurentius Smiescouicius publicus eius *Orationes plurime* & *S. Th. Profes.* *Scriptor carmina Smiescouicius plurima & Orationes.* Elogio est ornatus.

DEO MAX. IMMORTALIQ.
NOMINE MAGNO.

M. ANDREÆ SCHONEI GLOGOVIEN.

S.TH.PROF.I.V.D.PROCANCELLARIO VNIVERSITATIS
ATQVE HVIVS ECCLESIAE DECANO.

DVRATVROQ.

DVM STABIT INCLYTA ACADEMIA.
EIVS TVM DICENDI, TVM SCRIBENDI LAVDE ILLV-
STRATA EIVS COPIOLIS, QVA IN PROFES. GRÆ-
CÆ LINGVÆ.

QVA IN ALVMNOS STVDIOSOS COLLATIS.

AVCTA ET ADIVTA

DEVS OPT. BENEFICIENTISS.Q.

QVEM

SCRIPTORVM POLONICORVM.

119

QVEM VIR INNOCENS CASTE SANCTEQ. COLVIT,
IVBEAS ESSE BEATVM.
MDCXV. XVIII. Maii.

MICHAELIS GRODZICKI.

Schoneus ingenti conscripsit mole volumen,
Quo clausit toto quidquid in orbe latet.
Omnia nil vocat haec libro qua clausa tenentur
Schonee nil scribis, tu sapi ergo nihil
Schonee nil proprio sed cuncta volumine condis
Omnia cum scribis te latet ergo nihil.

BARTHOLOMÆVS PAPROCCIVS.

LXXXIX.

M^a. Vtileporis, multilaboris, nec non & eruditio Polonicus Poer-
ta. Is in Masouia natus, puer adhuc ad Academiam Crac. studio-
rum causa perrexerat, atque ibi in disciplinam fese Valentini de Raua,
vir erudit, & multis postea sacerdotiis ornati, sedulo tradiderat. Sed
fato parentibus sublati, vix ex effabis egressus, domum reuocatus, v-
xorem proiectoris ætatis duxerat; pecuniosam quidem illam, sed que
iam virum tot annis regere ipsa didicisset. Quare infastum nauctus
matrimonium, discors triennium prope cum illa exegerat, & tandem
pertæsus, captabat occasionem, domum, & illam ipsam deserendi; &
ecce in procinctu Italiam videre proficisci, nunciatur Varsouiae
tum commoranti, anum clausisse diem & annum. Quare infelici con-
jugio liber, ad intermissa studia & Musas reuertitur, in Bohemiamque
delatus, vt erat natura ad fandendum carmen natus, in primis Leges Con-
nubiales Plutarchum imitatus, adolescentulis, suo malo prudens, con-
scripsit. Item Hortum Regalem, seu de moribus Herorum. Item de armis seu insi-
gnibus nobilitatis tam Polona, quam Bohemica, Tomos duos. Vitas Gnesnensium
Archiepiscoporum. Noctes Torunenses. Conuersionem Maria Magdalena. Conci-
lium animalium seu Fabulas morales, Apophegmata, Epigrammata, & Epitha-
lamia diuersa. Vsus familiaritate Alberti Struminski, qui itidem Polo-
nice scriptis de Agricultura. Obiit Sexagenario maior, conditusque in pe-
rystilio Sodalium Franciscanorum Leopoli Anno 1614.

Io. IASCROVICII.

Inclita Sarmatica dum fers insignia gentis,
Edis virtutis symbola clara tua.

O 3

ADA-

XC. ADAMVS ROMERIVS.

Baccalaureatus qui-
dem Anno 1583. Scriptor nunc Pater Nucerinus librum Po- lonicum de vita & Miraculis S. Teresia & Orationem de laudibus ac utilitate Moralis Theol. cum in Seminario Casus Conscientia praelegeret. Scriptor & alia plurima ad adificationem Catholicorum per- tulit.

STENZICÆ ad Istudam natus, & in Acad. Crac. lingua vtraque egregie simbutus, quinimo & laurea Philosophica vtraque decoratus, suæ gentis industriam, quam nauigationi impendunt, ad Theologiae studium felicissimo conatu traduxit, Doctorque Theologus Romæ renunciatus, sacras Cracoviæ litteras aliquot annis publice interpretatus est. Post ad D. Nicolai Ædes in suburbio Præfetus, totus studiis deditus, Spartam quam nactus erat ornare non destitut. Erat enim summi ingenii, summæque eruditioñis vir, laboris vero ac industriæ, pœne incomparabilis. *Scripsit Commentarios in Cic. Orat. exactissimos, & Librum de informando Oratore: quin & Linacri Grammaticam, docto ac laborioso commentario illustravit.* Et in Theologia Tractatus multos insignes, & Orationes Ecclesiasticas parturiebat; quæ omnia, quamquam adfecta potius, quam confecta sint, facile tamen ingenium iudiciumque viri indicant, cuius per vniuersam Poloniæ nomen hodie quoque vigeret, cum ob eximum pietatis zelum, tum ob eruditioñem singularem: quarum testimonia pauca fortasse, sed luculenta posteris reliquit; plura multo habituris, nisi quæ verbis docebat, agendo potius quam scribendo confirmare voluisse. Prouentus enim Ecclesiæ suæ, atque adiuncti Hospitalis ab antecessoribus amissos, impenso labore & cura apud subcellia Tribunalitia restitui procurauit. Atque ut erat pietatis amans, cuius in scriptis eximia vestigia apparent, gregem etiam suum ex ambona saepius verbo Dei pauit Ecclesiastes egregius. In medio laborum cursu, ante diem, Ecclesiæ, pro dolor, ereptus, magnum sui posteriori reliquit desiderium, anno salutiferi partus Virginei c. 10 10 cxvi. Funus honorifico tumulo, in eodem curationis suæ templo, pro meritis donatum, perorante Reuerendo ac venerabili Patre Sebastiano Nucerino S.T.D. & Concionatore in D. Stanislai Basilica Ordinario, librum postero vnde aquaque docto & eloquenti.

IO. IASCOVICI.

*Si bene dicendi queris precepta docebit
Stesadius, vere Quintilianus erat.*

ANDREAS

ANDREAS VARGOCIVS.

XCL

Gente Roxolanus, Patria vero Præmisliensis, adolescens trium lin-
guarum cognitionem breui asecutus est, post Philosophicis Cra-
couæ in Gymnasio publico pari felicitate perceptis, sacrarum littera-
rum studiis animum applicuit; & sacris initiatu*s*, sacraque assidue tra-
ctans, vndecum nobis opuscula sui laboris reliquit, translata quidem alia ex La-
tinis scriptoribus in patrium sermonem, ut *Q. Curtij Historiam, Valerij Maximij, C. Sallustij, Peregrinationem Duci Raduilli & alia*: omnia autem fuit.
Conciona-
tor excellens
tissimus

NICOLAI ZORAVIL.

*Voluere Vargoci non sat monumenta Latina est
Scripta sed & tereti vertis achiua stylu.
Scilicet est verum quod epistola missa Sacrato
Mureti quandam testificata fuit.
Natus in media Italia Graio atque Latino,
Vnus de centum vix sciet ore loqui.
At contra multos Danaum Latioq; Polonos
Non minus vt proprio reddere verba sono.*

IO. IASCROVICII.

*Sauromatis lucem præfert Vargocius alman.
Dum Læthicu reddet scripta Latina modis
Aspirares fuerat tantum subi^{ss} laborem
Tantam virtutem gloria & ampla manet.*

CHRISTOPHORVS VARSEVICIVS.

Quod de M. Terentio Varrone D. Augustinus ait, hoc ego iure
de Christophoro Varseuicio dixerim, plura eum scripsisse, quam
vt legere quidquam vacaret; & plura vicissim legisse, quam vt scribendi
otium suppeteret. Qua factum vt non dominantuclarus & illustris esset,
Fuit &
Stanislaus
Varseuic.
in Societa-
te IESV e-
gregius scri-
pтор, ut qui
Latinu*m*ac-
donauerit
lib. X. H. s.
Æthiopia:
sed

XCII.

in Poloni-
cum vero
translatis
ex Hispano-
nico Ludo-
vii G. a-
natensis,
Ducem pec-
tatorum.

sed singulis fere Principibus Europæ optime notus, quos, partim legationis munere functus (erat enim Secretarius Regius & Canonicus Cracoviensis) partim prudentiae acquirendæ causa peregrinatus, consulto adiit, consumpsitque totum ætatis cui sum in aulis Meg Stanum, ut mitum de illo videatur, quomodo tot negotiis occupatus, potuerit tantam in dicendo peritiam, in scribendo labore, in tractando arguento iudicium acquirere, cum pacatores litteræ, turbas hominum maxime fugiant, queis ille immixtus, imo immersus, indefatigabili pæne memoria, & alter quasi Iulius Cæsar, septem linguas ita calluit, ut singulas nativas diceret; ac in primis Latinam qua librum Pauli Paruta Italicum cunctis ad legendum dedit. Similiter Coriola Hispani De Concilio & Senatu. Proprio vero Marte confecit Libros Rerum memorabilium, Libros de legato & legatione. De morte & immortalitate animæ. De optimo statu libertatis, itemque Mastycem libertatis, Desu ipsius cognitione. De factis & dictis Iesu. De Christi fide & Petri sede. Elogia illustrium Polonia scriptorum. Libellum Paradoxorum. De origine Polonorum. De victoria Regis Stephani. De obitu eiusdem, De morte Philippi II. Hispaniarum Regis. De morte Rudolphi I. Imp. Romani. De rebus gestis eiusdem. De obitu Annae Austriaca Polonia Suecieque Regina. De auita religione ad Henricum Regem Polonia. De eadem ad Venetos. Turcas Orationes quatuordecim ad imitationem Philippicarum Cic. Historiam Turcicam. Apologia contra Nicolaum Regium Germanum. Paraphrasim in Psalmos, quos vocant Panitentiales. Paraphrasim in Iubilum D. Bernardi. Historiam de ligno S. Crucis in Calvo monte tractus Sendomiriensis. Encomium Beatisima V. M. Conciones de Iubilao & Ecclesia. De laudibus Tarnouij Comitis, atque demum libros Paralelorum. Quæ quidem vigilæ expeditum animi vigorem, viudi ingenii aciem, in consiliis de magnis & dubiis rebus capiendis & expediendis solertis mentis celeritatem, antiquitatis notitiam, atque eximiam viri eloquentiam posteris loquentur: nam corpus humo mandarum, mutum sine Elogio ac titulo iacet, qui tamè lucem tam multis viris, imo toti Sarmatiæ suo stilo attulit.

Io. SCROBCOVICII.

Ex auro fieri solet ex lauroq; corona
Quarum hac militibus Regibus illa datur
Harum utramque tuo suspendam vertice, namque
Conuenit ista ibi, conuenit illa tibi.
Laurea te decorat, comitatum castra Minerua
Aurea conspicuum nobilitate virum.

IO. IASCROVICII.

*Prodis te libris numerosis, prodia & arte
Quantus es ingenio; quantus & eloquio.*

FABIANVS BIRCOVIVS.

XCI.

Patron Leopolien. prosa & carmine bonus, sed modestia & pietate longe melior; quod mundi blanditiis contemptis, veram voluptatem, quae est seruire Deo, secutus, post assumptos in Academia Crac. litterarios honores, lustratosque exterorum mores, FF. Prædicatorum religionem ingressus, & re ipsa verbi diuini præparator effactus, aliquot annis populum in Aede SS. Trinit. Cracou, verbo veritatis pavuit. Postea Varsouiam relegatus, in Ecclesiastem Seren. Principi Vladislao Inquietiss. Regis Sigism. III. F. ob miram dicendi suavitatem, datus, eundemque in Moschouiam secessus, scripsit Postillam in anni totius Dominicas & Festivitates, binos sermones continentem, vernacule, Latine quoque Ecclesiasticarum Orationum volumen; tum alia minutiora, ut est Iosue, vt Sermo in exequiis Petri Scargæ Soc. Iesu Theol. habitus, vt Gratiarum actio post redditum è bello Turcico. Laudes D. Hyacinthi laudes D. Cantij &c. Frater vero suus Simon Bircouius Med. D. & Professor Acad. Zamoscensis, cum plurima poemata Lat. & Græca scripsit; tum Dionysium Halicarnasseum De collocatione verborum, in Latinum conuertit.

Bacalau-
reatu gra-
dum 1587.
Magisterij
verò 1594.

NICOLAI ZORAVII.

Olim Lucam habuit magni gens inclita Lechi
Sacra delectat quem hac meminisse quoque:
Pœnitet at si quem non audiuisse loquentem
En Fabianus adeſt non minor eloquio.

Aliud.

Sit te Dulci hiam Fabiane vocauero Lotum
Non ut spero equidem nomen id esse malum.
Gustantes semel ut Loti dulcore trahuntur
Sic qui te audit, iam pendet ab ore tuo.

Aliud

Extat adhuc aliud quo tu superare videris,
Lotum portantem poma saporifera.

P-

Dulci

Dulcigustantes omnes hac namque sapore
Optata patria conficit immemores.
Te de diuinis dum audimus verba ferentem,
Omnes cœlestem currimus in patriam.

XCV. NICOLAVS DOBROCIESCVS.

Pater nō in prædio, haud procul Cracouia Regni Poloniæ Metropoli, nobilibus parentibus natus: in illo spectatissimo totius Sarmatiæ theatro Acad. Crac. Ius utrumque & litteras politiores ita edoctus, ut nemo eius in disceptando acumen, in abstrusis & ambiguo facilitatem, in euoluendis antiquorum decretis diligentiam, in resoluen-
dis controvæsias soleritiam, rebus in omnibus denique, summum iudicium, non sit admiratus. Eius rei argumento sunt disertæ illæ Ora-
tiones ad Reges: Stephanum Bathoræum, Sigismundum III. Maximilianum Au-
strium, & Macieiovum Cardinalem scriptæ. Similiter Tractatus de Decimis scri-
ptis atque alia plurima studio pietatis facta. Præcipui etenim Sarmatiæ
nostræ Antistites, cum ob multarum rerum usum, tum ob eximiun-
zelum, quo collapsos mores corrigere, atque Ecclesiæ pristinam disci-
plinam reuocare studebat, eum suis cōsiliis adhibere erant soliti. Qui-
bus animi dotibus, cum passim in aulis Principum gratiosus, tum singu-
laris fere & omnibus, in præclaro illo Canonicorum Crac. Collegio
charus, vitam plenus diecum lætiſſime peregit. Conditusque est in Ca-
pella Cathedralis Ecclesiæ D. Stanislai, quam ipse sumptu ingenti,
sculptis marmoribus exornauerat, Mausoleumque sibi in ea viuus po-
nendum curauerauit, ubi ei amici atque Collegæ, eiusmodi Cenota-
phium, requiem æternam precati posuere.

D. O. M.

NICOLAO DOBROCIESKI DE DOBROCIESZ.

I.V.D.CRACOV.ET SANDOMIRIEN. CANONICO.
O MORS INIMICA

QVÆ PRISCAM VIRTUTEM, CLERI ET ACADEMIÆ
IMMATVRE SVSTVLISTI (DECVS,
DEFLENT PII DISERTVM, ET GRAVEM VERBI DEI
DOLET DIOECESIS RENOVATA (PRÆCONEM.
MAGNI CARDs RADIVILLI EPISCOPI CRAC. CANCEL-
LAT VOS AMICI ET EGENI. (LARIVM.

DVL.

*Ex eius di-
sciplina
fuit laro-
bus Sevobi-
fouis I. V.
D. Canon.
& Concio-
nator Leo-
pol. cuius
Orationes
plurima
visuntur.
& Gra-
Epistola La-
tinæque si-
mulier.*

DVLCEM AMICVM ET PATRONVM DIV COM-
EHEV MAGNVS VIR OBIIT. (PLORATE.

Die 28. Ianuarii Anno Dom. 1608. Ætatis 49.

EXECVTORES TESTAMENTI
M. PP.

STANISLAI STOSLAVII

Doctrina & p' etatis amor de te Dob' osiesci
Dum tibi vita fuit conseruere manus.
Certauitq; tuum virtus post funus, honorem
Allatura tuis manibus vt: a foret
Fit Diuas inter decretum litibus, & sic
Terra memor docti permanet, astrapq;

S E B A S T I A N V S A C E R N V S . X C V .

Alter vt ita dicam, Naso Sarmaticus, ita enim aptus natus ad fundendum carmen erat, vt vix non totum versu proferret, quod vel in familiari sermone effari vellet, in quo ipso tantam nihilominus energiam ac phrasim habuit, vt multorum iudicio, non recentis æui, frigidique aeris nostri, sed veterum illorum, atque ipsius Ouidii genium habuisse videretur. Honorem ipse litterarium, vbi & litteræ Sarmaticæ ipse in Acad. Crac. prome- terat, atque temporis successu vxorem Lublini, licet patrum felici coniugio, duxerat, Consulis & Prætoris titulo auctus. Scripsit carmine Polonico Nautam Dantiscanum seu de nauigatione Polonorum Vandalo secundo illam urbem versus. Itemque Marsupium Iudea seu de vario fraudum & auaritia genere. Versu autem Latino. Victoria Deorum (opus decem annorum) Roxolaniam. Zulannam. Atque soluta scriptione Honorem Paternum Demetrio Solicouio Archiepiscopo Leopolien. nomine Conuentus Sieciechouensis, inscriptum. Ipse vxoris prodigalitate sub senium ad summam inopiam redactus, in Xenodochio vitam lætus expiravit. Anno reparatæ salutis 1608. ætatis 57.

N I C O L A I Z O R A V I I .

Nasoni patria est Sulmo, Sulmircia Acerno,
Ille Poeta fuit, Naso Poeta fuit.
Exul in Euxinius est Naso mortuus oris
Vix hunc non eadem Fata secuta virum.

Eneatovtac

Eiusdem.

*Nomine quicunque prior signavit Acerne
Non satis apposite, nam bene laureus es.*

XCVI.

IOANNES IANVSOVIVS.

Tyographus Regius & Ecclesiasticus Crac. Lazari F. in album Equestris Ordinis à Sigis. III. Rege nostro Potentiss. tempore suæ inaugurationis, ob egregias animi dotes & virtutes ascriptus. Stemma & insigne ferebat (klosnik appellatum) scutum triangulare coloris rubei, in cuius medio lilyum erectum album, habens viridem culmum, infixam basi aureæ, cum galea equestri aperta, sive clatrata, coronaq; de super aurea gemmis vndiq; corniscis, cumque laciniis seu velaminibus albi & rubei coloris vndique dependentibus, ut ab eodem illo ipso solerti manu depictum in medio priuilegio, vidimus. Is iuuenilem ætatem in studiis artium liberalium, adolescentiam vero in aula Maximiliani II, Imper. aliorumque externorum Principum consumpsit: vnde & elegantiam morum, & diuersarum linguarum noritiam, & rerum denique experientiam acquisiuerat. Reliquos autem suæ adolescentiæ annos, in aulis Augusti atque Stephani Polonæ Regum transegerat. Cumque ad residentiam in patrimonio ab hoc ultimo supplicaret, interalia, quibus à tanto tamque prudenti R. ge in abiù remuneratus fuit, etiam ligni salutiferi custulum, symbolum synceri in Deum cultus, atque in illum tesseram amonis accepit. Ductaque in matrimonium leđissima in urbe Cracou. Virgine, tres ex ea filios, Christophorum, Stanislaum, atque Michaelem, suscepit. Et tandem illa breui elata, sacros de manu Cardinalis Maciejouii honores, Archidiaconiamque Sandecensem, ac Soleensis Parochi titulum acceptum, annis circiter decem & quinque geslit ac rexit. Typographiamque hereditariam, ita sua cura atque industria exornauerat, vt cum præstantissimis etiam exterorum officinis certare auderet, Polonas vero penitus superaret omnes. Idem libros Ecclesiæ & Patrisæ vtiles, proprio sumptu, & vel solo publici boni amore, infinitos pæne recudit, necessarios, Marte proprio, nec inuita Minerua conscripsit. Quale est *Statutum Latinopo'onicum*, in quo omnia Regni iura, omnes libertates, omnesque consuetudines attinges, elegantissima methodo complexus est. Simili forma *Eiusdem supradicti statuti*, atque sui ipsius defensionem. Iubilaum Cracoviæ celebratum. Orthographiam Polonicam:

& idio-

& idiomate Polonico. Syon infirmatam. Idæam Reipub. Censorem. Rosarium B. M. V. Artem moriendi. De ieiunio atque cibis vetitus. Officia confraternitatum, S. Anna, Compassionis Christi, & Misericordia. In chartophilatio vero suo reliquit imprimenda Archidiaconiam Polonice factam, Thronum Regium, Constitutiones Provinciales, in aliam quam antea methodum redactas & auctas. Solium Davidis (partem ultimam: nam tres partes antea sermone Latino euulgauerat) Sion infirmatam Latine, nam antea vernacule scripserrat. Præterea Concionum Fasciculum, Correcturam Iurium. Orehouij Turcas & Fidelem subditum Polonice translatum. Comitia Varsouiensia anni 1612. Historiam sui temporis. Caesarum Romanorum vias Polonice scriptas, tum alia minutiora pleraque, in Aede D. Margaretae in Noua Sandecz inter rhapsodias suas relictæ. vbi & ipse conditus est Anno M DC XIII. ætatis vero suæ, 63.

IO. IASCROVICII.

Palma lanuseuio vñstrie tribuatur ab illis
 Qui mandare solent scripta aliena typo.
 Propriamq[ue] typō committit scripta perenni
 Hinc typicus vere iam πνοηευφ@ erit.

IACOBVS IANIDLOVIUS.

XCVII.

B Odzentini, oppido Episcopatus Crac. natus, in Philosophicis disciplinis Sebastiano Petrio præceptore usus, per acutum ingenio ad Iuris studia contuso, arcana scientiæ tanta celeritate complexus est, ut doctoribus suis, in his lo. Foxio Archidiacono Crac. quem studiose diligenterque audiuit, admirationi esset, præsertim cum interioribus litteris tinctus esset non leuiser. Quibus quidem præfidiis ornatus, ad publicam Iurisprudentiæ professionem summa cum laude accessit, & Doctoris insignibus Romæ, quo se ad exploranda clarorum virorum ingenia contulerat, decoratus est. Et Cracouiam deinde reuersus, post solemnes aliquot in publico concertationes, apud Macieouium Cardinalem, Petrum Tylicium, & Martinum Szyszkonium, succedentes sibi Episcopos Cracovienses, ob ingenii doctissime præstantiam, non minus gratia, quam & præceptores sui, valuit. Rebusque tractandis admotus scripsit Processum Iudiciorum ad proximam forispiritualis in Regno Poloniae necessarium; tum &

Magisterij
gradum
anno 1594.
obtinuit.

alium libellum *De curia pastorali confectum*, qui lucem nondum aspergit; mors enim interueniens limam omnem abruptit. Edito itaque posthumo Magni illius Socolouii, *De ratione studij*, facta, sub initium anni 1620. vita decessit; conditusque in summa Aede D. Stanislai in arce. Eius obitum non nemo è schola Grammatices huiusmodi versu exornauit.

*Patria Bozantina mihi, decus Itala terra,
 Cracia mors: rex Iura, Lyca, Sophos.
 Octo lustra, noui magistri dum viuere pergo,
 Dissecuit vitam Clotho maligna meam.
 Hoc situs in tumulo, patrie defunctus, amorem,
 Sceptra Academia, reddo, Deoque animam.*

XCVIII.

P E T R V S S C A R G A.

*Sub Deca-
no Artifi-
ciæ faculta-
tis Felice
Siepcio.*

*Rome An.
1569.*

Artibus & moribus optimis in Acad. Cracou. institutus, Philosophica que laurea anno ætatis suæ, 19. ornatus, mox se in aulam Io. Tarlonis Archiepiscopi Leopolien. contulit, & ab illo Præpositi Rothatinensis titulo auctus, pastoralis aliquot annos, compluribus innocenter pietatisque editis exemplis, illi Ecclesiæ præfuit; atque breui post Collegio Canonicorum Leopoliensium, simul cum munere Concionatoris Ordinarii adscriptus, perpetuum vitæ tenorem, ab omni vitiorum contagione vacuum atque integrum seruauit. Sed non hic sistentium ratus, totum se diuino cultui mancipans, in numerum Societatis Iesu Patrum recipi curauit, exacto que in studio Theologico in Italia biennio, feliciter in patriam cum aliis Societatis Patribus reuersus est. Et primum Cardinali Radiuillo, postea Regi Stephano, Ecclesiastæ functus officio, adhæsit, ac multos ex Lituonibus, Lithuanis atque Roxolanis à Schismate & Hæresi, velut postliminio ad Romanam Ecclesiam reuocauit: multa suæ societatis Collegia à pientissimo Rege, Regnique Dynastiæ excitari procurauit: multos è Proceribus & Nobilitate Machiauellistica fraude imbutos, ad veram morum regulam, rectamque & Christianam Politiam, suis disertis Concionibus reduxit: multaque demum volumina, tam Romano sermone (ut sunt *De sacramento Eucharistia libri tres* & *de Calvinistarum imposturis articuli XII.*) quam etiam nativo, in usum publicum & Ecclesiæ propugnationem erudite admodum conscripsit. Hoc est *Baroni Annales summatis in vnum*

ynum volumen collegit. Vitas Sanctorum, per annum, adhibita passim SS. Patrum doctrina. Sermones de tempore, De sanctis, De Ecclesia Catholice ritibus, ceremoniisque solemnioribus, & sacramentis. Item libros Bibliorum Notis ad margines appositis. Contra Schisma Gracorum & Roxolanorum. De quatuor Novissimis, De militari deuotione, Septem Columnas. De monte Pietatis. De confraternitate Misericordia. De unitate Ecclesie. Apologiam contra Theophilum Orthologum. Sermones Comitiales. In victorias Ducum exercitus Regni Poloniae, inque obitus variorum Dynastiarum. Quos omnes tractatus, cum patria lingua scripsisset, quæ situs à quopiam, cur non Romana quoque hæc talia ciuitate donasset, cum satis superque facundus esset (eam enim sibi eloquentiam quotannis Ciceronem, Ecclesiæque Latinos Pares assidue legendo comparauerat, ut seculi sui Sarmaticus Chrysologus audiret) respondit, ut linguam Polonicam eo magis locupletaret, cum iam Latina sit per se satis abundans, & ab aliis perioribus, post neglectum, instaurata. Et quamvis passim Orichonius, Cicero Polonicus audiat, & Demosthenes Latinus, plus tamen ille mihi stilo Latino, quam nativo valuisse semper visus est; in hoc autem Petrum Scagam in tantum excelluisse, ut merito eum cum Fabiano Bircouio, Ordinis Prædicatorum Oratore Polono præstantissimo, Io. Chrysologum appellem. Reueta enim talem fæta vita præbuit, maxime, cum apud Serenis. Regem Sigism. III. annis plus quam viginti Concionatoris officio fungeretur, & discordantes inter se Principes conciliaret: auaros & tenaces ad largiendum in opibus, & excitandum Confraternitates S. Lazari, ac Misericordia, in quibus suis Poloniae præcipuis ciuitatibus, incitaret: diuinitus reuelationibus ipse multoties consolatus, quo impositos sibi à superioribus labores fortius sustinere posset, pieque & irreprehensibiliter vivendo, non sine magna sanctitatis opinionne obierit: senex quidem, & ætate affecta, qui tamen propter excellentem doctrinam atque virtutem, videbatur omnino mori non debuisse. Anno ætatis sua 76. à Christo vero incarnatione 1612. conditusque Cracoviæ in noua Beatorum Apostolorum Petri & Pauli Basilica: laudante pro funere Reuerendo P. Fabiano Bircouio.

IO. SCROBCOVICIL.

Non ego credo Petram cretum te simplice Petre,
Instaurante hominum Deucalion genue.

Sed

Sed sua proflantes certatim quique lapilli,
 Immiserit tuis lumina pectoribus.
 Cor constans Adamas, niueam mentemq; Pyropus
 Calcophonos blandum contulit eloquum.
 Hinc nostro tantum præ aliis celebraberis orbe
 Quanto proflat atro gemma magis silice.

MICHAELIS GRODZICKI.

Excipit aure libens Scargam Respublica quando
 Officium peragit nominis ille sui.
 Christus adest iudex, accusat Scarga, tribunal
 Aedes sacra, gemit terra Polona reus.
 Post accusatam vultum induit ipse Patroni,
 Decretumq; ferant criminata mite rogat.
 Sarmata quid metuus tanto sub iudice causa
 Scarga accusator, Scarga patronus adest.

Aliud.

Fulminat in Lechicis Petrus pater optimus oris
 Ut solet exceptum reddere petra sonum.
 Diuinus dat Scarga sonos, mandata Tonantis
 Sacra P. tro vox est, sacraq; petra Petrus.

STANISLAI STOSLAVII.

Ignea doctilo qui cui vox incognita Scarga est,
 Quæ post fata manent perlege scripta scies.
 Illius e libris surgunt incendia lectis
 Ut micat occulto mota fauilla foco.

XCIX.

SIMON SIMONIDES.

Magni Io. Samoscii Secretarius. Leopoli in Russia natus, puer domi, adolescens in Acad. Crac. melioribus artibus imbutus, pri-
 maque Philosophica laurea, vna cum Nicolao Dobrociescio, sub Decano Anzelmo Bodzentinio, ornatus, breui in Italiam, quæ felicissi-
 ma omnia ingenia includit, profectus, bibit è sacris illis pectoribus
 Clauii, Vitellescii, Moreti, Molinæ aliorumque hianti ore abditæ do-
 ctrinæ fontes adeo, ut in patriam reuersus, paucos sibi æquales habe-
 ret, neminem autem, qui maiores illo latentium litterarum gazas in
 pectori

pectore gestaret: Quas ubi primo obtutu Magnus ille Heros in eo reconditas pernouit, statim virum sic adamauit, ut nusquam eum postea à se dimiserit; sed ornatum beneficiis etiam in aula Principis ita promoueret, ut & baltheo equestri, cum aliis virtute illustribus viris, ob egregias animi dotes, ornandum curarit, atque paulo post lauru Poetica à Clemente VIII. Pont. Max. quod solus fere, Magni Lipsii iudicio, sua extate poetastros, usque ad inuidiam veteris saeculi, eruditione supererat; idque non in phrasl tantum, aut numeris poeticis, in quibus cum Catullo similem facit, verum etiam in omnis generis scientiarum cognitione. Cuius rei fidem faciunt scripta, varia de re, varioque carminum genere à se conscripta. Ac primum Nenia in obitum Iacobi Gorsij & Stanislai Socolouij Carmen in imagines Samoscianas digesta, Herculem Prodicum. Octonarios in D. Stanislai laudes. Flagellum Liuoris. Castum Iosephum, Iaelem, Pantzileam. Odas in victori.am, Nuptias, atque Obitum Samoscij. Inque viatorium Thomae Samoscij Ioannis F. Polonico vero carmine Eclogas XIV. Scripsit & Epigrammata varia, tam Latina quam Polonica, tum Epistolas quoque familiares. Sed quae omnia nondum sunt uno volumine comprehensa.

I. O. S C R O B C O V I C I A.

Grande virum pectus, quicquid molitur acuti

Latius aut quicquid Musa leporis habet.

Id fecunda ferunt monumenta Simonidis omne

Fontes & cytharas vir tenet iste Deum.

ABRAHAMVS BZOVIUS.

C.

SAcrum hoc, sapientiae Mystrarum, agmen claudat Abrahamus Bzovius, Dominicanæ familie Doctor Theologus; si non maiore, at pari certe doctrinæ gloria exæquans, cuius scripta, tam sublimi scriptio[n]is genere scripta, per vniuersitatem fere Christianum orbem sparsa, quantæ sit vir eruditio[n]is & ingenii manus feste declarant. Ut enim hic omittam Precationes deuotas, pie ab eo collectas, & in pulcherrimum ordinem digestas. Panegyricos similiter, cum Diua Czechohiensis miraculorum elucidatione de B. V. conscriptos: itemque alios Florida Mariana appellatos. Similiter Monile Gemmeum Flores aureos. Thesaurum laudum sancti Deiparae, aliosue de sanctis & de tempore sermones à se concinnatos Sacrumque Pancarpium intitulatos (Scripsit & Quadragesimales Conclaves, Rosarium Polonice, & super Salve Regina Orationes XL.) Solus fere Pontifex Romanus, quem sane non absque in-

Q

genti

gentil labore & industria conscripsit, & Hypomnematum lib. 16. Satis superque testantur, quantum ingenio, quantumque eloquio & suada vir hic inter cæteros polleat. Annalesque Baronii Card. magna eruditio ne, maiore fide, maximoque omnium commodo, licet non in toto adhuc continuati (dicant quicquid volunt Cauletius & Heruartus, negare ramen non poterunt, & hunc vitum habere genium æternitatis) palam ostendunt, quid in eo sera posteritas mirari & approbare debeat. Ego parco in laudes ipsius, quia ut dicitur, vino vendibili suspensa hædera non est opus, solum modo carmen coronidis loco addo.

N I C O L A I Z O R A V I T.

*Cypridis imperfecte membrana reliquit Apelles
Hac sed nullus qui continuaret erat.
Imperfecta Baronius & sua scripta reliquit,
Hac qui continuat Bzouius auctor adeat.
Ergo pictorum princeps perit artis Apelles,
Illiū cum non viuere posset opus.
Vixunt ast per te dignissima scripta Baronii,
Ordinis b Bzouski gloria magna tui.*

Regi sæculorum immortali.

Soli Deo inuisibili.

HONOR ET GLORIA.

C A T A -

CATALOGVS
ILLISTRUM POLONIÆ SCRITORUM.

A

- 1 A brahamus Bzozius Historiographus. 150.
- 2 Adamus Bursius Orator. 71.
- 3 Adamus Suiniarski Mathematicus.
- 4 Adamus Romerius Rhetor. 90.
- 5 Albertus Oczko Medicus.
- 6 Albertus Strumienski Grammaticus.
- 7 Albertus Nonicampianus Theologus.
- 8 Albertus Nonicampianus Medicus. 20
- 9 Albertus de Brudz:uo Mathematicus. 34.
- 10 Albertus Scebrzynensis Poeta. 49.
- 11 Alexander Guagninus Historicus. 02
- 12 Andreas Cricius Poeta. 3.
- 13 Andreas Lipski Iurisconsultus. 28.
- 14 Andreas Bochensis Theologus.
- 15 Andreas Patricius Orator. 11.
- 16 Andreas Gostinius Orator. 36.
- 17 Andreas Schoneus Orator. 88.
- 18 Andreas Vargocius Historicus. 91.
- 19 Andreas Tricissus Poeta. 61.
- 20 Andreas Cochranianus Poeta.
- 21 Andreas Modrenius Politicus. 60.
- 22 Antonius Anapachanie Theologus. 28.

B

- 23 Bartholomeus Paprocius Historicus. 82.
- 24 Basilius Golinius Orator.
- 25 Bartholomeus Pramisiensis Theologus.
- 26 Benedictus à Cosmin Theologus.
- 27 Benedictus Herbestus Orator. 53.
- 28 Bernardus Vapoivius Historicus. 35.
- 29 Bernardus Paxillus Theologus. 75.

Plures in hoc Catalogo apparet Scriptores, quam in ipso
opus.

Plures in Polonia vixi do-
cimini, quam in hoc cata-
logi.

C

- 30 Cyprianus Louicensis Medicus.
- 31 Clemens Ioannicius Poeta.

D

- 32 Auid Hilchenius Politicus. 55.
- 33 Demetrisa Solonius Poeta. 5

F

- 34 Abianus Birconius Orator. 93.
- 35 Felix Herbortius Orator. 22.
- 36 Franciscus Scorina Theologus.
- 37 Fridericus Bariscius Theologus.

G

- 38 G asparus Cichocius Theologus. 79.
- 39 Gabriel Ioannicius Medicus.
- 40 Gelasius Leopoliensis Philosophus.
- 41 Georgius Tyskievicius Theologus.
- 42 Gregorius Czaradzki Iurisconsultus. 57 ^{est}
- 43 Gregorius Samboritanus Poeta. (nisi ma go) - str. 15
- 44 Gregorius Samotulius Iurisconsultus.

H

- 45 Hieronymus Pouodouius Theologus. 18.
- 64 Christophorus Concki Poeta.
- 47 Christophorus Varzeutius Orator. 92

I

- 48 Jacobus Gostinius Theologus.
- 49 Jacobus Vehanicius Theologus.
- 50 Jacobus Scrobisovius Orator.
- 51 Jacobus Polonus Theologus. 40.
- 52 Jacobus Cobilinius Mathematicus.
- 53 Jacobus Prilusius Iurisconsultus. 59.
- 54 Jacobus Slupcinius Poeta.
- 55 Jacobus Vuiecius Theologus. 10. Hujek
- 56 Jacobus Vagrouicius Theologus.

C A T O L O G V S .

- 57 Jacobus Janidlonius Iurisconsultus.
 58 Jacobus Goſetus Orator. 17.
 59 Ioannes Petrius Orator.
 60 Ioachimus Bielscius Historicus. 80.
 61 Ioannes Cantius Theologus. 16.
 62 Ioannes Tarnouius Historicus.
 63 Ioannes Saracenus Theologus.
 64 Ioannes Tucholensis Iurisconsultus.
 65 Ioannes Vuiccius Medicus.
 66 Ioannes Vielcius Theologus. 50.
 67 Ioannis Rybcouicius Orator.
 68 Ioannes Leopolensis Theologus. 25.
 69 Ioannes Glogouiensis Philosophus. 39.
 70 Ioannes Arundinensis Theologus.
 71 Ioannes Stobnicensis Philosophus. 32.
 72 Ioannes Stobnicensis Medicus.
 73 Ioannes Lascius Iurisconsultus.
 74 Ioannes Lascius Historicus.
 75 Ioannes Vrſinus Medicus. 72.
 76 Ioannes Crasinius Historicus.
 77 Ioannes Samoscius Polibitor. 19.
 78 Ioannes C'obucius Orator. 77.
 79 Ioannes Herbortus Iurisconsultus. 71.
 80 Ioannes Dlugossus Historicus. 14.
 81 Ioannes Cochanius Poeta. 23.
 82 Ioannes Cadlubcus Historicus. 14.
 83 Ioannes Latos Mathematicus. 64.
 84 Ioannes Bro'cius Mathematicus.
 85 Ioannes Maczinus Grammaticus. 66.
 86 Ioannes Honterus Grammaticus. 27.
 87 Ioannes Janusouius Iurisconsultus. 96.
 88 Ioannes Dantiscus Poeta.
 89 Ioannes Lubrancius Iurisconsultus.
 90 Iosephus Shrutiarius Medicus.

 L
 91 Laurentius Siradiensis Rhetor.
 92 Laurentius Goslicius Politicus. 8.
 93 Laurentius Ceruinus Rhetor.

 M
 94 Laurentius Smiescouicius Poeta.
 95 Leonardus Gorecius Historicus.
 96 Lucas Gornicius Rhetor. 20.

 M
 97 Martinus Neruicius Theologus. 54.
 98 Martinus delkusz Mathematicus. 26.
 99 Martinus Bielscius Historicus.
 100 Martinus Smiglecius Theologus. 64.
 101 Martinus Viasdonius Theologus. 44.
 102 Martinus Polonus Summista. 13.
 103 Martinus Cromerus Historicus. 9.
 104 Martinus Laterna Theologus.
 105 Martinus Broniecius Cosmographus. 45.
 106 Martinus Leopolita Musicus. 56.
 107 Martinus Pilznenis Theologus. 57.
 108 Martinus Bialobrescius Theologus. 10.
 109 Matthaeus Samotulius Mathematicus.
 110 Matthaeus Piscoreuius Orator. 24.
 111 Matthaeus à Costen Theologus.
 112 Matthias Sonogulecius Iurisconsultus.
 113 Matthias de Michovv Historicus. 42.
 114 Matthias Strycouius Poeta. 30.
 115 Matthias Sjinius Poeta.
 116 Melchior Pudlouius Politicus.
 117 Michael Vratislauensis Philosophus. 31.

 N
 118 Nicolaus Bodzentinius Poeta.
 119 Nicolaus de Blonie Theologus. 41.
 120 Nicolaus Cochanius Poeta.
 121 Nicolaus Copernicus Mathematicus. 67.
 122 Nicolaus Polonus Summista.
 123 Nicolaus Moscicensis Summista. 21.
 124 Nicolaus Laskierus Iurisconsultus.
 125 Nicolaus Dobrociescius Orator. 32.
 126 Nicolaus Vilkonicius Theologus.

 P
 127 Paulus Scrbicius Iurisconsultus. 87.
 128 Paulus Stempouius Politicus. 47.
 Paulus

C A T O L O C V S.

- 129 Paulus Palczouius Polibistor. 84.
 130 Paulus Piascius Theologus.
 131 Petrus Cochaniouius Poeta.
 132 Petrus Volscius Orator. 7.
 133 Petrus Lilia Orator. 70.
 134 Petrus Posnaniensis Medicus.
 135 Petrus Posnani. n. Theologus. 73.
 136 Petrus Scarga Theologus. 98.
 137 Petrus Tomczius Iurisconsultus. 6

S

- 138 Sebastianus Slescounius Medicus.
 139 Sebastianus Felsznenensis Musicus.
 140 Sebastianus Acerinus Poeta. 95.
 141 Sebastianus Foxius Philosophus.
 142 Sebastianus Petricius Medicus. 95.
 143 Sebastianus Nucerinus Theologus.
 144 Seuerinus Lubomlius Theologus. 86.
 145 Sixtus Leopolienensis Medicus.
 146 Simon Sirenius Medicus.
 147 Simon Maricius Orator. 33.
 148 Simon Halicius Orator.
 149 Simon Simonides Poeta. 99.
 150 Simon de Louicz Medicus.
 151 Stanislaus Hosius Theologus. 1.
 152 Stanislaus Sauadcius Mathematicus.
 153 Stanislaus Krzystanouicius Iurisconsult. 83

- 154 Stanislaus Orechenius Orator. 58.
 155 Stanislaus Socolouius Theologus. 62.
 156 Stanislaus Varzeuicius Historicus.
 157 Stanislaus Rescius Orator. 15.
 158 Stanislaus Grodecius Theologus. 74.
 159 Stanislaus Grochouius Poeta. 76.
 160 Stanislaus Sarnicius Historicus. 46.
 161 Stanislaus Gremplius Orator. 63.
 162 Stanislaus Ilouius Orator. 38.
 163 Stanislaus Karnkouius Orator. 4.
 164 Stephanus Micanus Philosophus.

T

- 165 **T** heodorus Sauadciius Iurisconsultus. 87.
 166 Thomas Posnaniensis Philosophus.
 167 Thomas Treterus Historicus. 52.
 168 Thomas Dresnerus Iurisconsultus. 31.
 169 Tidemannus Gifius Poeta.

V

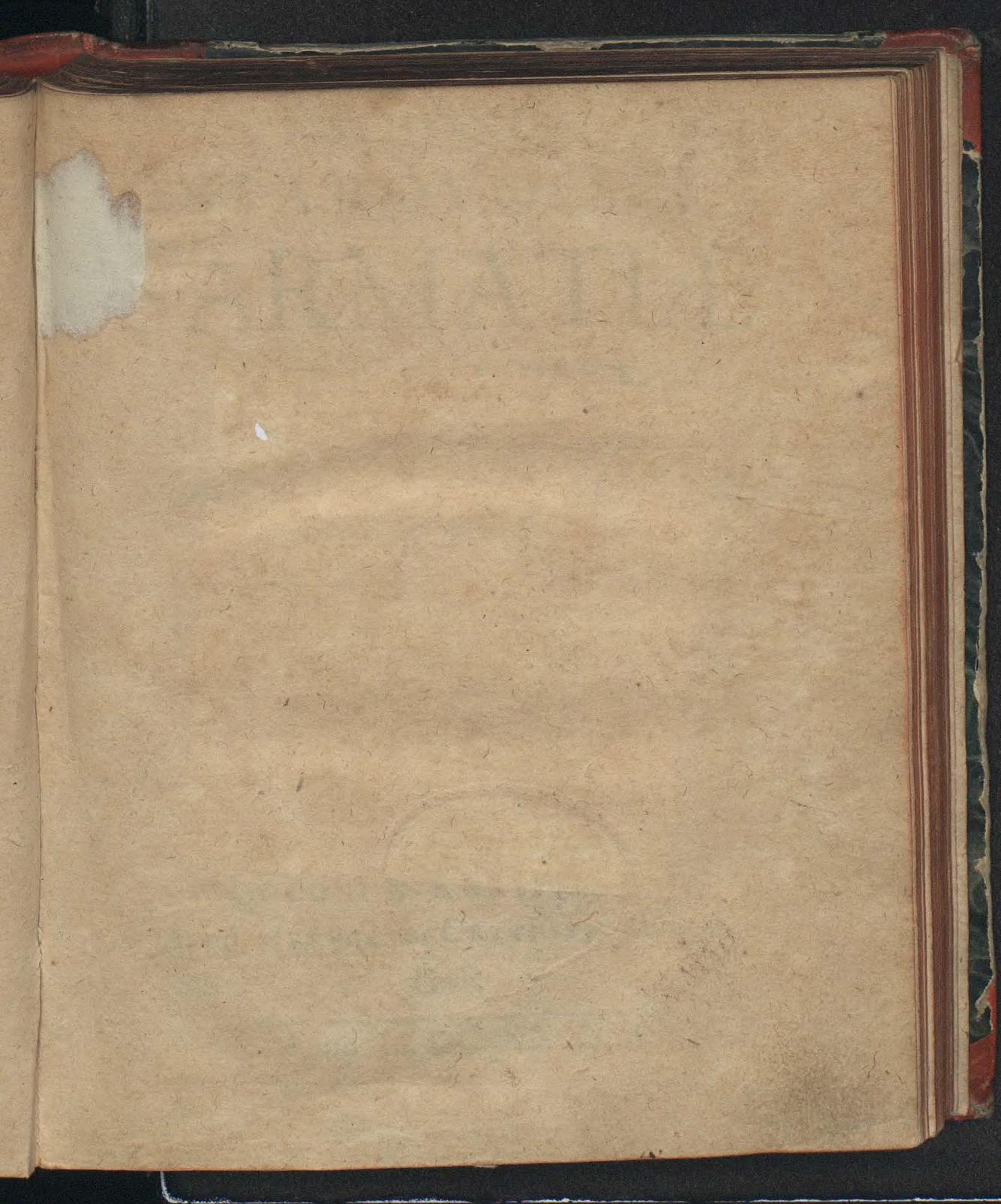
- 170 **V** alentinus Kuborscius Theologus. 43.
 171 Valentinius Posnaniensis Theologus.
 172 Valentinus Vidauius Theologus. 65.
 173 Venceslaus Grodecius Geometra.
 174 Venceslaus Samorulius Musicus. 49.

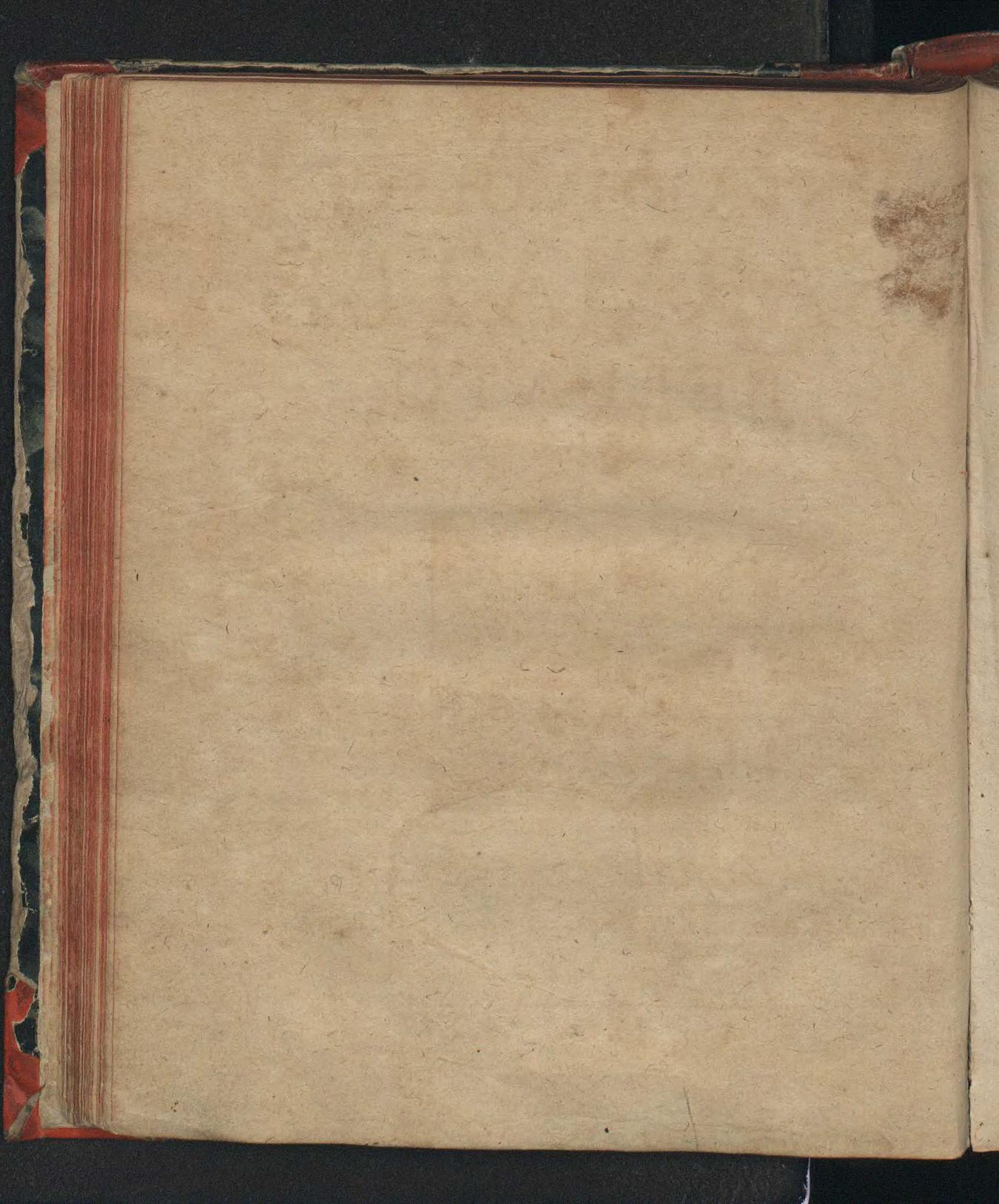
Z

- 175 Zacharias Barthi Medicus.

F I N I S.

Confat. ge 18 $\frac{1}{2}$.

I

II

